

جمهوری اسلامی ایران

فهرست مقرر

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

جلسه دویست و پنجاه و هشتم

(۲۵۸)

۲۵ آبان ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی

دوره نهم - اجلاس سوم

۲۲ محرم الحرام ۱۴۳۶ هجری قمری

۱۳۹۳ - ۱۳۹۴

جلسه ساعت هشت و نوزده دقیقه روز یکشنبه به ریاست آقای علی اردشیرلاریجانی رسمیت یافت

عناوین مندرجات:

- ۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور
- ۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید
- ۳- بیانات ریاست محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت سالروز آزادسازی شهر سوسنگرد و تسلیت به آقای افرشته معاون اجرایی رئیس مجلس شورای اسلامی
- ۴- تصویب طرح نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی (ثبت ۵۲۴)
- ۵- بیانات نایب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی در خصوص تقدیر از ایثارگران و جانبازان سرافراز و (۲۳) هزار شهید استان اصفهان و خیرمقدم به خانواده‌های معزز و مکرم شهدای عملیات محرم سال ۱۳۶۱ این استان
- ۶- ناطقین جلسه آقایان: مجید منصوری بیدگانی، حسن کامران دستجردی، حسینعلی حاجی دلیگانی، ابراهیم نکو و خانم لاله افتخاری
- ۷- تسلیت نایب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی در خصوص رحلت والده سرلشکر خلبان شهید بابایی
- ۸- اعلام وصول نامه نمایندگان مجلس شورای اسلامی به رئیس جمهور در خصوص تقدیر و تشکر از آقای میرزاده ریاست دانشگاه آزاد اسلامی
- ۹- تذکرات کتبی نمایندگان مجلس به مسؤولان اجرایی کشور
- ۱۰- تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی
- ۱۱- ادامه رسیدگی به طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و اصلاحات و الحاقات بعدی آن (ثبت ۴۸۸)
- ۱۲- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده
- ۱۳- ضمیمه: فهرست مصوبات

جلسه ساعت شانزده و سی و یک دقیقه به ریاست آقای محمدرضا باهنر پایان یافت

۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه با حضور ۱۹۷ نفر از نمایندگان رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جلسه دویست و پنجاه و هشتم روز یکشنبه بیست و پنجم آبان ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی مطابق با بیست و دوم محرم ۱۴۳۶ هجری قمری:

۱ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون قضائی و حقوقی درمورد طرح دوفوریتی نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی.

۲ - گزارش کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری در مورد تحقیق و تفحص از دانشگاه آزاد اسلامی.

۳ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در مورد طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.

۴ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون مشترک در مورد طرح یک فوریتی حمایت از آبران به معروف و ناهیان از منکر.

۵ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون اقتصادی در مورد لایحه یک فوریتی اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحات بعدی آن.

۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید

رئیس - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید را آغاز بفرمایید.

(آیات ۲۷-۲۴ از سوره مبارکه «ابراهیم» توسط قاری محترم آقای محمدحسین سعیدیان تلاوت گردید)

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحيم

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ* تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَأْذُنُ رَبِّهَا وَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ* وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ* يَثْبُتَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ وَ يُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ *

(صدق الله العلي العظيم - حضار صلوات فرستادند)

رئیس - از جناب آقای سعیدیان قاری محترم تشکر می‌کنیم. ترجمه آیات را بفرمایید.

(ترجمه آیات توسط آقای حسین سبحانی نیا قرائت گردید)

به نام خداوند بخشنده مهربان

«نمی‌بینی خداوند برای سخن پاک چه مثلی می‌زند. سخن پاک همچون درختی پاک است، ریشه‌اش استوار و شاخسارش سر به آسمان کشیده هر زمان به اذن پروردگار خویش ثمر دهد و خدا برای مردم مثل‌ها می‌زند. شاید پند گیرند و مثل سخن ناپاک نیز همچون درختی ناپاک است که ریشه‌اش از زمین برکنده باشد و هیچ استواری نداشته باشد خداوند مؤمنان را با ثبات عقیده‌شان هم در زندگانی دنیا و هم در آخرت استواری می‌بخشد و خدا ستمگران را گمراه می‌سازد و خدا هر چه بخواهد می‌کند. صلوات (حضار صلوات فرستادند).

دبیر (سبحانی نیا) - تأخیر کنندگان آغاز جلسه امروز آقایان: مسعود پزشکیان،

سیدمحمد مهدی پورفاطمی، عبدالله تمیمی، یعقوب جدگال، روح‌اله حسینیان و هادی شوشتری. آقای سیدعبدالکریم هاشمی نخل‌ابراهیمی مرخصی دارند.

۳- بیانات ریاست محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت سالروز آزادسازی شهر سوسنگرد و تسلیت به آقای افراشته معاون اجرایی رئیس مجلس شورای اسلامی

رئیس - امروز سالروز آزادسازی شهر سوسنگرد هست که پس از رهنمودهای امام راحل همت رزمندگان اسلام باعث آزادسازی این شهر شد که این فتح را به ملت بزرگ ایران و مخصوصاً مردم عزیز سوسنگرد تبریک عرض می‌کنیم.

ضمناً امروز شنیدیم که والد مکرم همکار محترم‌مان جناب آقای افراشته معاون اجرایی مجلس رحلت فرمودند و از این جهت لازم بود که به خانواده محترم ایشان تسلیت بگوییم و آرزوی علو درجات برای این مرحوم کنیم.

۴- تصویب طرح نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی (ثبت ۵۲۴)

رئیس - دستور جلسه را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور اول ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون قضائی و حقوقی در مورد طرح دوفوریتی نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی است که کلیات در جلسه علنی گذشته به تصویب رسید در بررسی جزئیات آقای قاضی‌پور پیشنهاد حذف ماده (۱) را دارند.

رئیس - بفرمایید.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن عرض سلام محضر ملت شریف و بزرگ ایران اسلامی و رهبر مقتدرمان.

جناب آقای دکتر لاریجانی! بند (۱) مغایرت دارد با اصل (۱۶۰) قانون اساسی، آقای فولادگر، آقای دکتر لاریجانی! بند (۱) اخطار قانون اساسی اصل (۱۶۰) است: «وزیر دادگستری مسئولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با مجریه و قوه مقننه را بر عهده دارد و از میان کسانی که رئیس قوه قضائیه به رئیس‌جمهور پیشنهاد می‌کنند انتخاب می‌شود». اینجا شرط و شروط ندارد در ادامه می‌گوید: «رئیس قوه قضائیه می‌تواند اختیارات تام مالی و اداری و نیز اختیارات استخدامی غیرقضات را به وزیر دادگستری تفویض کند. در این صورت وزیر دادگستری دارای همان اختیارات و وظایفی خواهد بود که در قوانین برای وزراء به عنوان عالی‌ترین مقام اجرایی کشور پیش‌بینی می‌شود». اینجا یک کلمه آوردند «از میان حقوقدانان» که الان محدودیت ایجاد می‌شود. یعنی افرادی را محروم می‌کنیم، کسانی ممکن است لایق وزیر دادگستری باشند و در مسائل مالی و اداری و استخدامی استاد اعلم باشند و نیاز دادگستری به این مسائل مالی و اداری باشد چون حقوقدان نیست، دیگر نمی‌تواند وزیر بشود. آوردن این کلمه «وزیر دادگستری از میان حقوقدانان» محدودیت ایجاد می‌کند. اولاً با اصل سوم قانون اساسی مغایرت دارد محدود کردن افراد است، کسانی که دانشمند هستند در رشته‌های فیزیک، در رشته‌های حسابداری، در رشته‌های علمی، فلسفه دکترا دارند و می‌توانند

وزارت را به نحو احسن اداره کنند. مشکلات مالی، اداری، استخدامی دادگستری را با ریاست جمهوری و با وزرای دیگر حل می کنند آوردن حقوقدان محدودیت ایجاد می شود. تعدادی از افراد برجسته سیاسی محروم می شوند که نمی توانند وزیر دادگستری شوند و این دست و پای رئیس قوه قضائیه را می بندد. آن وقت وزیر دادگستری را باید از بین افراد کم انتخاب کنند. ما از الان برای رئیس قوه قضائیه محدودیت ایجاد می کنیم که با اصول قانون اساسی مغایرت دارد. قوا مستقل هستند و ما نباید اجازه بدهیم رئیس قوه قضائیه فقط از بین حقوقدان ها انتخاب کنند. آقای دهقانی و همکاران این را آوردند که افراد محدودی بتوانند وزیر بشوند. همکاران عزیز! به حذف این رأی بدهید، بگذارید کسانی که لایقند دانشمندند، در مسائل غیرحقوقی مدبر هستند، مدیر هستند، مجرب و متعهد هستند این کار را انجام بدهند. ما نباید حتماً ملاک مان مدرک باشد. حقوقدان لیسانس می خواهد، فوق لیسانس می خواهد، دکترا می خواهد، هیچ مشخص نشده است آوردن این کلمه «حقوقدان» محدود کردن رئیس قوه قضائیه است، این خلاف اصول (۳) و (۱۶۰) قانون اساسی است. به عشق امام حسین یا حسین.

رئیس - پیشنهاد آقای قاضی پور حذف ماده (۱) است، اگر صحبت می فرمایید، بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای رئیس! دوستان تذکر (۷۹) می خواهند، چه کار کنیم؟

رئیس - اجازه بدهید مخالف صحبت کند.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای ندیمی مخالف هستند، بفرمایید.

ابوذر ندیمی (لاهیجان و سیاهکل) - بسم الله الرحمن الرحيم

دوست ارجمند ما اشارتی داشتند به اینکه اگر ما حقوقدان بگذاریم این می تواند از باب انتخاب دست رئیس جمهور یا به هر صورت انتخاب مجلس را ببندد. یا نه اساساً قانون اساسی تأکیدی بر تحصیلات ندارد. بسیار خوب ما که الان قانون اساسی را نمی خواهیم تغییر بدهیم ما می گوئیم آیا لوائیحی را که قوه قضائیه یا دولت به مجلس می دهند یا کاری که وزیر محترم دادگستری انجام می دهد یا جنس اموری که بررسی می شود، این جنسش چیست؟ حقوقی است، سیاسی است؟ اجتماعی است؟ اقتصادی است؟ فرهنگی است؟ چیست؟ معلوم است که قضا از باب «ذا حکمت بین الناس» است دیگر می خواهد حق و حقوق را تشخیص بدهد. یعنی در باب تشخیص حقوق اجتماعی، حقوق سیاسی، حقوق فردی، حقوق خانوادگی، همه مباحثی که هست حقوق است دیگر. ما از این جهت یک رویکرد داریم معرفی می کنیم ما که نمی گوئیم در راستای مباحث مربوط به انتخاب وزیر قانون اساسی را عوض کنیم. ما داریم می گوئیم آقا وزیر راه و شهرسازی باید تحصیلات مرتبط داشته باشد. وزیر خارجه باید تحصیلات مرتبط داشته باشد اگر این درست است وزیر دادگستری هم باید تجارب و تحصیلات مرتبط داشته باشد، خوب بالاخره او با جامعه ای روبرو است که آن جامعه کار حقوقی می کند. اسمش وکیل است، اسمش قاضی است، لایحه اش لایحه حقوقی است، این لایحه فنی و مهندسی که نمی خواهد ببرد، این جهت را نشان می دهد من فکر می کنم که تعارض ندارد، تبیین دارد. یعنی ما داریم روشن می کنیم که این جهت گیری در این سوگیری باشد. اتفاقاً من از این جهت

باید از کمیسیون حقوقی و قضائی تشکر کنم. چرا؟ بابا! ما (۳۰)، (۴۰) سال داریم حکومت می کنیم، کم کم ما باید برویم لایه های متخصصین را در باب مقامات عالی و سیاست گذاری برگزینیم که جاذب باشند؛ یعنی آنها واقعاً اطلاعات داشته باشند نه اینکه آنها یک بلندگوی محض باشند. البته قضات ما تحصیلات و مباحث حوزوی و دانشگاهی شان هم اندازه گیری می شود برای حوزه هم همین بحث هست در حوزه هم ما از باب کتب و باب به هر صورت ابوابی داریم این یکی از ابواب است، یکی از کتب است، یکی از دروس است. از این جهت من فکر می کنم که حضرت ایشان محبت کنند و پیشنهاد خودشان را پس بگیرند، چرا؟ چون تعارض وجود ندارد. و السلام

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - موافق جناب آقای غضنفرآبادی هستند، بفرمایید.

موسی غضنفرآبادی (بم، ریگان، فهرج و نورماشیر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

خدمت همکاران عزیز و بزرگوار، ملت شریف و بزرگ ایران اسلامی عرض سلام و صبح بخیر دارم. من آنچه را که جناب آقای قاضی پور فرمودند مبنای صحبتیم با آن متفاوت هست. از این جهت بنده موافق هستم که در قانون اساسی در اصل (۱۶۰) این گونه ذکر شده: «وزیر دادگستری مسؤولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و قوه مقننه را بر عهده دارد و از میان کسانی که رئیس قوه قضائیه به رئیس جمهور پیشنهاد می کند انتخاب می شوند». اولاً قانون اساسی تکلیف را روشن کرده، ثانیاً اگر این لفظ حقوقدان در اینجا ذکر شود یک محدودیتی را ایجاد خواهد کرد، به هر حال الان ممکن است مثلاً غیرحقوقدان باشد. ممکن است مثلاً فرض بفرمایید یک فردی که قضاوت می کند اما لیسانس حقوق ندارد یا تحصیلات دانشگاهی در رشته حقوق ندارد. حقوقدان کیست؟ حقوقدان آیا کسی است که صرفاً قضاوت می کند؟ یا حقوقدان کسی است که در رشته حقوق تحصیلات خودش را ادامه داده و تمام کرده؟ خود این لفظ به نظر من ابهام دارد و اگر مثلاً یک طلبه ای سال های متمادی در دستگاه قضائی قضاوت کرده بود و تحصیلات دانشگاهی نداشت، آیا او نمی تواند به عنوان پیشنهادشونده برای وزیر دادگستری مطرح بشود؟ حداقلش این هست که این ابهام دارد و روشن هست که این مخالف با قانون اساسی است، قانون اساسی به صورت مطلق آورده، ذکر کرده و این اختیارات رئیس قوه قضائیه را محدود می کند. به نظر ما نیازی هم نیست به اینکه حالا ما اینجا ماده اول را ذکر کنیم. وقتی که در قانون اساسی تکلیف مشخص هست، روشن هست، نیازی به ذکر این در طرح پیشنهادی وجود ندارد. بنابراین ما هم موافق با حذف این ماده هستیم هر چند می خواستیم عرض کنم به هر حال ممکن است سرهنگ ها هم چیزهای بهتر از دیگران متوجه باشند، وارد باشند، بدانند به عنوان وزیر پیشنهادی هم مطرح بشوند.

رئیس - متشکریم، دولت نظری ندارند. کمیسیون بفرمایید.

میرهادی قره سیدرومیانی (سخنگوی کمیسیون قضائی و حقوقی) -

سلام علیکم و رحمه الله

با توجه به دقت کمیسیون محترم قضائی من لازم دانستم که نظر کمیسیون را از لحاظ تخصصی خدمت همکاران عزیزم توضیح بدهم. یکی

اینکه در بندهای دیگر ملاحظه می‌فرمایید که وزیر دادگستری باید پیگیر لوائح قضائی در دولت باشد، تشخیص اینکه یک لایحه ذاتاً قضائی هست یا غیرقضائی نیازمند یک تحصیلات و یک کارشناسی هست که به نظر همکاران ما در کمیسیون قضائی این بوده که حتماً فرد انتخاب‌شده با رعایت اصول مد نظر حقوق دان باشد. و اینکه آیا از عزیزان و اساتید حوزه هر چند تحصیلات حقوقی نداشته باشند می‌توان استفاده کرد یا نه؟ مشخص است، افرادی که با مبانی دینی و فقه منور اسلام آشنایی دارند چون مبنا و ریشه حقوق اسلامی ما از حوزه علمیه است اینها هم می‌توانند در این دایره باشند و از این عزیزان هم باید استفاده بشود. در آیین‌نامه اجرایی که در بند آخر در این طرح آمده می‌توان اینها را ترسیم کرد و این ضوابط را مشخص کرد، متشکرم.

رئیس - متشکریم، پیشنهاد حذف ماده (۱) مطرح است، حضار ۲۲۴ نفر، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.**

دبیر (منادی سفیدان) - آقای دکتر دوستان ماده (۷۹) دارند اگر اجازه بفرمایید.

رئیس - بفرمایید.

محمد دهقانی‌نقندر (چناران و بینالود) - برادر عزیزم جناب آقای قاضی‌پور گفتند که بنده، اسم من را بردند، بنده با اعضای کمیسیون قضائی دنبال این بودیم که انتخاب را محدود کنیم، این از بدیهیات عقلی است؛ یعنی من خواهش می‌کنم آقای قاضی‌پور این طور موارد را نسبت ندهند. ما قبلش هم طرح‌مان این نبوده.

آقای دکتر لاریجانی! طرح ما اصلاً بحث حقوقدان نبود بعد در آن جلسه آخری که جناب‌عالی در جریان هستید یکی از بزرگان فرمودند که این از بدیهیات عقلی است و الان هم هر کدام از دوستانی که از اول انقلاب هم وزیر دادگستری شدند، اینها همه حقوقدان بودند، حالا قاضی هم طبیعتاً حقوقدان است؛ بنابراین من خواهش می‌کنم در تربیون مجلس اسم نباید برده شود نسبت ناروا به دوستان خودمان نباید بدهیم. آقای قاضی‌پور هم نباید در هر موضوعی بخواهد بیاید اسم افراد را ببرد. صحبت خودت را بکن چرا اسم می‌بری.

قاضی‌پور - آقای دکتر لاریجانی! ایشان عضو هیأت‌رئیسه هستند صحبت آقای دهقانی خلاف آیین‌نامه است.

رئیس - بسیار خوب، نه دیگر حالا آن را بررسی می‌کنیم. پیشنهاد دیگر را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای لاهوتی شما صرف‌نظر نمی‌کنید؟ آن پیشنهاد رأی نیاورد اگر اجازه بدهید آقای لاهوتی یک پیشنهاد چاپ‌شده دارند که «از میان حقوقدانانی که» در آن نیست.

رئیس - بفرمایید.

مهرداد بائوج‌لاهورتی (لنگرود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ببینید همکاران محترم! بنده خیلی خلاصه عرض کنم چون موضوع بحث شد جناب آقای دهقانی، جناب آقای قاضی‌پور همه دوستان بحث کردند، پیشنهاد چاپی ما صفحه (۲) چاپ شده، همانطور که آقای غضنفرآبادی هم فرمودند اصل (۱۶۰) قانون اساسی رئیس قوه قضائیه را محدود نکرده که وزیر پیشنهادی به شخص آقای رئیس‌جمهور حتماً از بین حقوقدانان باشد.

اصلاً آقای دکتر لاریجانی! این متنی که هست خلاف (۱۶۰) قانون اساسی است. اصل (۱۶۰) رئیس قوه قضائیه را محدود نکرده.

رئیس - بله، الان این اخطار را آقای قاضی‌پور هم دادند به نظرم می‌آید این محل تأمل هست؛ یعنی در قانون اساسی گفته «از بین افرادی که» (بائوج‌لاهورتی - افراد، بله) اینجا آمده حقوقدان گذاشته یعنی تخصیص زده.

بائوج‌لاهورتی - این خلاف قانون اساسی است، جناب آقای دکتر لاریجانی! اصل (۱۶۰) آقای رئیس قوه قضائیه را محدود نکرده که حتماً از بین حقوقدانان یک نفر...

رئیس - حالا پیشنهاد آقای لاهوتی همان متن قانون اساسی است که این مشکل را هم بتواند حل کند که ما دیگر اخطار را بحث نکنیم.

بائوج‌لاهورتی - اگر اجازه بدهید همین پیشنهاد به رأی گذاشته شود و موضوع خلاف قانون اساسی را هم این پیشنهاد بنده می‌تواند حل کند.

رئیس - بله، آقای لاهوتی! در واقع همین متن ماده (۱) هست، به جای کلمه حقوقدان نوشته «از کسانی که» همان متن قانون اساسی را آوردند که این اشکالی را هم که آقای قاضی‌پور اخطار دادند، یک قدری محل بحث است که وقتی قانون اساسی این را باز گذاشته چرا ما این را تخصیص می‌زنیم و محدود می‌کنیم این را حل می‌کند. این یک پیشنهادی است که این مشکل را هم می‌تواند رفع کند. مخالف صحبت می‌کند؟ بفرمایید. اگر صحبت نکنید سریع‌تر رد شویم.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای اسفغانی بفرمایید.

محمدعلی اسفغانی (فریدن، فریدونشهر و چادگان) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

اجازه بدهیم گرمی بداریم یاد و خاطره شهدایی که در بیست و پنجم آبان‌ماه در اصفهان بیش از (۲۷۰) شهید تشییع شدند و امروز سالگرد آن روز بسیار بزرگ است من یاد و خاطره‌شان را گرمی می‌دارم.

ببینید! اینکه اخطار فرمودند تشخیص اینکه اخطار وارد است یا نه با رئیس محترم مجلس است. اما ببینید ما با این وصف که بگوییم چون در قانون اساسی مطلب به آن نحو آمده دیگر حق ندارید در قانون موضوعه این را تفسیر کنیم یا فرض بفرمایید شرحش بدهیم به اعتقاد من این یک مقداری با روح قانون موافق نیست، قانون اساسی چهارچوب اصلی یک نظام را مشخص می‌کند در واقع قانون اساسی مادر هست و از این بابت به لحاظ اینکه اهمیت بسیار بالایی دارد بندهای آن را در قالب اصل ما بیان می‌کنیم. به همین خاطر به جای مواد قانون اساسی می‌گوییم اصول قانون اساسی. یعنی هر بندی از قانون اساسی در واقع یک اصل را مشخص می‌کند. معمولاً قانون اساسی به لحاظ اهمیت و جایگاهی که در بین قوانین در کشورها دارد آن چهارچوب و اساسنامه اصلی و حدود و ثغور نظام حاکم بر یک کشور را مشخص می‌کند، اصول کلی را بیان می‌کند، تکلیف قانون موضوعه و مجلس شورای اسلامی این است که بتواند این قوانین را به نحوی مشخص و تشریح بکند و قوانین موضوعه به نحوی بیان شود که بشود این قوانین و این اصول در جامعه قابلیت اجرا پیدا بکند، لذا اینکه ما این لفظ را در متن آورده‌ایم که از میان حقوقدانان استفاده بکند و از میان حقوقدانان معرّفی بکند از این بابت است که بالاخره بعد از (۳۵) سالی که از انقلاب

است، می تواند این وزارتخانه را اداره بکند اگر حقوقدان هم نباشد هیچ مشکلی من مطمئن هستم ایجاد نمی شود، تشکر، خیلی ممنون.

رئیس - متشکریم، دولت؟ کمیسیون مخالف است، پیشنهاد را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد چاپ شده ای که متن آن را قرائت کردم، منطبق با قانون اساسی است، اگر رأی آورد کامل قرائت می کنم.

رئیس - حضار ۲۲۴ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به این پیشنهاد اعلام بفرمایند، پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری نداریم؟

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۱) پیشنهادی نداریم.

رئیس - ماده (۱) را قرائت بفرمایید.

پوابراهیمی داورانی - پیشنهاد دارم.

دبیر (فرهنگی) - اینها را باید بفرمایید، به من نفرمودید.

رئیس - آقای پورابراهیمی! در ماده (۱) وزیر دادگستری به رئیس جمهور پیشنهاد می شود؟ خوب معلوم است دیگر، مابقی حذف شود؟

دبیر (فرهنگی) - یعنی مجلس رأی اعتماد ندهد؟

رئیس - حالا اینها خیلی مهم نیست آقای پورابراهیمی، عبور کنیم، این شکل است، بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱) - وزیر دادگستری از میان حقوقدانانی که توسط رئیس قوه قضائیه به رئیس جمهور پیشنهاد می شوند انتخاب و برای اخذ رأی اعتماد به مجلس شورای اسلامی معرفی می شود.

رئیس - حضار ۲۲۴ نفر، ماده (۱) را به رأی می گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایید، اصل ماده (۱) را به رأی گذاشته ایم، پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.** در ماده (۲) پیشنهادی داریم؟

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۲) آقای کاتب بند «الف» پیشنهاد چاپ شده دارند، بفرمایید.

غلامرضا کاتب (گرمسار و آرادان) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض ادب و سلام محضر همکاران عزیز، پیشنهاد بنده صفحه (۳) پیشنهادات چاپ شده خدمت همکاران عزیز هست، من خواهش می کنم که دقت بکنید، ببینید! اینجا که در بند «الف» آمده: «ارائه لوایح قضائی تهیه شده توسط رئیس قوه قضائیه به دولت و پیگیری جهت تصویب آنها»، ببینید! اگر ما واقعاً به دنبال این هستیم که از وزیر دادگستری...

رئیس - پیشنهاد شما راجع به تبصره است؟

کاتب - بله حاج آقا! جایگزین بند «الف» است.

رئیس - بگذارید مقدم بر آن پیشنهاد داریم.

کاتب - نه، حاج آقا! در این کلمه چون تبصره زمانی که چاپ شده بود تبصره بود، الان دیگر در اصل آمده، یعنی آن زمان تبصره بوده و الان آمده در بند (۱) و (۲) شده، چاپ به خاطر همین است که در قالب تبصره بوده، (رئیس - بله) ببینید! الان متنی که آمده یک متنی است که عملاً کاری را که وزیر محترم دادگستری انجام می دهد صرفاً کار یک نامه رسان است، کار یک پیک است، یعنی اینکه رئیس قوه قضائیه یا قوه قضائیه یک لایحه قضائی را تصویب کرد، وزیر دادگستری این را ببرد بدهد به دولت بعد پیگیری کند که

می گذرد من فکر می کنم جای این رسیده که ما در همه وادی هایی که داریم قانونگذاری می کنیم، بحث تخصص را در اولویت قرار بدهیم، ما اگر بتوانیم این متن را مصوب بکنیم و رئیس قوه قضائیه برای وزارت دادگستری بتواند افراد حقوقدان را معرفی بکند یعنی ما کسی را به او اجازه می دهیم معرفی بکند که آگاه به مسائل حقوقی باشد چون این مهمترین تکلیف و مهمترین وظیفه اش بحث و بررسی لوایحی است که الزاماً حقوقی و الزاماً قضائی است و یا در هر حال مرتبط به مباحث حقوقی است.

لذا از همکاران محترم استدعا دارم که به پیشنهاد بیان شده رأی مثبت ندهند، چه اینکه اگر بنا باشد این را عین اصل قانون اساسی تصویب بکنیم، یک کار عبث و بیهوده ای است، ما قانون اساسی را به صورت اصل داریم، ما باییم عین همان اصل را دوباره در متن قانون موضوعه بیاوریم چه تأثیری دارد و معمولاً گفته می شود که قانونگذار از انجام کار عبث و بیهوده مبرا است، لذا اجرای چنین کاری مناسب نیست و تصویب آن موجه نیست، تقاضا دارم که رأی مخالف بدهید.

رئیس - متشکر، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - جناب آقای دکتر حسن تأمینی بفرمایید.

حسن تأمینی لیجائی (رشت) - بسم الله الرحمن الرحيم

خدمت همه شما بزرگواران خدقوت عرض می کنیم، من خواهش می کنم عزیزان اصل (۱۶۰) قانون اساسی را یک بار توجه بفرمایید، گفته اند که: «وزیر دادگستری مسؤولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و قوه مقننه را بر عهده دارد و از میان کسانی که رئیس قوه قضائیه به رئیس جمهور پیشنهاد می کند انتخاب می گردد»، کجا گفته باید حقوقدان باشد؟ عزیزان! ما داریم اینجا قانون تصویب می کنیم، وقتی داریم قانون تصویب می کنیم باید دقت داشته باشیم که برای سال های سال این قانون ماندگار باشد، محدود نکنیم، آقای قاضی پور به نکته خیلی خوبی اشاره فرمودند، حالا چرا این بحث به چالش تبدیل شد، من خواهش می کنم توجه داشته باشید! این خلاف قانون اساسی است، می رود بر می گردد، خواهش من از شما عزیزان، قانون اساسی که مخالف محترم می فرمایند، خیلی هم برای من عزیز هستند، اصول کلی را بیان فرمودند، ما اینجا می خواهیم در بحث خاص مان محدود بکنیم، واقعاً قاضی می خواهد بیاید برای ما پرونده بررسی بکند؟ قضاوت بکند؟ ما خواهشی که از شما عزیزان داریم این قانون اساسی عام است، دست را باز گذاشته، اینجا هم ما می خواهیم که دست وزیر را باز بگذاریم که در همه قوانین، در همه کارها بتواند ان شاء الله نظارت بکند، بحث کلان را تشخیص بدهد و ورود بکند، ممکن است کسی باشد که فقیه باشد، عزیزان، روحانیت معظم و معزز توجه داشته باشید! بحث سرهنگ را فرمودند، خیلی از عزیزان ما ممکن است فقیه باشند، ممکن است کسانی باشند که در امور فقاقت، در امور مختلف عالم باشند، حالا حقوقدان نباشند، کتاب هایی را داریم که عزیزان ما در زمینه های حقوقی نوشته اند و تجربه هایی که داشته اند حالا ممکن است حقوقدان هم نباشند، محدود نکنیم، ما اینجا داریم قانون می نویسیم، فردا پاسخگو خواهیم بود، مردم از ما انتظار دارند افراد عادی هم بتوانند، بتوانیم واقعاً قانونی بنویسیم که همه در آن شرکت بکنند، فردا تشخیص داده شد که عزیزی وزیر باشد که در این زمینه حاذق است، عالم

تصویب شود، اما واقعاً بینی و بین‌الله نظر همکاران عزیز این است که وزیر دادگستری کار نامه‌رسانی انجام بدهد؟ یقیناً نظر شما این نیست چون شما دنبال این هستید که از وزیر دادگستری سؤال بکنید، اطلاعات کارشناسی داشته باشد، اطلاعات ریز داشته باشد، به همین خاطر ما گفته‌ایم که وزیر محترم دادگستری از زمانی که می‌خواهد یک لایحه قضائی تنظیم شود، در تهیه پیش‌نویسش با قوه قضائیه هم مشارکت بکند، هم هماهنگی داشته باشد، هم پیگیری بکند، یعنی اگر یک وزیر دادگستری از روز اول مشارکت در تهیه متن لایحه قضائی نداشته باشد، همکاران عزیز! یقیناً نمی‌تواند در دولت و در مجلس شورای اسلامی به خوبی دفاع بکند، خوب، چه زمانی می‌تواند به خوبی دفاع بکند؟ زمانی که اطلاعات جامع، کامل و مفید داشته باشد، به همین خاطر متنی که ما پیشنهاد دادیم، خواهش من این است همکاران یک دقتی بکنید! من در تبصره (۲) جایگزین بند «الف» گفته‌ام که: «به منظور تصویب لوایح قضائی در هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی» در بند «الف» فقط هیأت وزیران است، ما اینجا «مجلس شورای اسلامی» را هم اضافه کرده‌ایم، گفته‌ایم وزیر دادگستری موظف است نسبت به تدوین پیش‌نویس لوایح قضائی هم مشارکت داشته باشد، هم هماهنگی بکند، هم پیگیری بکند، اگر این سه وظیفه را با هم بتواند انجام بدهد، یقیناً رسالت اصلی وزیر دادگستری انجام شده و اگر در ارتباط با طرح و لایحه‌های همکاران ما از وزیر دادگستری سؤال داشته باشند، چه در مجلس، چه در دولت، یقیناً او اطلاعات جامع و کامل و مفید خواهد داشت و می‌تواند پاسخگوی مجلس باشد، می‌تواند پاسخگوی دولت باشد، اما این متنی که آورده شده است، من خواهش می‌کنم، استدعا می‌کنم، یقیناً خود دولت هم مخالف با این متن است، گفته که: «ارائه لوایح قضائی تهیه شده توسط رئیس قوه قضائیه به دولت»، این کار که کار بسیار سهل و آسانی است که قوه قضائیه یک لایحه قضائی تهیه بکند، رئیس قوه قضائیه این را از قوه قضائیه بردارد به دولت ببرد و دولت پیگیری کند تا این تصویب شود.

استدعا و خواهش من از همکاران عزیز این است که کمک بکنند که این موضوع جایگزین رأی بیاورد، یقیناً به آن هدف اصلی که ما کلیات این طرح را رأی دادیم که وزیر دادگستری در مقابل سؤالات مجلس شورای اسلامی پاسخگو باشد، به همین میزان هم باید اختیارات متناسب با آن را بدهیم، اگر اختیارات متناسب با آن را ندهیم، یقیناً ما نمی‌توانیم پاسخگویی خوبی از وزیر دادگستری داشته باشیم. من خواهش می‌کنم همکاران عزیز به این پیشنهاد رأی بدهند، یقیناً کمیسیون برنامه، کمیسیون قضائی و خود دولت هم از این پیشنهاد استقبال خواهد کرد و به نفع دولت و مجلس است.

رئیس - اجازه بدهید دیگر پیشنهادها را بحث نکنیم، اگر این‌طور برویم یک چند روزی ما گرفتار این می‌شویم، اگر در پیشنهادشان مخالف صحبت نکنند، دولت و اینها نظرشان را بدهند. دولت موافق است، قوه قضائیه مخالف است و کمیسیون مخالف است.

حاضر ۲۲۰ نفر، پیشنهاد آقای کاتب را به رأی می‌گذاریم (فرهنگی - در صفحه ۳ چاپ شده) پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری داریم؟

دبیر (فرهنگی) - بله، در همین ماده آقای خسروی و آقای پورابراهیمی

پیشنهادی دارند، مطرح می‌کنند؟

رئیس - آقای پورابراهیمی مطرح می‌فرمایید؟

دبیر (فرهنگی) - بفرمایید.

محمدرضا پورابراهیمی‌داورانی (کرمان و راور) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت همکاران محترم،

جناب آقای دکتر لاریجانی! به نظر می‌رسد در ماده (۲) که آن شرح وظایف...

رئیس - پیشنهاد صفحه (۲) را می‌فرمایید؟

پورابراهیمی‌داورانی - بله، پیشنهاد صفحه (۲) را مطرح کردیم. در پیشنهاد صفحه (۲) یک اصلاحی را ما داریم در ماده (۲) به عمل می‌آوریم، بندهای «الف» و «ب» دقیقاً یک موضوع است، ارائه لوایح قضائی و دفاع از آنها در یک ماده قرار می‌گیرد، موضوع کمیسیون اصل (۹۰) باید جدا شود، پیشنهاد ما این بود که این ترکیب متنی را، یعنی ما به محتوا خیلی بحثی نداریم، به نظر می‌رسد رویکرد شکلی‌اش باید مبنا قرار بگیرد، لذا در ماده (۲) «وزیر دادگستری عهده‌دار امور ذیل می‌باشد»، این می‌شود صدر ماده، و در خصوص آن این‌طوری می‌گوییم «الف - ارائه لوایح قضائی تهیه شده توسط دولت و پیگیری جهت تصویب آنها» و «ب - دفاع از لوایح قضائی» که اینجا مطرح شده، بنابراین این یک بحث است، کمیسیون اصل نود هم که بحث همکاری جهت تحقیق و تفحص و فلان مطرح کرده.

رئیس - حالا این خیلی مهم است؟ به نظر من...

پورابراهیمی‌داورانی - آقای دکتر ببینید! شما آمده‌اید موضوعات را کاملاً اینجا بر اساس یک روایی که همه جا در تدوین قوانین می‌آید، ما می‌گوییم...

رئیس - یعنی می‌خواهیم بگوییم خیلی طرفینش به اسلام لطمه نمی‌زند.

پورابراهیمی‌داورانی - آقای دکتر لاریجانی، ببینید! شما دارید یک قانون دائمی برای (۳۰) سال، (۵۰) سال، (۱۰۰) سال کشور می‌نویسید، این متن قانون می‌تواند یک متن منطقی باشد، این که اشکال ندارد، اگر شما با پیشنهاد اینکه بتواند این متن را جا بیندازد و بر اساس آن یک متن محکمی باشد که خیلی بهتر است، اجازه بدهید این اصلاحات را انجام بدهیم و به این شکل که خدمت شما عرض کردم همکاران هم عنایت می‌کنند. لذا ما در محتوا خیلی ورود نکردیم، شکل موضوع به نظر می‌رسد با این نحوه‌ای که نگارش شده، این‌طوری می‌تواند خیلی بهتر باشد، ممنونم.

رئیس - بسیار خوب، مخالف صحبت نمی‌کند. دولت نظری ندارند، قوه قضائیه نظری ندارند، کمیسیون مخالف است.

حاضر ۲۲۱ نفر، پیشنهاد آقای پورابراهیمی را به رأی می‌گذاریم، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری داریم؟

دبیر (فرهنگی) - آقای دوات‌گری پیشنهاد حذف «ظهارنظر در مورد طرح‌های مربوط به قوه قضائیه» را در بند «ب» داده‌اند.

رئیس - در بند «ب» آقای دوات‌گری پیشنهادتان را مطرح می‌فرمایید؟ بفرمایید.

مهدی دوات‌گری (مراغه، عجب‌شیر) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم عنایت بفرمایید! با توجه به اینکه یکی از اعضای محترم

حقوقدانان شورای نگهبان هم در جلسه حضور دارند، من به یک نکته‌ای اشاره کنم، ببینید.

جناب آقای رئیس! بند (۲) اصل (۱۵۸) قانون اساسی از جمله وظایف رئیس قوه قضائیه، تهیه لوایح قضائی متناسب با جمهوری اسلامی قلمداد شده، یعنی لوایح قضائی منحصر بایستی از سوی رئیس قوه قضائیه تهیه شود و از مسیر هیأت محترم وزیران تقدیم مجلس شورای اسلامی شود، از طرفی نظریه تفسیری شورای محترم نگهبان هم حاکی از این است که دولت نمی‌تواند در لوایح قضائی دخل و تصرفی انجام بدهد، یعنی دولت اگر نظری هم داشته باشد، بایستی برگرداند، این نظر تفسیری شورای محترم نگهبان است، برگرداند به قوه قضائیه، قوه قضائیه اگر لازم بداند اصلاحات لازم را انجام بدهد و برگرداند. حالا چه اتفاقی افتاده؟ با در نظر گرفتن اینکه تهیه لوایح قضائی در اختیار انحصاری رئیس قوه قضائیه است و در اصل (۱۶۰) قانون اساسی هم وزیر دادگستری صرفاً مسؤول کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و مقننه است، سؤالی که اینجا مطرح می‌شود آیا وزیر دادگستری عضو قوه قضائیه است یا قوه مجریه؟ آنچه که از اصل (۱۶۰) قانون اساسی بر می‌آید، وزیر دادگستری عضو قوه مجریه است.

جناب آقای رئیس، جناب آقای دکتر لاریجانی! (رئیس - بفرمایید) خواهش من این است که عنایت بفرمایید، این موضوع اگر دقت نشود، فردا شورای محترم نگهبان برمی‌گرداند.

رئیس - قصد آنها از اظهارنظر در واقع دفاع است.

دوات‌گری - اجازه بفرمایید، من می‌خواهم همین را عرض کنم، وزیر دادگستری عضو قوه مجریه است، قوه قضائیه نیست و آنچه که در صدر بند «ب» آمده «دفاع از لوایح قضائی» این درست است اما وقتی ما می‌نویسیم «اظهارنظر در مورد طرح‌های مربوط به قوه قضائیه»، خوب وقتی بحث اظهارنظر بایستی برگرفته از نظرات رئیس قوه قضائیه باشد، وزیر دادگستری اصالتاً نمی‌تواند راجع به طرح یا لایحه‌ای اظهارنظر کند، هر اظهارنظری بکند بایستی برگرفته از نظرات رئیس قوه قضائیه بر اساس بند (۲) اصل (۱۵۸) قانون اساسی باشد. بنابراین پیشنهاد من حذف «اظهارنظر در مورد طرح‌های مربوط به قوه قضائیه» است که ان‌شاءالله ما از این جهت با مشکلی مواجه نشویم و شورای محترم نگهبان هم ان‌شاءالله ایراد نگیرد، تشکر می‌کنم.

رئیس - متشکریم، مخالف صحبت نمی‌کند. دولت نظری ندارند، قوه قضائیه پیشنهاد «اظهارنظر در مورد طرح‌های مربوط به قوه قضائیه» می‌فرماید حذف شود، کمیسیون مخالف است، پیشنهاد را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف «اظهارنظر در مورد طرح‌های مربوط به قوه قضائیه» در بند «ب» است.

رئیس - حضار ۲۲۴ نفر، دوستان نظرشان را راجع به حذف این عبارت اعلام بفرمایند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب نشد.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای دوات‌گری در بند «پ» یک رفع ابهامی را مطرح کرده‌اند که می‌فرمایند این مسائل نیروی انسانی به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی مربوط نیست، هر چند ادغام در پیش است و ابلاغ خواهد شد و هر دو یک سازمان خواهد بود، ولی ایشان اصرار داشتند که این توسعه منابع انسانی هم اینجا ذکر شود.

رئیس - نه، این مطلب روشن است، پیشنهاد بعدی را مطرح بفرمایید.
دبیر (فرهنگی) - در بند «ت» آقای حاجی پیشنهادشان را مطرح می‌کنند؟ نمی‌کنند.

رئیس - در بندهای «الف» و «ب» دیگر مطلبی ندارید؟
دبیر (فرهنگی) - الان در بند «ت» هستیم، در تبصره آقای ملکشاهی می‌فرمایند ابهامی وجود دارد.

رئیس - بفرمایید.

الهیاریز ملکشاهی (کوهدشت) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

با تشکر از همکاران عزیز و نمایندگان محترم، ببینید! تهیه لوایح قضائی از اختیارات رئیس محترم قوه قضائیه است، طبیعتاً این تهیه لوایح قضائی لوازمی دارد و از لوازم تهیه لوایح قضائی، دفاع از لوایح قضائی است، در اینجا در ماده (۲) در بندهای مختلف، هم بند «الف» و هم بند «ب» راجع به لوایح قضائی که جزء اختیارات رئیس قوه قضائیه است دو حکم آمده، یکی اینکه ارائه لوایح از طریق وزیر محترم دادگستری باشد که مشکلی وجود ندارد و همچنین دفاع از لوایح قضائی در مجلس شورای اسلامی و اظهارنظر در مورد طرح‌ها، این هم خودش به خودی خود مشکلی بر آن مترتب نیست، اما مشکلی که وجود دارد به هر ترتیب رئیس قوه قضائیه در دفاع از لوایح قضائی این اختیار را باید داشته باشد که هم خود رئیس قوه قضائیه بتواند از لوایح دفاع بکند و هم اینکه اگر تشخیص بدهد یکی از معاونینش هم بتوانند این دفاع را داشته باشند، بنابراین در تبصره این ماده (۲) هر چند که ممکن است این استفاده هم بشود و کمیسیون قضائی هم که این را تصویب کردند و پیشنهاددهندگان طرح هم همین نظر را داشته‌اند که اختیارات مندرج در این ماده مانع از اعمال وظایف و اختیارات قانون رئیس قوه قضائیه نیست ولی این ابهام وجود دارد چون ما در تبصره‌های بالا، یعنی بند «ب» و بند «الف» راجع به دفاع از لوایح و ارائه لوایح توسط وزیر محترم دادگستری صحبت کردیم این ابهام ممکن است وجود داشته باشد که این صرفاً از طریق وزیر دادگستری است، در حالی که نه منظور کمیسیون قضائی این بوده و نه ارائه‌دهندگان این طرح این منظور را داشته‌اند.

جناب آقای دکتر لاریجانی! بنابراین پیشنهاد ما این است که در این قسمت این رفع ابهام بشود که «از جمله دفاع از لوایح قضائی»، یعنی این‌طوری تنظیم شود که «اختیارات مندرج در این ماده مانع از اعمال وظایف و اختیارات رئیس قوه قضائیه از جمله دفاع از لوایح قضائی نیست».

رئیس - «لوایح و طرح‌های قضائی».

ملکشاهی - بله، این را اضافه بکنیم، قبل از «نیست»

رئیس - علی‌القاعده مقصود تبصره هم همین بوده است.

ملکشاهی - این ابهام ممکن است که پیش بیاید، اگر تصریح شود که رفع ابهام شود آقای دکتر.

رئیس - خیلی خوب، دوستان اگر موافق هستند، دولت موافق است، قوه قضائیه هم موافق است، کمیسیون هم که مقصودتان همین بوده است پیشنهاد را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - عبارتی که در تبصره است این عبارت اضافه می‌شود «و دفاع از لوایح و طرح‌های قضائی توسط نماینده رئیس قوه قضائیه»، «نیست»

هم که در جای خودش هست.

رئیس - حضار ۲۲۰ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به این رفع ابهام بفرمایند، دولت و قوه قضائیه و کمیسیون هم موافق هستند، دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید، پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.**

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۲) پیشنهاد دیگری نیست.

رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲) - وزیر دادگستری مسؤولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوای مجریه و مقننه را بر عهده دارد و از این حیث عهده دار امور زیر است:

الف - ارائه لوایح قضائی تهیه شده توسط رئیس قوه قضائیه به دولت و پیگیری تصویب آنها.

ب - دفاع از لوایح قضائی در مجلس شورای اسلامی، اظهار نظر در مورد طرح های مربوط به قوه قضائیه، هماهنگی لازم جهت پاسخگویی به کمیسیون اصل نودم قانون اساسی و همکاری جهت تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی در خصوص مسائل مربوط به قوه قضائیه.

پ - پیگیری کلیه امور راجع به بودجه، نیروی انسانی و مسائل اداری مربوط به قوه قضائیه در هیأت وزیران، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و دستگاه های اجرائی.

ت - هماهنگی در امور بین الملل در خصوص تنظیم قراردادهای همکاری و معاضدت قضائی، استرداد مجرمان، انتقال محکومان و امضای اسناد و اجرای مفاد آنها با رعایت اصول قانون اساسی و نظر رئیس قوه قضائیه.

تبصره - اختیارات مندرج در این ماده مانع از اعمال وظایف و اختیارات قانونی رئیس قوه قضائیه و دفاع از لوایح و طرح های قضائی توسط نماینده رئیس قوه قضائیه نیست.

رئیس - اینجا باید بنویسیم «اظهار نظر و دفاع»، چون ممکن است در مورد لوایح نظری باشد، اظهار نظر است.

حضار ۲۲۰ نفر، ماده (۲) و تبصره آن را به رأی می گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند، اصل ماده به رأی گذاشته شده، دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید اصل ماده و تبصره آن به رأی گذاشته شده، یک تبصره دارد. ماده (۲) چند بند و یک تبصره دارد. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب شد.** در ماده (۳) پیشنهادی داریم؟

دبیر (فرهنگی) - آقای سلیمی شما مطرح می کنید؟ آقای رئیس! پیشنهاد حذف ماده دارند بعد پیشنهاد اصلاحی مطرح می شود. بفرمایید.

علیرضا سلیمی (محلات و دلیجان) - بسم الله الرحمن الرحیم

جناب آقای رئیس! در این ماده (۳) این عبارت اینطور است: «آن بخش از برنامه های قوه قضائیه و نیازهای مالی این قوه و سایر اموری که منوط به تصویب هیأت وزیران است». در این ماده در یک قسمت به نظر می رسد که یک ابهام دارد، نیاز به توضیح دارد. این نیازهای مالی دایره اش خیلی وسیع است، یعنی چه نیازهای مالی که مرتبط با امور قضات است، چه نیازهای مالی که غیرمرتبط با امور قضات است. در قانون اساسی اصل (۱۶۰) اینطور دارد: «رئیس قوه قضائیه می تواند اختیارات تام مالی و اداری و نیز اختیارات استخدامی غیرقضات را به وزیر دادگستری تفویض کند». اگر این ابهام در

اینجا برطرف شود. مشخص شود، منظور از نیازهای مالی یعنی همان نیازهای مالی که...

رئیس - یعنی پیگیری بودجه قوه قضائیه و این چیزهاست دیگر، یعنی مقصود این است که نوشته اموری که منوط به تصویب هیأت وزیران است. اموری که منوط نیست که خود قوه قضائیه انجام می دهد. چون این جمله را آوردند، مشکل ندارد. اگر اجازه بفرمایید عبور کنیم؟

سلیمی - در خدمتیم.

رئیس - متشکریم. آقای فرهنگی! پیشنهاد دیگری داریم؟

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۳) آقای علی پور پیشنهاد اصلاحی دارند. بفرمایید.

رئیس - آقای علی پور بفرمایید

کمال علی پور خنکداری (قائم شهر، سوادکوه و جویبار) -

بسم الله الرحمن الرحیم

عرض سلام خدمت همکاران محترم. عرض کنم که الحمدلله بحث وزارت دادگستری و اینکه وزیر دادگستری پاسخگو باشد در مسائل اجرایی قوه قضائیه..

رئیس - جناب آقای علی پور! پیشنهادتان صفحه چند است؟

علی پور خنکداری - پیشنهاد صفحه (۵)، همان صدر صفحه (۵) است. (فرهنگی - منظورتان صفحه ۴ است؟) صدر صفحه (۴) است.

رئیس - بله بفرمایید.

علی پور خنکداری - ما اصل شصتم قانون اساسی را داریم دوستان عزیز اگر توجه بفرمایند. اصل (۶۰) قانون اساسی در رابطه با اعمال قوه مجریه جز در اموری که در این قانون مستقیماً بر عهده رهبری گذاشته، از طریق رئیس جمهور و وزراء انجام می شود. در ماده (۳) فقط در بحث مالی آمده، اما خیلی از سازمان هایی که ماهیت اجرایی دارند همکاران عزیز! خیلی از سازمان هایی که مستقیماً تحت نظر رئیس قوه قضائیه هست، ماهیت اجرایی دارد و مجلس کاملاً نمی تواند پیگیری کند. پیشنهاد ما در ماده (۳) اینطور هست: «سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، ثبت اسناد و املاک کشور، پزشکی قانونی و روزنامه رسمی کشور با کلیه امکانات، ساختمان ها، وظایف و اختیارات، اعتبارات و ردیف های بودجه از قوه قضائیه منفک و به وزارت دادگستری ملحق می شود».

همکاران عزیز توجه داشته باشند! چند تا مورد را من عرض می کنم که چرا ما این پیشنهاد را دادیم؟ در کجای قانون اساسی آمده که اداره زندان ها که امری کاملاً اجرایی است، بر عهده قوه قضائیه باشد؟ شما به سازمان زندان ها، از طریق مجلس در رابطه با موضوعات امنیتی، پروژه ها و ساختمان هایش اعتبار می دهید، هر سال هم در کمیسیون ها می آیند و بحث می کنند. این کار، کار قضایی نیست بلکه کار، کار اجرایی است و اصلاً نیازی نیست که به عهده قوه قضائیه باشد و اگر موضوعات رأی های باز و رأی های مختلفی که از طریق قاضی و یا قوه قضائیه به سازمان زندان ها ابلاغ می شود ما در تبصره آوردیم که آنجا وظایف قوه قضائیه مشخص است. یعنی سازمان زندان ها یک رأسش مرتبط با قوه قضائیه است، اما اینکه کار اجرایی را ما بسپاریم در قانون دیده نشده. حتی اصل (۱۶۰) قانون اساسی هم بحث های

قوه اجرایی را مشخص کرده که رئیس قوه قضاییه به عهده وزیر دادگستری بگذارند. یا در کجای قانون اساسی کار ثبت و اسناد املاک کشور به قوه قضاییه مربوط می‌شود؟

ماهیت ثبت شناسنامه اسناد و املاک چه تفاوتی با ثبت احوال دارد؟ هیچ تفاوتی ندارد. ثبت اسناد و املاک می‌خواهد املاک مردم را ثبت کند و سجلی هم ثبت احوال شناسنامه مردم را ثبت می‌کند. این کار اجرایی است. یعنی ما هر سال به ثبت اسناد و املاک کشور اعتبار می‌دهیم و ارتباط قضایی ندارد. این در قانون هم دیده نشده که ثبت اسناد و املاک کشور به عهده قوه قضاییه باشد. یا کار پزشکی یا روزنامه رسمی کشور، اینها کارهای اجرایی است. خلاف اصل شصتم هم هست که ما هم کار پزشکی قانونی، کار پزشکی یک کار فنی است و نیازی هم نیست که به عهده قوه قضاییه باشد و یا انتشار روزنامه رسمی کشور مربوط به قوه قضاییه نیست.

همکاران عزیز توجه داشته باشند! ما پنج موضوع مهم را اصلاً نمی‌توانیم پیگیری کنیم و البته نه اینکه نتوانیم پیگیری کنیم بلکه ماهیت کار اجرایی دارد.

رئیس - آقای علی‌پور! یک مشکلی در این زمینه‌ها هست. شورای نگهبان در این زمینه نظر داده و نظرش هم این است که این خلاف قانون اساسی است که از اینجا بگیرند و به دولت دهند. باید حتماً با نظر رئیس قوه قضاییه باشد، ما الان یک چیزی تصویب می‌کنیم می‌رود شورای نگهبان دوباره رد می‌کند چون این قبلاً اظهار نظر شده، یک بار در مجلس مطرح شد، رفت در قوه قضاییه رد شد به همین دلیل. لذا من از شما خواهش می‌کنم این بحث را دوباره تکرار نکنید یعنی ما اگر می‌خواهیم سریع‌تر این وظایف وزیر دادگستری حل شود این را حتماً خلاف قانون اساسی می‌داند. ممکن است من و شما ندانیم، ولی چون مرجع تشخیص خلاف قانون اساسی شورای نگهبان است، او یک بار این تشخیص را داده است. می‌خواهم این را بدانیم که واقعاً نرویم در جاده‌ای که دوباره...

علی‌پور خندکداری - آقای دکتر! به هر حال شورای محترم نگهبان بحث قانون و شرع را در واقع (رئیس - قانون اساسی دیگر) خوب اگر قانون اساسی است هیچ جایی ندیدیم (رئیس - چرا، در این زمینه اظهار نظر کرده) خوب اگر اظهار نظر کرده ممنون.

رئیس - متشکریم، پیشنهاد دیگری اگر هست، بفرمایید. تذکرتان را هم گوش می‌دهیم، چشم، آقای مصباحی مقدم بفرمایید.

غلامرضا مصباحی مقدم (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

تذکر بنده راجع به فرمایش شماست، حضرت‌عالی می‌فرمایید که تفسیر شورای نگهبان این است، (رئیس - بله) که اموری که به قوه قضاییه واگذار شده نمی‌تواند به دولت واگذار شود. (رئیس - مگر با نظر...) نه اینطور نیست، مراجعه کنید تفسیر را، می‌گوید: وظایفی را که برای وزیر دادگستری مشخص شده، منحصر در آن وظایفی است که قانون اساسی ذکر کرده، نه فرق می‌کند آقای دکتر! اصلاً آن مواردی که جناب آقای علی‌پور مطرح کردند جزء مواردی نیست که در قانون اساسی آمده، این قانون اساسی!

رئیس - جناب آقای مصباحی مقدم شما از روی...

مصباحی مقدم - اجازه دهید توضیح دهم، نه شما بیان تان غلط انداز بود، عذرخواهی می‌کنم این تعبیر به کار می‌گیرم (رئیس - این مسبوق به سابقه است در مجلس) این تصور پدید آمد که انتقال این مسؤولیت‌ها به دولت خلاف تفسیر شورای نگهبان است، این نیست.

رئیس - این را شما می‌فرمایید نیست.

مصباحی مقدم - نه نگاه کنید دیگر، به تفسیر مراجعه کنید.

رئیس - من سؤال کردم، شما توجه نمی‌کنید.

مصباحی مقدم - سؤال کردید که تفسیر کنار دست ماست، من روز جمعه خدمت آیت‌الله جنتی بودم، کنار من نشسته بودند در نماز جمعه، پرسیدم گفتیم که این وظایف می‌تواند از قوه قضاییه سلب شود، ایشان فرمود باید بنویسید از قوه قضاییه گرفته می‌شود و به دولت داده می‌شود. دقت فرمودید؟ (رئیس - بله) نه معلوم می‌شود اینطور نیست که شما تفسیر را بیان می‌کنید. تفسیر را مراجعه کنید اجازه دهید جناب آقای علی‌پور طرح مسأله کنند و بیان‌شان را ادامه دهند.

رئیس - من که نگفتم طرح مسأله نکنند، گفتیم آن قدری که من می‌دانم مسبوق به سابقه است، رفته شورای نگهبان، شورای نگهبان رد کرده، من که نگفتم مطرح نفرمایید. آقای علی‌پور فرمودند اگر اینطور هست من مطرح نمی‌کنم. پیشنهاد دیگری هست بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد در ماده (۳) نداریم.

رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۳) - آن بخش از برنامه‌های قوه قضائیه و نیازهای مالی این قوه و سایر اموری که منوط به تصویب هیأت وزیران است، پس از تأیید رئیس قوه قضائیه از طریق وزیر دادگستری به هیأت دولت ارائه می‌شود. **رئیس -** حضار ۲۲۱ نفر، ماده (۳) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند، اصل ماده (۳) به رأی گذاشته شده، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** در ماده (۴) پیشنهادی داریم.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۴)، آقای لاهوتی مطرح می‌کنید؟ ایشان پیشنهاد اصلاحی دارند، صفحه چند چاپ شده؟ آدرس را بفرمایید.

بائوج لاهوتی - صفحه (۴) است.

رئیس - بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

دوستان و همکاران محترم!

رئیس - جناب آقای لاهوتی! اینکه همین پیشنهاد است.

بائوج لاهوتی - بله ماده (۴) را ما اصلاح کردیم.

رئیس - من در مورد این سازمان‌ها یک توضیحی دادم نمی‌دانم توجه فرمودید یا نه؟ چون این مسبوق به یک سابقه‌ای است، رفته شورای نگهبان، شورای نگهبان رد کرده، گفته خلاف قانون اساسی است، از آن صرف‌نظر بفرمایید بهتر است چون دوباره همین سیر را طی می‌کند.

بائوج لاهوتی - با توجه به پیشنهاد جناب آقای مصباحی اگر اجازه بفرمایید، مطرح کنم.

رئیس - متشکریم.

بائوج لاهوتی - ببینید همکاران محترم! صفحه (۴) پیشنهادات را عنایت بفرمایید!

رئیس - همان سازمان‌ها را می‌فرمایید؟ (بائوج لاهوتی - بله) خوب سازمان‌ها را من الان عرض کردم پیشنهاد آقای علی‌پور بود. عین همین بود. **بائوج لاهوتی** - نه این نبود. ما داریم مطرح می‌کنیم اگر اجازه دهید یک توضیحی بدهم.

رئیس - توضیح‌تان را بفرمایید.

بائوج لاهوتی - ببینید همکاران محترم! ما در ماده (۴) آوردیم که وزیر محترم دادگستری در قبال کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضاییه و سایر قوا موظف است پاسخ دهد. شما هم می‌دانید، ما هم می‌دانیم که عملاً قوه قضاییه ماهیت و نوع کارش به گونه‌ای است که وزیر محترم دادگستری نمی‌تواند خیلی در اینجا نقش ایفا کند. ما این را بیاییم شفاف و روشن کنیم. آقای پورمحمدی! شما هم عنایت بفرمایید، واقعاً دغدغه نمایندگان اگر سؤالی هم داشته باشد در مورد یک پرونده قضایی نیست در مورد اداره ثبت است، در مورد سازمان پزشکی قانونی است، در مورد سازمان زندان‌هاست، در مورد روزنامه رسمی کشور است، سؤالات و دغدغه نمایندگان در این ارتباط است نه در مورد یک پرونده قضایی که یک قاضی محترم دارند رسیدگی می‌کنند. ما الان اگر هم یک پرونده قضایی که در حال رسیدگی است ما وزیر محترم دادگستری را می‌خواهیم بیاوریم اینجا وزیر محترم دادگستری چه اختیاری دارند؟ اصلاً دخالت ما چه نقشی را می‌تواند در این پرونده قضایی ایفاء کند؟

رئیس - آقای لاهوتی! مطلب‌تان را فرمودید، من یک توضیحی داده بودم، که قبلاً یک چنین کاری شده بود و شورای نگهبان این را رد کرده، این را خلاف قانون اساسی می‌داند.

بائوج لاهوتی - کجا خلاف قانون اساسی است؟

رئیس - به هر حال ممکن است من و شما ندانیم، ولی مرجع تشخیص قانون اساسی شورای نگهبان است.

بائوج لاهوتی - حالا اجازه دهید، جناب آقای دکتر لاریجانی! دغدغه من و نمایندگان همین است.

رئیس - ما گفتیم، می‌رود شورای نگهبان رد می‌کنند دوباره مشکل می‌شود.

بائوج لاهوتی - دغدغه نمایندگان محترم در خصوص سازمان ثبت اسناد پزشکی قانونی است، سازمان زندان‌ها هست و روزنامه رسمی. در خصوص پرونده‌های قضایی نیست همکاران محترم ببینید! این دغدغه شماست. ما آمدیم اینجا گفتیم که سازمان‌های زیر با تمام اموال ساختمان‌ها، اعتبارات ردیف‌های بودجه، نیروی انسانی و اختیارات و وظایف به وزیر محترم دادگستری یعنی اختیارات مربوط به این سازمان‌ها به وزیر محترم دادگستری محول شود و وزیر محترم دادگستری هم در این خصوص بیاید اختیار داشته باشد و قدرت پاسخگویی داشته باشد. از آن طرف هم خوب ما در انتهای این تبصره هم آوردیم گفتیم الحاق این وظایف از اختیارات قوه قضاییه هم کم نمی‌کند یعنی آن اختیاراتی که قوه قضاییه هم دارد به قوت خودش باقی است. خواهش من از دوستان این است که به این پیشنهاد رأی مثبت دهند.

رئیس - بسیار خوب، متشکریم. مخالف صحبت نمی‌کنند. قوه قضاییه مخالف است، کمیسیون هم مخالف است. دولت موافق است. دیگر صحبت نکنیم و عبور کنیم. چون اگر همه بخواهند صحبت کنند نمی‌رسیم، (همه‌ها نمایندگان) پس بگذارید مخالف هم صحبت کند.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای دهقانی بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

موضوعی که عزیزان مطرح می‌فرمایند قبلاً در طرح اول بود، در طرح مجلس هشتم، خوب این طرح چون که مخالفت‌ها و موافقت‌هایی را برانگیخت در کمیسیون در حضور جناب آقای رازینی که آن موقع معاون حقوقی قوه قضاییه بودند ما نشستیم در کمیته تخصصی بحث کردیم. با بعضی از اجزای شورای نگهبان هم در آن زمان گفتگو کردیم آنچه که ما به آن رسیدیم این بود که قطعاً با توجه به سوابق انتقال اینها به وزارت دادگستری قطعاً مخالف قانون اساسی است، یعنی به وزارت دادگستری بر اساس آنچه که شورای نگهبان و دوستانی که به صورت کلی با همدیگر گفتگو کردیم قبلاً هم تفسیر شورای نگهبان را داریم این مخالف قانون اساسی در این بخش است.

البته در اینکه بعضی از اینها به دولت واگذار شود اگر چنین پیشنهادی می‌بود آن قابل گفتگو بود. آنها هم همه یکسان نیست یعنی واقعاً در بحث زندان‌ها آن پیشنهادی که آقای علی‌پور مطرح کردند به نظر من اگر می‌خواست مطرح شود آن پیشنهاد تقریباً جامع‌تر بود هر چند آن هم به خاطر انتقالش به وزارت دادگستری خلاف قانون اساسی بود. اما بقیه‌اش حداقل یک مقداری جامعیت داشت، این، این جامعیت را ندارد و قطعاً با قانون اساسی مغایرت دارد و دوستان عزیز! من هم علتی که الان مخالفت می‌کنم علت اصلی‌اش این است، مدام دوستان نفرمایند که هیچ چیزی در طرح نیست، اتفاقاً اصل طرح این است که الان آوردیم، آن چیست؟

این است که وزیر دادگستری طبق قانون اساسی به نیابت از قوه قضاییه پاسخ نمایندگان را بدهد در مسائل مختلف قوه قضاییه که ماده (۴) که الان دوستان بخوانند، الان این ماده را که جایگزین ماده (۴) می‌کنید. اصل ماده (۴) که مهم‌ترین ماده این طرح است خراب می‌شود.

آقای لاهوتی! ببینید، ماده (۴) دقیق تنظیم شده. دوستان من خواهش می‌کنم دقت بیشتری بفرمایند، ماده (۴) می‌گوید که: «وزیر دادگستری به نیابت از قوه قضاییه باید پاسخ مجلس را بدهد». عرض کردم در کلیات در چند روز گذشته که وزیر دادگستری صرفاً یک رابط نیست بلکه روابط دوجانبه است. اگر شما این متن را بگذارید جای آن متن ماده (۴)، ماده (۴) را خراب کردید و ماده (۴) را از بین بردید و این را هم که شورای نگهبان رد می‌کند و این هم از بین می‌رود و چیزی از طرح باقی نمی‌ماند. آن متنی که آقای علی‌پور داد که رد شدیم اگر چه آن هم خلاف قانون اساسی بود ولی حداقل ماده (۴) را خراب نمی‌کرد.

بنابراین من خواهش می‌کنم، دوستان به اصل آن ماده (۴) دقت کنند آن مهم‌تر از این است، این هم البته قابل تفکیک است، ثبت اسناد یک طور حکم راجع به آن است، اگر بخواهد این انجام شود حتماً باید عمیق‌تر در کمیسیون بحث شود. راجع به ثبت اسناد ما یک طور باید حکم صادر کنیم، آن هم

منتقل به دولت شود اگر روزی چنین طرحی بود، راجع به زندان‌ها به گونه دیگری باید برخورد شود، هر کدام از اینها یک جا نمی‌شود شما در یک متن همه را واگذار کنید به وزارت دادگستری و این به نظر من ماده (۴) را خراب می‌کند از این متن هم چیزی بیرون نمی‌آید و به نتیجه نخواهیم رسید. اگر این حداقل به گونه‌ای می‌شد که این الحاقی می‌شد در آخر باز درست بود اینجا ماده (۴) خراب می‌شود. لذا من با این پیشنهاد آقای لاهوتی مخالفم، خواهش می‌کنم به این رأی ندهید، چون ماده (۴) را خراب می‌کند و به نتیجه هم نمی‌رسد.

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - موافق جناب آقای مصباحی مقدم هستند، بفرمایید.

رئیس - بفرمایید.

غلامرضا مصباحی مقدم (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس، دوستان عنایت و یک مقدار دقت کنید! واقعاً با صبر و حوصله تصمیم‌گیری کنیم، اصل (۱۵۶) قانون اساسی وظایف قوه قضاییه را به دقت احصا کرده، پنج وظیفه است.

در این وظایف نه سازمان ثبت اسناد هست؛ نه سازمان پزشکی قانونی هست، نه سازمان زندان‌ها است، نه روزنامه رسمی کشور. واقعاً به چه منطقی این وظایف به عهده قوه قضاییه گذاشته شده ما نمی‌دانیم! اما به هر دلیل که گذاشته شده قوه قضاییه مطلقاً پاسخگو نیست، نه در مسائل قضایی که حالا باید بگوییم استقلال قوه قضاییه است یا استقلال قاضی است، نه در مسائل غیرقضایی اگر قوه قضاییه پاسخ می‌داد، مشکلی نبود، ولی (۴)، (۵) سازمان واگذار شده به قوه قضاییه بدون پاسخگویی، این را باید منتقل کنیم به جایی که پاسخگو باشد و انتقالش به وزارت دادگستری از باب این است که نزدیک‌ترین وزارتخانه به قوه قضاییه است. اگر به وزارت دیگر منتقل کنیم خلاف تفسیر شورای نگهبان هم نیست، فقط این هست که ارتباط نزدیک و تنگاتنگی ندارد. اما انتقالش به وزارت دادگستری موجب می‌شود وزیر دادگستری پاسخگو باشد.

تفسیری که شورای نگهبان کرده است این تفسیر، اولاً امکان تجدیدنظر و بازنگری هم برایش هست، چون تفسیر که قانون اساسی نیست، تفسیر، تفسیر است و ما مکرر دیده‌ایم شورای محترم نگهبان تفسیر را مجدداً بازنگری کرده‌اند.

ثانیاً بر اساس تفسیر شورای نگهبان این وظایف را به عهده وزیر دادگستری نمی‌توان گذاشت. بسیار خوب مگر ما نمی‌توانیم این مسائل را به عهده وزیر دادگستری بگذاریم شورای محترم نگهبان ایراد می‌گیرد، مجلس بر روی آن اصرار می‌کند و به مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌رود. آنجا ادله کافی را برای اینکه مسؤولیت‌ها از قوه قضاییه منتقل شود به وزیر دادگستری می‌توانیم بیان کنیم و مصلحت نظام اقتضاء می‌کند که این مسؤولیت‌ها به عهده کسی باشد که وظیفه پاسخگویی هم داشته باشد. ما الان وزیر داریم مسؤولیت ندارد. مسؤولیت به او بدهیم امکان پاسخگویی را هم از او بخواهیم. از این جهت به نظر بنده راه بسته نیست، راه همچنان باز است و این مسأله هم دغدغه همه نمایندگان است، واقعاً بفرمایند نمایندگان این را که سؤال

می‌کنند وزیر دادگستری می‌آید پاسخ می‌دهد می‌گوید ربطی به من ندارد و درست هم می‌گوید که ربطی به وزیر دادگستری ندارد، ما با او چکار کنیم؟ باید اجازه دهیم همچنان بخش مهمی از سؤالات بدون پاسخ بماند، بخش مهمی از مسائلی که مطرح می‌شود بدون پاسخ بماند، من استدعا می‌کنم که این است که رأی موافق ندهید اگر ضرورت پیدا کرد به مجمع تشخیص می‌رود و ان شاء الله آنجا امیدواریم که موافقت کنند و نهایی کنند.

والسلام علیکم و رحمه الله

رئیس - متشکریم؛ دولت بفرمایید.

مجید انصاری (معاون امور مجلس رئیس‌جمهور) - سلام علیکم

بسم الله الرحمن الرحيم

مسأله‌ای که مطرح است مسأله مهمی است که در دولت هم مورد بحث و بررسی قرار گرفت و من نظر دولت را خدمت نمایندگان محترم به شرح زیر عرض می‌کنم.

اولاً این سازمان‌ها، یعنی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کل کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان پزشکی قانونی و همچنین روزنامه رسمی اینها مسائل مهم اجرایی است و ماهیت قضایی هیچ یک از اینها ندارد. زندان‌ها مستحضر هستید تا اوایل انقلاب یعنی تا سال ۶۲ عمده زندان‌های کشور در اختیار شهربانی بود و زندان‌های ارتش هم که در اختیار ژاندارمری یا خود ارتش بود. البته دادرهای انقلاب هم زندان‌ها و بازداشتگاه‌هایی داشتند و سازمان زندان‌ها را از قضا خود این حقیر گوینده که در خدمت شما هستم در سال ۶۳ و ۶۴ تأسیس کردیم. در آن موقع خوب در اختیار قوه قضاییه قرار گرفت نه از باب ماهیت قضایی. اداره زندان‌ها یک کار اجرایی است.

سازمان ثبت اسناد و املاک هم که خیلی روشن است ماهیت قضایی ندارد و سایر موارد. واقعیت این است که هم رئیس محترم سازمان ثبت اسناد در هیأت دولت تشریف آوردند گزارشی دادند و هم رئیس سازمان زندان‌ها. این سازمان‌ها مشکلات بزرگی دارند و اهمیت زیادی دارند و باید به مسائل‌شان رسیدگی شود.

دغدغه نمایندگان محترم هم نه در این دوره، در همه ادوار این بوده است که بالاخره سازمان ثبت مسأله بسیار مهمی است، مراجعات مردم است، مراجعات موکلین به نمایندگان هست و نمایندگان مایل هستند بتوانند سؤال کنند، نظارت کنند. در زندان‌ها به همین صورت و سایر موارد.

عرض کنم که وزیر دادگستری تنها وزیری است که بین سه قوه حضور و مسؤولیت دارد. انتقال این دستگاه‌ها به وزارت دادگستری این حسن را دارد که در دولت این سازمان‌ها مدافع مستقیم اجرایی داشته باشند و به نفع این سازمان‌هاست چون وزیر دادگستری در جلسات دولت شرکت می‌کند و از سویی چون در قوه قضاییه هم هستند، طبعاً آنجا هم مسائل قضایی و ارتباطاتشان را پیگیری می‌کنند و از حیث پاسخگویی به مجلس هم به نفع مجلس است. بالاخره نمایندگان محترم راجع به این مسائل سؤال دارند، می‌توانند سؤالاتشان را مطرح کنند. ما دغدغه نمایندگان را واقعاً درک می‌کنیم و تأیید می‌کنیم و دولت مدافع است از اینکه این سازمان‌ها مثل بقیه وزارتخانه‌ها، مثل بقیه سازمان‌ها بتواند مورد سؤال نمایندگان، مورد تحقیق و

تفحص نمایندگان و مورد نظارت مجلس محترم قرار بگیرد.

بنابراین انتقال این دستگاه‌هایی که ذکر شده، در واقع پیشنهاد جناب آقای لاهوتی جایگزین این ماده (۴) شده ما موافق هستیم چون خود ماده (۴) و وضعی که فعلاً دارد، خیلی قابل دفاع نیست چون گفته شده است که وزیر دادگستری در مسائلی که رابط هست مورد سؤال قرار بگیرد آن وقت فقط ایشان می‌توانند بگویند ما لایحه را به مجلس آوردیم یا لایحه را از قوه قضائیه به دولت دادیم. اینکه مشکل نمایندگان را حل نمی‌کند، نمایندگان دنبال مسائل اساسی این دستگاه هستند. لذا اگر ماده (۴) بخواهد خاصیتی پیدا کند و وزیر دادگستری واقعاً پاسخگوی مجلس باشد باید عهده‌دار اختیارات و وظایفی باشد. قانون اساسی با صراحت می‌گوید که سؤال نمایندگان باید از وظایف وزرا باشد. ما اگر وظیفه‌ای برای وزیر دادگستری تعریف نکنیم، چطور می‌شود از او سؤال کرد؟ فعلاً آنچه که تعریف شده، در همین قانون هم آمده، وزیر دادگستری حداکثر کارهای (رئیس - متشکر) ارتباطات را انجام می‌دهد. بنابراین ماده (۴) فعلی دارای نقص است ما با این جایگزین موافق هستیم. البته آن نکته هم که جناب آقای دکتر لاریجانی ریاست محترم فرمودند، اشکال شورای نگهبان این بوده که وظایف وزیر دادگستری احصاء شده است، اضافه کردن وظایف جدید خلاف است. همان طوری که آقای مصباحی مقدم فرمودند اولاً ممکن است تفسیر تغییر بکند و نهایتاً اگر مجلس اصراری بر این موضوع مهم داشته باشد، ممکن است در مجمع تشخیص مصلحت مورد توجه قرار بگیرد لذا ما موافق هستیم.

رئیس - متشکریم، آقای لاهوتی مطلبی دارید؟ بفرمایید.

مهرداد بانوج لاهوتی (لنگرود) - آقای دکتر! همه دوستان اعتقادشان این است که این موضوع اگر رأی بیاورد از اقتدار خدای ناکرده قوه قضائیه و رئیس محترم قوه قضائیه کاسته می‌شود بنده هم راضی به این امر نیستم فقط از این باب این پیشنهاد را مطرح کردم که در هر صورت آن بحث پاسخگویی که همه ما دغدغه‌اش را داریم، آقای دکتر! یعنی اگر واقعاً جناب عالی، (رئیس - حالا به هر حال پیشنهادتان چیست؟) من قضاوت را به عهده جناب عالی می‌گذارم اگر شما ماده (۴) را واقعاً ماده کاملی می‌دانید...

رئیس - حالا دیگر خودتان باید بفرمایید ما اینجا نظرم را گفتیم شما اگر بر نظراتان مصرید که خوب و گر نه پس بگیرید یا به رأی بگذاریم.

بانوج لاهوتی - آقای دکتر به رأی بگذارید.

رئیس - قوه قضائیه بفرمایید.

سیدابراهیم رئیسی (دادستان کل کشور) - سلام علیکم

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحیم

«الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطاهرین» (حضر صلوات فرستادند)

من در جلسه گذشته محضر مبارک نمایندگان مردم عرض کردم که...

رئیس - آقای رئیسی! متشکریم پس گرفتند، تشکر می‌کنیم. آقای رئیسی زحمت کشیدند پشت میکروفون آمدند ولی چون پس گرفتند دیگر نیازی نیست صحبت کنند. متشکر. پیشنهاد دیگری هست؟

دبیر (فرهنگی) - آقای خسروی! شما پیشنهادتان همین مسیر است. آقای دکتر! آقای خسروی هم پیشنهادشان مشابه همین است.

رئیس - آقای خسروی شما هم می‌خواهید همین را بگویید؟

دبیر (فرهنگی) - نه، البته با یک عبارت دیگری است، چاپ شده است، آقای خسروی بفرمایید.

علیرضا خسروی (سمنان و مهدی شهر) - بسم الله الرحمن الرحیم

عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت همه نمایندگان محترم. برادران عزیز! پیشنهادی که ما دادیم همان تأکید طراحان محترم در بخش‌های مختلف است. همان طوری که تقریباً تأکید شد پاشنه‌آشیل این طرح ماده (۴) است که آمده گفته: «وزیر دادگستری در قبال کلیه مسائل مربوط به قوه قضائیه با سایر قوا باید پاسخگو باشد» اما این پاسخگویی در چه مواردی هست؟ پیشنهادی که دوستان داده بودند اینکه این موارد یعنی آن چیزهایی که تقریباً الان اختلاف است و شاید ما پاسخگویی نمی‌بینیم مثل ثبت اسناد، پزشک قانونی، روزنامه رسمی و سازمان‌های زندانها به خاطر اینکه این کار درست بشود. پیشنهاد قبلی این بود که اینها کنده بشود، بیاید در اختیار وزیر دادگستری قرار بگیرد. اما پیشنهاد ما این است در قسمت آخرش «وزیر دادگستری» تا می‌آید آنجایی که می‌گوید که: «وزیر دادگستری موظف است مطابق آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مانند سایر وزرا به سؤالات نمایندگان مجلس در مورد مسایل مختلف مربوط به قوه قضائیه مانند ثبت اسناد، پزشک قانونی، روزنامه رسمی و سازمان‌های زندانها پس از کسب اطلاع و با رعایت استقلال قضات پاسخ دهد» یعنی همان استقلال قوه قضائیه می‌ماند و همین تأکید...

رئیس - آقای خسروی! عملاً شامل اینها می‌شود چون در همه امور قضایی است شامل اینها می‌شود الان دیگر وقت نگیریم چون شما نوشتید «مانند» واقعاً جزء بخش‌های قوه قضائیه است باید پاسخگو باشد.

خسروی - آقای دکتر لاریجانی! اگر شما بفرمایید چشم ما می‌پذیریم اما فرمایش شما در حال حاضر...

رئیس - خیلی ممنون، اینجا ثبت شده دیگر، ما داریم می‌گوییم شامل اینها هم می‌شود.

خسروی - یعنی شامل این چهار تا؟

رئیس - شامل این موارد هم هست، متشکریم. پیشنهاد دیگری نیست؟ **دبیر** (فرهنگی) - آقای محمدی نماینده محترم قزوین پیشنهاد حذف «پرونده‌های جاری» تا آخر را دارند. یعنی پاراگراف دوم، البته غیر از آن دیگران هم هستند که پیشنهاد دارند.

رئیس - بفرمایید.

داود محمدی (قزوین، آبیک و البرز) - بسم الله الرحمن الرحیم

پیشنهاد بنده حذف جمله اول ذیل ماده (۴)، طرح نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی است زیرا همین معنا و مفهوم در سطور بالاتر ماده (۴) درج گردیده است. همکاران عزیز با مقایسه صدر و ذیل ماده (۴) به وضوح به این قضاوت می‌رسند که آنچه در صدر ماده آمده به صورت علی‌حده مجدداً در ذیل ماده هم آمده است در حالی که ذکر مسائل تکراری در یک ماده برخلاف قانونگذاری صحیح و منطقی و اصولی است. شما ملاحظه بکنید در طرح ارائه‌شده در ماده (۴) آمده که: «وزیر دادگستری موظف است مانند سایر وزرا به سؤالات نمایندگان محترم در مورد مسائل

مختلف مربوط به قوه قضائیه با رعایت استقلال قضات پاسخ بدهد»، باز در ذیل این ماده آمده که: «پرونده‌های جاری که سؤال پیرامون آنها استقلال قاضی را مخدوش می‌کند از شمول این ماده خارج است». با مقایسه عبارات فوق این معنا به راحتی استنتاج می‌شود اولاً وقتی نمایندگان ملت می‌توانند در مورد مسائل مختلف مربوط به قوه قضائیه از وزیر دادگستری سؤال کنند چون عبارت «مسائل مختلف» یک عبارت عامی است و این اطلاق شامل پرونده‌های جاری قضایی هم می‌شود و پرونده‌های جاری بخشی از مسائل مختلف مربوطه به قوه قضائیه است فلذا در این خصوص نه تنها صدر ماده (۴) هم‌پوشانی کافی را نسبت به ذیل ماده دارد بلکه آنچه که در ذیل ماده ذکر شده، بخشی از آن چیزی است که در صدر ماده آمده است. پس با این توصیف آنچه (رئیس - متشکر) که در بخش اول ماده (۴) آمده بدون ذکر آنچه در قسمت دوم تکرار شده کامل‌تر و شامل‌تر است و لذا از عزیزان خواهش می‌کنم با توجه به توضیحات ارائه‌شده نسبت به حذف این عبارت «پرونده‌های جاری قضایی» که سؤال پیرامون آنها استقلال قاضی را مخدوش می‌کند اقدام کنند.

رئیس - پیشنهادشان حذف این پاراگراف دوم ماده (۴) است. متشکریم، مخالف صحبت نمی‌کند، دولت، کمیسیون و قوه قضائیه مخالف هستند. حضار ۲۲۲ نفر، پیشنهاد حذف پاراگراف دوم ماده (۴) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری که نداریم؟

دبیر (فرهنگی) - اگر اجازه بفرمایید قرائت کنم.

رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۴) - وزیر دادگستری در قبال کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با سایر قوا و وظایف قانونی خود مانند سایر وزرا موظف است در برابر مجلس شورای اسلامی پاسخگو باشد. وزیر دادگستری موظف است به سؤالات نمایندگان مجلس در مورد مسائل مختلف مربوط به قوه قضائیه پس از کسب اطلاع و با رعایت استقلال قضات، پاسخ دهد.

پرونده‌های جاری قضایی که سؤال پیرامون آنها استقلال قاضی را مخدوش و به عدالت قضایی لطمه وارد می‌کند و مسائل محرمانه مربوط به اشخاص مانند احوال شخصیه از شمول این ماده خارج است.

رئیس - حضار ۲۲۱ نفر، ماده (۴) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده (۴) به رأی گذاشته شده است. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۵) پیشنهادی دارد؟

دبیر (فرهنگی) - ماده (۵) را آقای حاجی‌دلگانی مطرح می‌کنید؟ پیشنهاد چایی دارند، بفرمایند.

حسینعلی حاجی‌دلگانی (شاهین‌شهر، میمه و برخوار) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

ببینید همکاران عزیز! در ماده (۵) این‌طور آورده شده که: «مسئولان واحدهای مختلف قوه قضائیه موظفند به منظور پاسخگویی وزیر به مجلس شورای اسلامی و اجرای مسؤولیت‌های مندرج در این قانون اطلاعات و مدارک لازم را در اختیار وزیر دادگستری قرار دهند». پیشنهادی که اینجا

هست این است که بعد از کلمه «موظفند» در سطر اول این عبارت بیاید «از طریق رئیس قوه قضائیه» چون مسؤولیت قوه قضائیه با رئیس قوه است و طبیعتاً پاسخگویی وزیر دادگستری نیز اگر از طریق قوه قضائیه باشد بهتر است و محسناتی که دارد یکی این است که به هر حال رئیس قوه هم در جریان مسایل و مشکلات و ایرادات قوه قرار می‌گیرد و هم می‌تواند برای رفع آنها تدبیر داشته باشد و انسجام قوه قضائیه را هم حفظ بکند.

رئیس - متشکریم، مخالف صحبت نمی‌کند. دولت، قوه قضائیه و کمیسیون نظری ندارند. آقای فرهنگی پیشنهادشان را بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد این است که از طریق رئیس قوه نظراتشان را به وزیر دادگستری بدهند.

رئیس - حضار ۲۲۱ نفر، همکاران محترم اعلام رأی بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند.

(در این هنگام آقای سیدمحمدحسن ابوترابی‌فرد «نایب‌رئیس‌اول» ریاست جلسه را به عهده گرفتند)

نایب‌رئیس - همکاران محترم! اعلام رأی فرمودند؟ حضار ۲۲۱ نفر، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.** آقای فرهنگی بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - آقای کوچکی‌نژاد پیشنهاد رفع ابهام دارند؟ ابهامتان چیست؟ بفرمایند.

جبار کوچکی‌نژاد ارم‌ساداتی (رشت) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای رئیس! ابهام ما در رابطه با این است که «مسئولان واحدهای مختلف»، منظور از این واحدهای مختلف یعنی همان سازمانها هستند یا نه، واحدهای داخل قوه قضائیه هستند؟ مثل سازمان امور زندانها، سازمان بازرسی، پزشکی قانونی و دستگاههایی که زیر نظر قوه قضائیه هستند چون اینجا گفتند که: «مسئولان واحدهای مختلف» سازمانها را اسم نبرده است. آقای رئیس! گوش می‌کنید؟ رئیس گوش نمی‌کند.

دبیر (فرهنگی) - شما دوباره بفرمایید.

کوچکی‌نژاد ارم‌ساداتی - در صدر همین ماده (۵) گفته که: «مسئولان واحدهای مختلف قوه قضائیه» آیا این واحدها، واحدهای داخلی قوه است یا سازمان‌هایی مثل سازمان بازرسی، زندانهای کشور و پزشکی قانونی و سازمان‌های وابسته به قوه قضائیه؟ چون اینجا فقط واحدها را اسم برده ولی اسمی از سازمانها نیست. آقای رئیس!

نایب‌رئیس - آقای کوچکی‌نژاد! واحدها شامل سازمانها هم می‌شود.

کوچکی‌نژاد ارم‌ساداتی - شامل سازمانها هم می‌شود؟ (نایب‌رئیس - بله) اگر می‌شود که دیگر پس گرفتیم.

نایب‌رئیس - متشکر، آقای فرهنگی بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! اگر اجازه بدهید، آقای حیدری شما پیشنهاد حذف تبصره را دارند.

نایب‌رئیس - آقای حیدری مطرح می‌کنید؟ بفرمایند.

سیدسعید حیدری طیب (کرمانشاه) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم دقت داشته باشند! در تبصره ماده (۵) آمده که: «مواردی که رئیس قوه قضائیه بر اساس اختیارات مندرج در اصل (۱۵۶) قانون اساسی ارائه اسناد و اطلاعات مربوط به قوه قضائیه را ناقض استقلال قضایی و یا

برخلاف مصالح نظام تشخیص دهد از شمول این ماده خارج است».

عزیزان دقت داشته باشید! ما به ظاهر این تبصره را یک تبصره خوب می‌بینیم اما اگر به فلسفه وضع این طرح دقت داشته باشیم، فلسفه نظارت بر بعضی از وظایف وزارت دادگستری است، بودن این تبصره نوعی نقض غرض با فلسفه قانون است. این یک نوع حق وتویی است که ما به رئیس قوه قضائیه می‌دهیم.

عزیزان! دلایل مخالفت بنده این است که ما قانون را باید جامع وضع کنیم و موانع آن را برداریم. این تبصره یک نوع مانع برای نظارت نمایندگان است، نوعی اعطای نظارت به رئیس قوه قضائیه است که در اعطای مجوز اجرای مصوبات مجلس نظارت داشته باشد، این معنی ندارد این همه تلاشی که نمایندگان عزیز در تصویب این طرح دارند با این یک تبصره همه‌اش نقش بر آب می‌شود.

مورد دوم اینکه باعث می‌شود تعیین مصادیق سلیقه‌ای بشود اصلاً معنی ندارد، کسی مخالف اجرای اصل (۱۵۶) نیست. بعد نوع نظارت نمایندگان هم محدود می‌شود. لذا عزیزان خواهش می‌کنم به حذف این تبصره رأی بدهید که دقیقاً هم خلاف فلسفه وضع این طرح است هم اعطای نوعی نظارت به رئیس قوه قضائیه است که تزامن و تعارض با نظارت نمایندگان دارد و هم یک نوع حق وتویی برای رئیس قوه قضائیه است و ممکن است خیلی از موارد نادیده گرفته بشود. اینکه یک نماینده مجلس در بعضی مسائل محرمانه دخالت نداشته باشد، مگر نمایندگان مجلس نامحرم هستند؟ اگر موضوعی باشد، محرمانه باشد در جلسه غیرعلنی مسائلی از این قبیل را می‌شود مطرح کرد. بنابراین بودن این تبصره فلسفه وجودی این طرح را از بین می‌برد و خواهش می‌کنیم همکاران محترم به حذف این تبصره رأی بدهند. تشکر

نایب رئیس - خیلی متشکرم.

دبیر (منادی سفیدان) - حاج آقا مخالف صحبت بکند؟

نایب رئیس - مخالف صحبت نمی‌فرمایند؟ یک مقدار اجازه بدهید، اگر اصرار دارید بفرمایید اما اگر اجازه بدهید عبور کنیم متشکر می‌شویم، مخالف بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - مخالف آقای موسوی نژاد هستند.

ایرج عبدی (خرم‌آباد و دوره) - من خدمت شما اخطار قانون اساسی دارم. (نایب رئیس - مخالف آقای موسوی نژاد هستند، اخطار دارید؟) دوستان نماینده توجه بفرمایند! اصل (۷۶): «مجلس شورای اسلامی حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را دارد». عزیزان! ما داریم این وظیفه را از مجلس می‌گیریم. با این تبصره‌ای که آمده، دارد قانون تصویب می‌شود یعنی اینکه مجلس شورای اسلامی در امر قوه قضائیه حق تحقیق و تفحص ندارد، حق دخالت ندارد ما وکیل مردم هستیم. وکیل اگر روی پرونده‌ای رفت گفتند فلان قسمت پرونده را شما حق رسیدگی ندارید، حق مطالعه ندارید اینجایش محرمانه است، این چه وکالتی است؟ این چه نمایندگی‌ای است؟

حاج آقا! بنابراین این خلاف صریح اصل هفتادوششم قانون اساسی است. این بند حق مجلس، حق نماینده‌های مجلس را دارد تضییع می‌کند. (نایب رئیس - خیلی متشکرم) خواهشمندم این را به رأی بگذارید و اگر تجویز می‌کنید، ان شاء الله مجلس نظر بدهد.

نایب رئیس - از اخطار جناب عالی تشکر دارم. ماده (۵) موضوعش تحقیق و تفحص نیست بحث سؤال از وزیر هست. لذا اصلاً ناظر به این موضوع، اصلاً موضوع، موضوع بحث سؤال است. متشکریم.

دبیر (منادی سفیدان) - حاج آقا مخالف می‌خواهد صحبت کند.

نایب رئیس - بفرمایند.

دبیر (منادی سفیدان) - مخالف آقای سیدمهدی موسوی نژاد هستند، بفرمایند.

سیدمهدی موسوی نژاد (دشتستان) - بسم الله الرحمن الرحیم

«تقاضای من از ملت مسلمان و قهرمان پرور ایران این است که امام را تنها نگذارید و همیشه در صحنه باشید تا توطئه گران آرزوی خود را به گور ببرند».

شهید محمد غلامی از روستای خون بخش بوشکان

مطلبی را که برادر عزیزمان جناب آقای حیدری طیب فرمودند من دو تا مطلب خدمت شما عرض کنم؛ اولاً که این تبصره را برادران عزیزمان فرمودند که ناقض حقوق نمایندگان است، اولاً این نیست، تحقیق و تفحص ماسوای از این موضوع است.

مطلب بعد این را می‌بینید تبصره این را گفته، گفته: «مواردی که رئیس قوه قضائیه بر اساس اختیارات مندرج اصل (۱۵۶) قانون اساسی ارائه اسناد و اطلاعات مربوط به قوه قضائیه». ببینید ما خیلی اسناد و اطلاعاتی را داریم که در دستگاه امنیتی دیگر در مجموعه وزارت اطلاعات، در دستگاه‌های امنیتی، شورای عالی امنیت ملی همین‌طور است، خیلی اسناد و مدارکی هست که امکان ارائه اینها به صحن مجلس و یا احیاناً به صحن علنی نیست. شما این را تصور بفرمایید در این موضوع آمده که اگر ناقض استقلال دستگاه قضایی و یا برخلاف مصالح نظام، یکی از امور دستگاه قضایی بررسی و رسیدگی به امور جرایم امنیتی است. اگر ما بخواهیم بگوییم که آنها الزام داشته باشند، علی‌الاطلاق هر اطلاعاتی را به ما ارائه بدهند یا به مجلس یا به هر جای دیگر که به هر حال این را ارائه بدهند، طبیعی است که مشکلات دیگری به وجود می‌آید. آنها که نمی‌توانند پرونده‌ها یا مواردی که در دست بررسی است یا جرایم امنیتی را دنبال می‌کند یا حین پیگیری است یا در حال پیگیری پرونده قضایی یا امنیتی است اینها را بخواهند اطلاعاتشان را به ما بدهند یا اطلاعاتشان را به دستگاهها بدهند. این واقعاً نقض حقوق حتی مردم یا دیگران است. افشای اطلاعات و یا ارائه اطلاعات نسبت به امور مردم یا افراد عادی یا دیگران و یا جریانها این خلاف است حتی خود قانون اساسی و نص صریح قرآن هم هست چون افشای این اطلاعات برای رسیدگی به امور در حوزه قضایی موانعی ایجاد می‌کند اینها را باید دقت بکنیم آنچه که می‌خواهیم تصویب کنیم چیست.

اینجا به خوبی گفته شده، به هر حال می‌توانیم اولاً اینکه در دستگاه قضایی، در مراکزها، سازمان‌های تحت نظر و تحت شمول قوه قضائیه ورود کنیم، تحقیق و تفحص کنیم، پیرامون مأموریت‌های آنها از وزیر سؤال بکنیم. منتها مواردی که خاص هست و در حیطه کاری قوه قضائیه است مثل اطلاعات، مثل پرونده‌ها، مثل بعضی از مواردی که امنیتی است و امکان ارائه آن در جامعه نیست، طبیعی است که این واقعاً قابل قبول نیست. به هر حال نمایندگان محرم هستند، قطعاً نمایندگان باید در امور کشور هم نظر بدهند

هم اطلاع پیدا نکنند منتها شما استحضار دارید جلسه مجلس یک جلسه علنی است که به صورت مستقیم از رادیو پخش می شود نه فقط در کشور جمهوری اسلامی در کل دنیا این مطالب و مواردی که در مجلس ارائه می شود، قابل شنیدن است. لذا دقت بفرمایید که ما باید برای احقاق حقوق مردم تلاش کنیم باید برای جاهایی که متولیان امور مردم هستند و حقوق مردم را دنبال می کنند، نظارت بکنیم منتها به این سبک اطلاعاتی که دستگاه قوه قضائیه را زیر سؤال می برد یا خدای ناخواسته احیاناً مصالح نظام را زیر سؤال می برد (منادی سفیدان - خیلی ممنون حاج آقای موسوی) و ارائه آن در مجلس، در صحن علنی مجلس و یا احیاناً در کمیسیون ها که به هر حال دیگری وجود دارند و می توانند آن را به بیرون ارائه بدهند که باعث می شود مشکلاتی برای مردم، برای نظام ایجاد بشود این کار منطقی نیست و لذا من اعتقاد این است که این تبصره به جای خود بماند. فلذا برادر عزیزی که فرمودند این خلاف قانون اساسی هم است، البته خلاف قانون اساسی نیست چون این موضوعی که (منادی سفیدان - حاج آقا خیلی متشکر) اگر قرار است حذف بشود، طبیعتاً مشکلات دیگری را به وجود می آورد. اتفاقاً حذف این موضوع می تواند منطبق بر قانون اساسی نباشد و مخالفت با قانون اساسی داشته باشد.

جناب حاج آقای ابوترابی! لطف بفرمایید این را به صورت تسریع توزیع بفرمایید که ان شاء الله یک وقت خدای ناخواسته ما مصالح نظام را فدای بعضی از موارد دیگر نکنیم. والسلام

دبیر (منادی سفیدان) - ممنونم، موافق جناب آقای قاضی پور هستند، بفرمایید.

نادر قاضی پور (ارومیه) - بسم رب الشهداء

آقای ابوترابی! الان در صحن علنی (۳۰۰) خانواده محترم شهدای اصفهان تشریف آورده اند، بنده از طرف کل نمایندگان به خصوص نمایندگان استان اصفهان به همه این (۳۰۰) خانواده عزیز شهدا که در یک روز تشییع جنازه شده اند خیرمقدم عرض می کنم. از زحمات کلیه رزمندگان اصفهان که در آذربایجان غربی سردار کاظمی و دوستان زحمات فراوانی کشیده اند، کمال تشکر را دارم.

اما در موضوع پیشنهادی که داده شده، حذف ماده (۵) است. همکاران عزیز! در ماده (۴) این آمده: «پرونده های جاری قضایی که سؤال پیرامون آنها استقلال قضایی را مخدوش و به عدالت قضایی لطمه وارد می کند و مسائل محرمانه مربوط و اشخاص مانند احوال شخصیه از شمول این ماده خارج است» این تصویب شد اما در تبصره ماده (۵) آمده «مواردی که رئیس قوه قضائیه براساس اختیارات مندرج در اصل (۱۵۶) قانون اساسی ارائه اسناد و اطلاعات مربوط به قوه قضائیه را ناقض استقلال قضایی یا برخلاف مصالح نظام تشخیص دهد از شمول این ماده خارج است». این بحث مصالح نظام تشخیص خیلی باز است، می تواند رئیس قوه همه را شامل این کند. در نتیجه اساس این طرحی که بنده با کل آن مخالف هستم ولی متأسفانه به تصویب رسیده است اگر این تبصره اضافه شود رئیس محترم قوه قضائیه اجازه نخواهد داد هیچ مدرکی موضوعی در اختیار مجلس قرار بگیرد. مگر همه نگفتم مجلس در رأس امور است؟ همه بر این ادعان داریم مگر مجلس جلسه

غیرعلنی ندارد؟

آقای ابوترابی! با تصویب این تبصره هیچ اطلاعاتی در هیچ پرونده های سیاسی، جاسوسی در مجلس گزارش نخواهد داد. بنده پیشنهاد می کنم که پیشنهاد این پیشنهاددهنده به حذف تبصره رأی بدهید. چون در ماده (۴) این قضیه آمده. مجلس بتواند در تمام اموری که مصلحت نظام در آن باشد و نمایندگان باید مطلع باشند، در جریان امر قرار بگیرد. مجلس در رأس امور است. با تصویب این تبصره مجلس محروم خواهد شد تمام اختیارات در دست ریاست محترم قوه قضائیه خواهد بود. این برخلاف مصالح است و این فایده ندارد. خواهشمند است به این پیشنهاد حذف رأی بدهید.

آقای ابوترابی! یک عرضی هم داشتم هم در تذکر و هم در اخطار من نفر اولم. از صبح هم بودم این آقای منادی نگذاشته. الان کارگران ساختمانی جلوی مجلس هستند. حضرت عالی یک نماینده از هیأت رئیسه بفرستید تا به درددل این کارگران که از کل ایران آمده اند گوش کنند حضرت عالی که حامی مستضعفان هستید این کارگران ساختمانی حق شان ضایع می شود اجازه ندهید توسط مجلس حق ملت تضییع بشود. به عشق ابالفصل یا ابالفصل.

نایب رئیس - خیلی متشکریم. دولت موافق و کمیسیون مخالفند. آقای فرهنگی پیشنهاد را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف تبصره ماده (۵) است.

نایب رئیس - حضار ۲۱۲ نفر، پیشنهاد حذف تبصره ماده (۵) را اعلام رأی بفرمایید، دولت موافق و قوه قضائیه مخالف هستند، کمیسیون هم مخالفند. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب نشد.** جناب آقای فرهنگی! اگر اجازه بدهید رأی گیری را بعد از ناطقین داشته باشیم.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد رفع ابهام هم هست.

نایب رئیس - خیلی متشکریم.

۵- بیانات نایب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی در خصوص تقدیر از ایثارگران و جانبازان سرافراز و (۲۳) هزار شهید استان اصفهان و خیرمقدم به خانواده های معزز و مکرم شهدای عملیات محرم سال ۱۳۶۱ این استان

نایب رئیس - قبل از اینکه ناطقین را دعوت کنیم و قبل از اینکه جناب آقای ضرغام صادقی از میهمانان محترم تشکر داشته باشند، بنده خیرمقدم عرض می کنم محضر خانواده های معزز و مکرم و عالی قدر و شجاع و سلحشور شهدای عملیات محرم در (۱۰) آبان ماه سال ۶۱ از استان همیشه سرافراز و مقاوم و تربیت کننده بهترین ایثارگران، استان اصفهان.

خیرمقدم عرض می کنم محضر شما برادران گرانقدر شما خواهران عزیز و بزرگوار جمعی که منور هست به حضور پدران، مادران سه شهید، دو شهید و شهدای عالی قدر بیش از (۱۰۰۰) شهید شما مردم سرافراز و ملت بزرگ ایران در عملیات (۱۰) آبان ۶۱ عملیات محرم تقدیم کردید و از این مجموعه حدود (۳۷۰) شهید از مردم شریف استان اصفهان بودند که در روز بیست و پنجم آبان ماه سال ۶۱ در چنین روزی در دستان توانای شما بازوان توانای شما تشییع گردیدند و همزمان با بدرقه مادران و پدران بزرگوار، برادران و

خواهران رزمندگان عزیز، ایثارگران پرتوان استان اصفهان خیل عظیم بسیجیان و نیروهای سلحشور و ایثارگر به جبهه‌های نبرد اعزام شدند. این کار بزرگ شما راه برای خلق حماسه‌ای هموار کرد که امام بزرگوار از شما تجلیل ویژه‌ای را داشت و در پیام ویژه‌ای از مردم شریف استان اصفهان تقدیر و تجلیل نمودند.

من برای مردم شریف استان اصفهان، خانواده معزز شهدا، جانبازان، ایثارگران تشکر و تقدیر دارم لازم دیدیم که امروز به طور ویژه‌ای از مردم بزرگوار استان اصفهان و شما وارثان ایثارگر سلحشور شهدای عالیقدر تشکر و تقدیر داشته باشیم و برای فرماندهان شهید عملیات محرم شهید کاظمی که فرماندهی یک لشکر را عهده‌دار بود، شهید خرازی که فرماندهی لشکر دیگر را در این عملیات عهده‌دار بودند و همه شهدای سرافراز و سلحشور کشور و حدود (۲۳) هزار شهید سرافراز استان اصفهان آرزوی علو درجات و برای (۴۶) هزار جانباز پرافتخار آرزوی سعادت و عزت داریم.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

نمایندگان - الله اکبر، الله اکبر، زنده و جاوید باد نام شهیدان ما
نایب رئیس - تقدیم به ارواح مطهر همه شهدا خصوصاً (۲۳) هزار شهید سرافراز و سلحشور استان اصفهان به ویژه (۱۰۰۰) شهید عملیات محرم و بالاخص (۳۷۰) تن از این شهدای عالی قدر که از استان شهیدپرور اصفهان به جبهه‌های نبرد شتافتند سوره مبارکه حمد و توحید را با صلوات قرائت می‌کنیم.

(حضر صلوات فرستادند)

آقای صادقی میهمانان را بفرمایید.

دبیر (صادقی) - میهمانان جلسه علنی امروز عبارتند از:

- جمعی از خانواده‌های معظم شهدای استان اصفهان بودند که طی پیام مبسوط حضرت حجت‌الاسلام و المسلمین ابوترابی خیر مقدم و تشکر از خدمات‌شان مبذول شد.

- جمعی از اعضای کانون تشکلهای کارگری استان همدان گروه دیگری از میهمانان خانه ملت و جناب آقای خجسته نماینده محترم همدان هستند.

- دانش‌آموزان آموزشگاه پسرانه (۲۲) بهمن ۵۷ از شهرستان ری استان تهران.

- دانش‌آموزان آموزشگاه پسرانه احسان از منطقه (۴) تهران.

- دانش‌آموزان آموزشگاه دخترانه یاس نبی (سلام‌الله‌علیها) از منطقه (۱۰) تهران.

به همه عزیزان خیرمقدم عرض می‌کنیم خیلی خوش آمدید.

نایب رئیس - متشکریم.

۶- ناطقین جلسه آقایان: مجید منصوری بیدکانی، حسن کامران دستجردی، حسینعلی حاجی‌دلیگانی، ابراهیم نکو و خانم لاله افتخاری

نایب رئیس - ناطقین را دعوت کنید بعد هم تذکرات.

دبیر (بذریاش) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ناطقان جلسه علنی امروز عبارتند از:

- جناب آقای مجید منصوری بیدکانی نماینده محترم مردم شریف لنجان.
- جناب آقای حسن کامران دستجردی نماینده محترم مردم شریف اصفهان.
- جناب آقای حسینعلی حاجی‌دلیگانی نماینده محترم مردم شریف شاهین‌شهر، برقرار و میمه.

(که هر کدام هفت دقیقه وقت دارند)

- جناب آقای ابراهیم نکو نماینده محترم مردم شریف رباط کریم و بهارستان.

- خانم لاله افتخاری نماینده محترم مردم شریف تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر.

(که هر کدام پنج دقیقه وقت دارند)

دعوت می‌کنم از ناطق اول برادر گرامی جناب آقای مجید منصوری بیدکانی که به ایراد نطق‌شان بپردازند.

مجید منصوری بیدکانی (لنجان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

پیشتازی اصفهان در دفاع از اسلام و حریم اهل بیت را باید در (۱۴۰۰) سال گذشته جستجو کرد. در این دفتر درخشان صفحاتی وجود دارد که از درخشش و ویژگی خاصی برخوردار است در این میان (۲۵) آبان‌ماه روزی است که درخشندگی ویژه آن در تاریخ ایران بی‌نظیر است به گونه‌ای که حضرت امام (رحمه‌الله علیه) می‌فرمایند در کجای دنیا جایی را مثل اصفهان پیدا می‌کنید که چند روز پیش (۳۷۰) شهیدش را تشییع کردند. همین ملت شهیدداده همچنان بر خدمت خود به اسلام ادامه می‌دهند، آفرین بر شما خانواده‌های معظم شهدا، رزمندگان دفاع مقدس و همه کسانی که هستی خود را هدیه نمودند تا اسلام و انقلاب و ایران اسلامی زنده بماند.

و اما استان اصفهان استانی که (۲۳) هزار شهید و (۴۸) هزار جانباز و (۳۵۰۰) آزاده تقدیم انقلاب اسلامی نموده است. استانی که لشکر (۱۴) امام حسین و تیپ قمرش در میدان نبرد خط‌شکن و گره‌گشا بود و همواره نام شهیدانش همچون ردانی‌پور، خرازی، کاظمی، همت، قبه‌ای، شاهمرادی، باغبان و طاهری بر پیشانی تاریخ شجاعت و مردانگی می‌درخشد.

استانی که بیشترین شهدا را تقدیم انقلاب اسلامی کرده است.

استانی که علمای بزرگ و مراجع سرشناسش در جهان اسلام در تاریخ آن می‌درخشند.

استانی که شهرتش در دنیا به عنوان یک سمبل برای فرهنگ و مذهب در ایران از آن یاد شده است.

و اما استانی که متأسفانه با بی‌تدبیری دول گذشته زنده‌رودش به خشک‌رود و تالاب گاوخونی‌اش به کویر گاوخونی تبدیل شده است.

استانی که کشاورزان زکات‌دهش، زکات‌بگیر شده‌اند. استانی که تولیداتش برای تمام کشور است و آلاینده‌گی آن فقط برای مردم اصفهان.

استانی که هر از گاهی در بین عوام و خواص مورد بی‌مهری قرار می‌گیرد. استانی که دلخراش بودن حادثه اسیدپاشی به زنانش آن قدر هویدا است که نیازی به تأیید و تأکید ندارد.

پیام کربلا و امام حسین و مسیر حرکت ایشان مسیر دعوت جامعه به خیر و صلاح و سعادت و نجات جامعه بود و آنچه ما باید از کربلا بیاموزیم این است که همدیگر را به خیر و صلاح و معروف و عمل صالح و شایسته دعوت

کنیم. آیا در شرایط کنونی منکراتی همچون فسادهای اقتصادی میلیاری، تبعیض، بیکاری، فقر دیده می‌شود؟ نبی اکرم اسلام همواره به این امر توجه داشت که اگر کسی گرفتار فقر مالی و اقتصادی بشود به باورهای دینی وی آسیب می‌رسد. می‌فرمایند: «خداوند با اقتصاد ما برکت عنایت کن. و ما را در فقر اقتصادی گرفتار مکن»؛ زیرا که نان اگر تأمین نشود مردم نماز نمی‌خوانند و روزه نمی‌گیرند و به فرایض الهی بی‌اعتنا خواهند شد. اگر به دنبال ترویج معروف در جامعه هستیم باید دست به دست هم دهیم و با فقر و فساد مبارزه کرده و برای جوانان اندیشمند و متخصص کشورمان شغل و کار مناسب فراهم نماییم. و اما از تلاش‌های تیم مذاکره‌کننده کشور قدرانی و امیدواریم طرف‌های مذاکره‌کننده فرصت را غنیمت شمرده به حقوق بین‌المللی ملت ایران احترام گذاشته تا در پایان مذاکرات نتایجی که برای ملت‌ها ارمغان مفیدی است حاصل شود و تکفیری‌ها و حامیان آنها بدانند خاورمیانه نسبت به دهه‌های گذشته تغییر کرده و هوشمندی ملت‌ها و حکومت‌ها برای حفظ آرامش و ثبات مانع بزرگی برای فرصت‌طلبی آنها خواهد شد.

و اما چند نکته درخصوص صنعت:

اگر به دنبال اشتغالزایی هستیم. اگر دنبال جهش صنعتی هستیم، اگر مقدار اکتشافات معادن مان کمتر از (۱۰) درصد هست و اگر دغدغه خام‌فروشی (۲۰) میلیون تن سنگ آهن داریم و اگر واردات (۵) میلیون تن شمش، فولادی‌های کشورمان را اذیت می‌کند و اگر نگران تکمیل زنجیره ارزش هستیم در معادن تا مصرف بیابیم با هم وزارت صنایع و معدن و صنایع معدنی را تشکیل بدهیم که ان شاءالله وزارتخانه‌ای چابک و تخصصی تشکیل و از اقتصاد نفتی به اقتصاد معدنی حرکت کنیم.

با توجه به رکود فروش محصولات فولادی خصوصاً مقاطع ساختمانی علی‌رغم تلاش‌های مدیران و کارکنان شرکت‌های فولادی از جمله سهامی ذوب آهن نیاز کمک جدی دولت را می‌طلبد که در این خصوص تمهیداتی اندیشیده شود. از وزارت راه و شهرسازی می‌خواهیم خرید ریل از شرکت سهامی ذوب آهن را پیش‌بینی نماید و جلوی محصولات وارداتی ریل را بگیرد. جناب آقای رئیس‌جمهور! هر چند احترام به جایگاه حضرت‌عالی احترام به قانون و ملت است ولی بازنشستگان صندوق فولاد نیز عضو همین ملت هستند. آنها که طی سال‌ها به جامعه خدمت کرده‌اند و هم‌اکنون که دیگر توان کار ندارند زندگی آنان به سختی می‌گذرد. لذا شایسته است حضرت‌عالی به وزرای مربوطه جهت تسریع در پرداخت یا تعیین حقوق در بودجه امسال دستور رسیدگی صادر فرمایید.

از وزیر محترم آموزش و پرورش می‌خواهیم به بافت‌های فرسوده مدارس، کمبود تجهیزات، مشکلات ایاب و ذهاب و مشکلات معلمان حق‌التدریس و کمبود منابع و امکانات مدارس زرین‌شهر، فولادشهر، بابادران، چرمهین، سده، لنجان، چمگردان، ورنامخواست، زاینده‌رود و باغشاد و روستاهای این شهرستان قبل از هرگونه حادثه‌ای توجه بیشتری نمایند.

از وزیر محترم راه و شهرسازی می‌خواهیم که نگاهی به مسکن مهر داشته باشند افزایش قیمت‌های غیرکارشناسی مسکن مهر، عدم امکانات آموزشی و بهداشتی، عدم سیستم حمل و نقل و از همه مهم‌تر فشار مالیات ارزش افزوده از مالکان مسکن مهر باعث نارضایتی مردم مسکن مهر شده است.

از وزیر محترم ورزش می‌خواهیم که امکانات ورزشی در شهرستان لنجان بخصوص در ورزش زنان در روستاها را در دستور کار قرار دهد و همچنین از وزیر نیرو می‌خواهیم که آب سالم به شهرهای بابادران، چرمهین و روستاهای اطراف را در دستور کار خود قرار بدهند. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

نایب‌رئیس - خلیلی متشکریم، ناطق بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (بذریاش) - خلیلی ممنون از جناب آقای منصوری. از ناطق بعدی جناب آقای کامران نماینده محترم مردم شریف اصفهان دعوت می‌کنم.

حسن کامران دستجردی (اصفهان) - بسم الله الرحمن الرحيم

عملیات محرم را اصفهانی‌ها به سامان رساندند. در شرایط سخت. چطور سخت؟ باران گرفت و وقتی باران گرفت رودخانه دویرج پر از آب شد و دو گردان در آب غرق شدند و وقتی این وضعیت خاص ایجاد شد این رزمندگان به اذن اسلام و به اذن دین خدا به آن طرف رودخانه رفتند کار بسیار سختی بود. و همین‌ها تپه (۱۷۵) را فتح کردند، منطقه شرفانی، اینها با قدرت کاری کردند که دشمن به حیرت واداشته شد. اینها به خاطر قدرت ایمان و دین هست به همین دلیل امام (رحمه‌الله‌علیه) در پیام‌شان فرمودند در کجای دنیا استان و شهری مثل اصفهان پیدا می‌کنید که در این عملیات از (۱۲۵۰) نفر، (۷۵۰) شهیدشان اصفهانی بودند و در اصفهان در یک ماه (۱۰۰۰) شهید دادند در همان ماه محرم (۱۰۰۰) شهید دادند و در این جریان به اندازه دو برابر در همان روز به جبهه اعزام کردند. یعنی این نشان می‌دهد که مردم روحیه دارند.

مسئولین، زعماء! با این فرهنگ می‌شود کشور را اداره کرد. با این کشور می‌شود اقتصاد را سامان داد با این فرهنگ می‌شود هسته‌ای را حل کرد با این فرهنگ می‌شود مدیریت کرد. فرهنگ بی‌نام و نشان، فرهنگ ایثار و شهادت نه فرهنگ بیمار. امروز سیستم اداری مریض و ضد فرهنگ ایثار و شهادت. امروز بد است که ما در اقتصاد گردو از شیلی وارد کنیم. کیلویی (۳۵) هزار تومان و در داخل (۱۵) هزار تومان. گردوی خراب در فروشگاه‌ها بفروشدند و لوله از چین، ما بایستی که این فرهنگ ایثار و شهادت است که در اصفهان با (۲۳) هزار شهید و با (۱۰) درصد از جمعیت (۶) درصدش. (۶) درصد جمعیت کشور مربوط به اصفهان است، اصفهان (۱۰) درصد شهید و جانباز دارد در کجا شما سراغ دارید؟ اگر دارید بگویید.

این به دلیل اینکه امام فرمود در همان بیان‌شان به اصفهانی‌ها. «پشتیبان ولایت باشید تا کشور لطمه نخورد». امروز هم ایثارگرهای ما مشکل دارند؛ ولی به خاطر دین خدا به خاطر دفاع از ولایت، پشت سر امام‌شان می‌ایستند. پشت سر رهبرشان می‌ایستند. این فرهنگ در غزه جواب داد. این فرهنگ در عراق جواب داد این فرهنگ مقابله با داعش کرد. این فرهنگ حفظش عاقبت‌بخیری دارد. چرا دستگاه‌ها قوانین ایثارگرها را اجرا نمی‌کنند. این چه بساطی است که در آورده‌اید؟ بعضی وزارتخانه‌ها مثل نفت انجام نمی‌دهند. شهرداری‌ها انجام نمی‌دهند. بانک‌ها بازی درمی‌آورند. آقای مسئول متولی استخدام کشور اینها که اصلاً توقع ندارند اینها اصلاً دنبال این چیزها نیستند اما چرا قانون اجرا نمی‌شود؟ در یک وزارتخانه وقتی می‌گوییم آقا این اداره شما در این شهر (۶۰) تا بچه شهید را شما بالاتکلیف گذاشتید می‌گوید پول ندارند. این حرف‌ها چیست؟ شما بیایید اشرافی‌گری را کم کنید شما بیایید

مزاج ساده‌زیستی را محور قرار بدهید. بنده که از طرف شما یازدهمین جلسه است بر سفرهای خارج نظارت دارم هنوز دستگاه‌ها، کیلویی می‌آیند سفر. هنوز دستگاه‌ها یکی به نام کارگاه، یکی به نام آموزش، یکی به نام سمینار، یکی به نام کنگره، روزی (۵۴۰) هزار تومان.

آقا! سرباز شما در مرز همین رزمنده، هر به چند ماه چه قدر مگر حق مأموریت می‌گیرد؟ این حق مأموریت‌ها را مقایسه کنید. ما مثل اینکه کأنه همه چیز گل و بلبل است. بابا نفت که (۱) میلیون بیشتر نمی‌فروشیم. مگر قیمتش هم کم نشده، آقا! فرهنگ ایثار و شهادت ضد فرهنگ اشرافی‌گری است، ضد فرهنگ فامیل‌گرایی است. آقا می‌گوییم اینکه باجناق است، این داداشت است، این بچه خاله‌ها است، این بچه دایه‌ها است. (بذرپاش - خیلی ممنون آقای دکتر) یک بچه شهید هم بیاور. بنده در همین اصفهان همین کتاب ایثار را بنیاد حفظ چاپ کرده، پولش را ندارند بدهند، بنده یک کتاب نشان‌تان بدهم، اسم ببرم اینجا در مذاکرات بماند. اینجا چهره ماندگارند. نم‌فروش خواستند خاکش کنند، (۱۴) سال در کما بود حالا زنده شده، این چهره ماندگار است، مادر (۶) شهید جعفریان‌واعظی. همین بچه شهید هم بابایش را ساواک شهید کرد و هم ننه‌اش. مربوط به اصفهان بود. حالا پزشک بهداری نفت است. اینجا نخبه‌اند، اینجا چهره ماندگار هستند، اینجا می‌توانند کشور را اداره کنند به هر حال امیدوار هستیم که ما فرهنگ ایثار و شهادت را جاری و ساری کنیم و (۲۰) درصد هر وزارتخانه‌ای سهم دارد از فرهنگش برای اشاعه فرهنگ ایثار و شهادت، این را ما باید انجام بدهیم که فرهنگ بیمار بریفتد. ما همچنان هم مشکل آب‌مان در اصفهان حل نشده، امیدواریم تدبیر... نه این موقتی است، یک کشت آن دوره هم دادند، خشکید، باید دائمی شود... نه برنج هم نکارند.

نایب‌رئیس - از جناب آقای کامران خیلی متشکریم.

دبیر (بذرپاش) - خیلی ممنون دعوت می‌کنم از ناطق بعدی برادر گرامی جناب آقای حسینعلی حاجی‌دلیگانی نماینده محترم مردم شریف شاهین‌شهر، برخوردار و میمه.

نایب‌رئیس - امروز روز اصفهان است. جناب آقای حاجی بفرمایید.

حسین حاجی‌دلیگانی (شاهین‌شهر، میمه و برخوردار) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران گرامی! ملت بزرگوار ایران اسلامی! امروز روز (۲۵) آبان است. امروز روز (۲۲) محرم است، روز حماسه و ایثار، روزی که (۳۷۰) شهید عملیات محرم سال ۶۱ همگی یک جا در استان اصفهان تشییع شدند، روز تشییع کسانی که بعد از گذشت هزار و اندی سال از حادثه عاشورای حسینی سال ۶۱ قمری نیز پیروی از سالار شهیدان را با خون خود امضاء نمودند. روزی که امام شهیدان بنیانگذار انقلاب اسلامی و نظام اسلامی در وصف‌شان می‌فرماید: «در کجای دنیا جایی مثل اصفهان را پیدا می‌کنید که در یک روز (۳۷۰) شهیدش را تشییع کرده باشند»، روزی که امام خامنه‌ای (حضار صلوات فرستادند)، در وصف آن می‌فرمایند: «حماسه اصفهانی‌ها در (۲۵) آبان سال ۶۱، مصداق دیگری از سرافرازی در امتحانات الهی است»، در آن روز عظیم مردم استان اصفهان، همزمان با تشییع (۳۷۰) شهید، هزاران نفر از جوانان رشید خود را راهی جبهه‌ها کردند و نماد برجسته‌ای از ایثار و

سرافرازی آفریدند. آری، شهدا در روزهای امتحان، روزهای مبادای نظام، روزهای حمله به نظام، روزهای مظلومیت نظام، در جبهه دفاع از نظام ایستادند و با اهدای جان خود سرافراز بیرون آمدند.

همکاران گرامی! در پاسداری از دستاوردهای شهدا وظیفه ما است به کسانی اعتماد کنیم که در روزهای مبادای نظام، در روزهای امتحان، در روزهای مظلومیت نظام از جمله سال‌های ۷۸ و ۸۸ در جبهه دفاع از نظام ایستادند، کسانی که حماسه (۹) دی را آفریدند، نه کسانی که دچار تردید شدند، نه کسانی که در جبهه براندازی نظام ایستادند و به نظام اسلامی ظلم کردند، اینها قابل اعتماد نیستند.

جناب آقای رئیس‌جمهور محترم، اعضای محترم دولت، همکاران گرامی! یکی از اساسی‌ترین دغدغه‌های پدران و مادران، اشتغال فرزندان است، خصوصاً فرزندان که با هزار امید تحصیلات عالی را نیز پشت سر گذاشته‌اند، چرا تلاش لازم در این جهت نمی‌شود؟ چرا منابع کشور در این جهت بسیج نمی‌شود؟ چرا با صدور مجوز واردات افسارگسیخته موجبات بیکاری شاغلین را فراهم می‌کنیم؟

آقای رئیس‌جمهور محترم، هیأت محترم دولت، همکاران گرامی! از مشکلات دیگر مردم کشور و حوزه انتخابیه اینجانب نبود مسکن، کمبود مسکن و گرانی مسکن است، چرا در این جهت اقدام شایسته‌ای صورت نمی‌گیرد؟ آنهایی که خانه ندارند چه کنند؟ آنهایی که پول رهن ندارند چه کنند؟ آنهایی که توان پرداخت اجاره‌بهای بالا را ندارند چه کنند؟ به مردم آدرس دهید کدام بانک وام مناسب می‌دهد، کدام بانک ودیعه مسکن می‌دهد؟ کدام درآمد کفایت پرداخت اجاره را می‌دهد؟

آقای رئیس‌جمهور، هیأت محترم دولت! از اصولی که در شرع مقدس ما، در قانون اساسی ما بر آن بسیار تأکید شده است عدالت است. آیا خبر دارید فاصله بین پایین‌ترین درآمدهای یک خانوار و بالاترین درآمدها چقدر است؟ آیا به شما مصداقی خبر دهم که حداقل (۴۰) درصد مردم حوزه انتخابیه اینجانب درآمدها در ماه کمتر از (۷۰۰) هزار تومان است؟ فکر می‌کنم بقیه کشور هم همین‌طور باشد، آیا شما خبر دارید افرادی حتی در زیرمجموعه‌های مستقیم و غیرمستقیم دستگاه‌های دولتی و عمومی تا (۷۰) برابر دیگر افراد در دستگاه‌ها در ماه حقوق برداشت می‌کنند؟

آقای رئیس‌جمهور محترم! جناب‌عالی مسؤول اجرای قانون اساسی هستید، چه موقع، کی و توسط چه کس یا کسانی باید با تبعیض‌ها و ناعدالتی‌ها مبارزه شود و بر این وضع پایان داده شود؟ به خداوندی خدا این نوع پرداخت‌ها با عهده‌ای که در نظام بستیم منافات دارد، بیایید همگی از این حق و ناحق شدن‌ها توبه کنیم، بیایید فکری به حال بی‌درآمدها، کم‌درآمدها بنماییم، مگر منابع کشور ما کم است؟

چرا دچار روزمرگی شده‌ایم؟ مگر نه این است که همه به روز حساب در قیامت اعتقاد داریم؟

آیا می‌توانیم در پیشگاه خدا به دختری که به خاطر نداشتن (۲)، (۳) میلیون پول یا وام قرض‌الحسنه چند سال است عقد کرده، ولی نمی‌تواند زندگی مشترکش را شروع کند پاسخی بدهیم؟

آیا پسری که می‌گوید یا شغل به من بدهید یا چند میلیون وام تا شغلی را

فراهم کنم و صاحب زندگی شوم و از ما پاسخ منفی می‌شنود پاسخی داریم بدهیم؟

آیا پاسخی به بازنشستگان که برای امرار معاش مشکل دارند داریم بدهیم، در حالی که اجازه داده‌ایم مسؤولین همان صندوق‌های بازنشستگی تا (۳۰) برابر حقوق یک مستمری‌بگیر برداشت کنند؟ آیا روز قیامت می‌توانیم پاسخی به پدران و مادرانی بدهیم که می‌بینند پسر و دختر جوانشان نیاز به ازدواج دارند ولی به خاطر عدم توانایی مالی، ازدواجشان را به تأخیر می‌اندازند؟ هر کدام از اینها را سند و مصداق می‌خواهید بیابید تا تقدیم کنم. والسلام علیکم و رحمه الله

دبیر (بدرپاش) - متشکر و ممنون از جناب آقای حاجی‌دلگانی. از برادر گرامی جناب آقای ابراهیم نکو نماینده محترم مردم شریف رباط کریم و بهارستان دعوت می‌کنم.

ابراهیم نکو (رباط کریم و بهارستان) - اعوذ بالله من الشیطان الرجیم
بسم الله الرحمن الرحیم

«الحمد لله رب العالمین»، ابتدا خدمت همه همکاران عزیز، ملت شریف ایران و به ویژه مردم ولایت‌مدار حوزه انتخابیه‌ام شهرستان‌های رباط کریم و بهارستان و شهر جدید پردیس سلام عرض می‌کنم و درود می‌فرستم به روح پرفتوح حضرت امام، ارواح پاک شهدا و برای مقام معظم رهبری از درگاه خداوند متعال سلامتی و طول عمر باعزت مسألت دارم.

به مواردی از جمله مشکلات حوزه انتخابیه‌ام اشاره می‌کنم، قبل از اینکه مسائلی را مطرح کنم امیدوارم نمایندگان محترم ملت روز سه‌شنبه با رأی بالای خود به وزیر پیشنهادی علوم، تحقیقات و فناوری این وزارتخانه بزرگ را از بلا تکلیفی درآورند. (تعدادی از نمایندگان - دو، دو) در هر صورت متأسفم از اینکه برخی از آقایان بر خلاف فرموده‌های مقام معظم رهبری بداخلاقی کرده و نقض قانون مجلس می‌نمایند.

ابتدا از تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان که مقتدرانه از جایگاه ملت، کشور و نظام تا به امروز دفاع کرده‌اند سپاسگزارم، درود بر سربازان شجاعی که توانستند همانند جنگ (۸) سال دفاع مقدس در برابر نظام تمامیت‌خواه و دیکتاتور جهانی از موضع قدرت سخن بگویند و به تنهایی اما با دعای خیر ملت و رهبری عزیز، زبونی و زیاده‌خواهی گروه (۵+۱) را به جهانیان معرفی کنند.

حالت اول مذاکرات که توافق است و نتیجه آن برد برد باشد مورد قبول است، با این رویکرد که تمامی خواسته‌های مشروع ما که همانا حق داشتن و استفاده از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای است به طور کامل به رسمیت شناخته شود و آنان نیز به این یقین برسند که ما به دنبال تولید سلاح‌های هسته‌ای نیستیم، البته اگر عاقل باشند مرجع عالی‌قدر و رهبر عزیزمان تولید سلاح‌های هسته‌ای را حرام دانستند.

اما در رابطه با نقض حقوق بشر در کشورهای غربی و مدعی، پس از اتمام مذاکرات ما هم ورود پیدا کرده و پیگیری‌های لازم را از طریق مراجع ذی‌صلاح بین‌المللی به عمل خواهیم آورد.

اما حالت دوم، برادران! در صورتی که مذاکرات نتیجه‌ای هم به دنبال نداشته باشد، باز هم دستاوردهایی داشته‌ایم که نباید مغفول واقع شود، به دو

مورد آن اشاره می‌کنم، اولاً ثابت کردیم ما اهل مذاکره هستیم و از هیبت و هیکل بادشده و متورم آنان هراسی نداریم و در همه حال حاضر به دفاع از تمامیت ارضی کشورمان و حقوق مسلم هسته‌ای ملت عزیز هستیم.

دوماً، آن دسته از کشورهایی که کورکورانه و یا ندانسته در تحریم‌ها علیه کشور ما از نظام غارتگر و فرصت‌طلب و جنگ‌طلب بین‌المللی دنباله‌روی کردند متوجه شدند که حق با ما بوده و این آنانی بودند که ظالمانه و برخلاف قواعد بین‌المللی جمع‌کثیری را علیه ملت ایران بسیج نموده و تحریم‌های ناجوانمردانه را اعمال کردند، لذا این گروه از کشورها در صورت شکست مذاکرات هم بدون توجه به اقدامات نامشروع و ظالمانه اربابان خودخواه جهانی نسبت به ترمیم و توسعه روابط خود با کشورمان در سطح وسیع اقدام خواهند کرد.

از تیم اقتصادی دولت که انصافاً توانسته کارهای بزرگی انجام دهد متشکرم، در یک فرصت در مصاحبه به آن اشاره خواهم کرد.

قبل از بیان قسمتی از مشکلات حوزه انتخابیه‌ام برای چندمین بار اعلام می‌کنم: جناب آقای دکتر روحانی و هیأت محترم دولت و همکاران عزیز! شهرستان‌های استان تهران با داشتن (۵) حوزه انتخابیه و با داشتن جمعیتی بالغ بر (۴) میلیون نفر که هر کدام از حوزه‌های انتخابیه ما و مخصوصاً سه حوزه انتخابیه ما بیش از (۱۰) استان کشور جمعیت را در خود جای داده از داشتن بسیاری از امکانات و سرنه‌های لازم در زمینه‌های مختلف محروم است در حالی که بسیاری از شهرها و روستاها در نقاط مختلف کشورمان در چنین حالت و وضعیتی نیستند. سؤال این است: چرا برخی از مسؤولین استانی هیچ اقدام سازنده و قابل قبولی به عمل نمی‌آورند؟ چرا تقریباً همه پروژه‌های شهرستان‌های استان تهران معطل مانده است؟ آیا گناه ما این است که در پایتخت قرار گرفته‌ایم؟ آیا گناه ما این است که به پایتخت، قلب کشور نزدیک هستیم؟

جناب آقای رئیس‌جمهور! می‌دانم ادامه این وضعیت خواست قلبی شما نیست، لطفاً با قید فوریت دستور فرمایید جلسه‌ای بین نمایندگان شهرستان‌های استان تهران با جناب‌عالی تشکیل و وضعیت این شهرستان‌ها مورد بررسی قرار گیرد.

آیا اکنون زمان آن نرسیده است که برای تمرکززدایی، استان تهران حداقل به سه استان تقسیم شود؟ آیا این خواسته، خواسته نابجایی است، شهرستان‌های استان تهران توانایی تبدیل شدن حداقل به دو استان دیگر را دارند، اما چند مشکل و چند خواسته:

۱ - از رئیس‌جمهور محترم می‌خواهم هرچه سریعتر سفر خودشان را که قول داده‌اند به شهرستان‌های استان تهران شروع کنند و اقدام بکنند در دستور کار به فوریت قرار بدهند که این خواست مردم نجیب شهرستان‌ها و مسؤولین است.

۲ - از هیأت محترم دولت می‌خواهم نسبت به استقرار تمامی ادارات در شهرستان پرجمعیت بهارستان که بیش از (۶۵۰) هزار نفر جمعیت دارد دستورات فوری را صادر نمایند و همچنین برای ادارات مستقر شده ساختمان تهیه نمایند و اعتبار لازم را در اختیار مسؤولین شهرستانی قرار دهند.

۳ - از وزیر محترم راه و شهرسازی می‌خواهم هرچه سریعتر نسبت به

تکمیل و راهاندازی مترو حرم امام تا پرند که یکی از پروژه‌های بزرگ کشوری است اقدام کرده و نسبت به ایجاد ایستگاه در رباط کریم اقدام نمایند. این خواست همه اهالی و مسئولین شهرستان است، در صورتی که این اتفاق نیفتاد، به وزیر محترم راه و شهرسازی هشدار می‌دهم تحقیق و تفحص و به طرح سؤال در مجلس اقدام خواهم کرد.

۴ - از رئیس‌جمهور محترم می‌خواهم جهت بررسی مشکلات عدیده شهر جدید پرند، کمیته ویژه‌ای از تمامی وزارتخانه‌ها تشکیل بدهند تا نسبت به حل مشکلات و معضلات این شهر جدید اقدام نمایند و خواست مسئولین شهرستان و مردم شهیدپرور و نجیب پرند این است که این شهر به شهرستان ارتقاء پیدا کند.

از جناب آقای دکتر فانی، وزیر محترم آموزش و پرورش می‌خواهم نسبت به تبعیضات گسترده در این وزارتخانه در مقایسه با سایر وزارتخانه‌ها اقدام کند. (نایب‌رئیس - خیلی متشکر) معلمان چه گناهی کرده‌اند که امروز در مقاطع مختلف، اضافه کار و مزایایی که سایر وزارتخانه‌ها می‌گیرند را دریافت نمی‌کنند؟

امروز مدیران و معاونین مدارس چه گناهی کرده‌اند که باید برای آموزش و پرورش برنامه‌ریزی کنند (۶) ساعت در کلاس حضور پیدا می‌کنند و امورات را رها می‌کنند. تقاضا می‌کنم وزیر محترم آموزش و پرورش نسبت به ترمیم حقوق و مزایای کارکنان اداری ادارات آموزش و پرورش اقدام کند که انگیزه پیدا کنند تا معلمان عزیز نسبت به قبول مسئولیت اقدام کنند. والسلام‌علیکم و رحمه الله

نایب‌رئیس - متشکر.

دبیر (بدرپاش) - از ناطق بعدی سرکار خانم لاله افتخاری نماینده محترم مردم شریف تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر دعوت می‌کنم.

لاله افتخاری (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم - سلام علیکم و رحمه الله

«السلام علیک یا ابا عبدالله، السلام علیک یا بن رسول الله»

سلام بر آن سر نورانی که بر سر نی قرآن خواند تا عدم جدایی عترت از قرآن را به جهانیان بنماید که: «لن یفترقا حتی یردا علی الحوض» سلام بر آن سرهای نورانی که دیار به دیار بر سر نی رفتند تا: «والله ان قطعتموا یمینی، انی احامی ابدأ عن دینی» را رقم زنند و بگویند اگر حتی سر ما بر نی رود باز هم با دشمن سازش نخواهیم کرد که «هیئات منالذله».

سلام بر خواهری که بعد از مشاهده مصائب بسیار «ما رأیت الا جمیلا» گفت تا عظمت بانوان تربیت‌شده در مکتب وحی را به تصویر کشد و درود بر همسران، مادران و فرزندان شهدا، جانبازان و جاویدالآثرهای عزیز، آن زینبیا زمان.

ضمن خیرمقدم به خانواده شهدای عملیات محرم و عرض ادب خدمت این عزیزان، در آستانه هفته بسیج قرار داریم، عرض ادب و سلام دارم به محضر همه جانبازان و بزرگ جانباز انقلاب، مقام معظم رهبری و ارواح مطهره شهدا به ویژه پدر و همسر و دیگر شهدای بسیج.

بسیج این لشکر مخلص الهی که امروز الگو و الهام‌بخش مقاومت مردمی در برابر گروه‌های ضدبشری داعش و تکفیری و غیر آن، همان مزدوران استکبار

جهانی و زاده صهیونیست بین‌الملل و رمز پیروزی محورهای مقاومت در سوریه، عراق، لبنان و جای جای دنیا شده‌اند.

ضمن محکوم کردن اقدامات صهیونیست‌ها در اهانت به قدس شریف، امید که با همت این عزیزان، شاهد آزادسازی اولین قبله مسلمین باشیم.

همکاران محترم! فراکسیون دفاع مقدس مجلس شورای اسلامی توفیق دارد در هفته بسیج اولین همایش خود را با مشارکت تمامی دستگاه‌های مرتبط با عنوان نقش قوه مقننه در ثبت، حفظ و نشر آثار و ارزش‌های دفاع مقدس برگزار کند، ضمن دعوت از همه همکاران و دیگر میهمانان گرانقدر، امید می‌رود که این حرکت، بستری در جهت ثبت و نشر آثار و خاطرات آن دوران نورانی باشد و بتواند روایت‌گری آن فرهنگ انسان‌ساز که برگرفته از کربلای حسینی است را به نهضت جهانی تبدیل کند.

اما این روزها بحث رأی اعتماد به وزیر علوم مطرح است، وزیری که باید نیروهای متعهد، متخصص و مدیرانی برای خدمت به این نظام مقدس تربیت کند و این تنها با معرفی افرادی متعهد و دانشمند و دانشگاهی بدور از فضای سیاست‌زده میسر خواهد شد.

اما اینک سخنی با ریاست محترم جمهوری، جناب آقای روحانی! دغدغه نمایندگان مجلس که اکثر آنها یادگاران (۸) سال دفاع مقدس می‌باشند و خود را نسبت به سوگند در محضر قرآن کریم و دینی که یاران شهیدشان بر عهده آنها گذاشته‌اند و حفظ پیام شهیدان که: «نگذارید حسین زمان تنها بماند» متعهد می‌دانند از آن است که جریاناتی بر این منصب قرار گیرند که تراژدی فتنه سال ۷۸ و ۸۸ را دگربار رقم زنند، نگاه آنها نه از سر سیاسی کاری و نه گروه‌گرایی است که مجلس در رأی اعتماد به وزیر اقتصاد دولت شما نشان داد که تنها معیار قرآن کریم یعنی حفیظ و علیم بودن را در نظر دارد، آقای رئیس‌جمهور! لذا این سؤال مطرح است که در جامعه گرانقدر نخبگان این کشور، آیا فردی که این ویژگی‌ها را داشته باشد و سکان این وزارتخانه مهم را در دست گیرد وجود ندارد؟ آیا معرفی پیاپی افرادی که دانشگاهیان و نخبگان و افراد دلسوز نظام نسبت به مسئولیت آنها نگرانند عامل توقف در پیشرفت چشمگیر علمی کشور نیست؟ مجلس ذائقه خویش را در بازپسگیری رأی اعتماد خود به وزیر پیشین علوم نشان داد، آیا معرفی افرادی با ویژگی‌های ایشان، عامل سردی روابط صمیمی مجلس و دولت و آسیب‌رسان به منافع نظام و سست‌کننده اعتماد ملت نسبت به مسئولان نیست؟ چه کسی باید در آینده پاسخگوی مشکلات و نابسامانی در دانشگاه‌ها باشد؟ که البته و قطعاً دانشجویان و اساتید و ملت شریف، پخته‌تر از آنند که تحت تأثیر بعضی نطق‌های زود هنگام انتخاباتی قرار گیرند.

اما انتظارات اینجانب از شما و همکاران محترم‌تان عبارتند از:

۱ - تصویب و ابلاغ راهبردهای توسعه فرهنگ قرآن و اختصاص فصل خاص به قرآن، عترت و نماز در لایحه برنامه ششم و بودجه لازم و برنامه‌های لازم در جهت امر به معروف، دفاع مقدس و اهتمام به مسائل زنان، خانواده، اشتغال و ازدواج جوانان و به ویژه افزایش جمعیت.

۲ - توجه ویژه در مذاکرات هسته‌ای به منویات مقام معظم رهبری که برگرفته از آیه شریفه نفی سبیل است.

۳ - رسیدگی ویژه به مسائل حوزه انتخاباتیاهام تهران، ری، شمیرانات،

اسلامشهر و پردیس که ضمن عرض ادب به این عزیزان، به بعضی از آن مسائل اشاره می‌کنم:

۱ - تأمین آب شرب، کشاورزی و صنعتی این حوزه. تأمین بودجه کمربندی فشافویه که هر روز با گذر حدود (۱۳) هزار وسیله حمل و نقل سنگین از آن، خانواده‌های بسیاری را داغدار کرده است.

اصلاح ساختار اداری قیامدشت، جاجرود، اسلامشهر، حسن آباد فشافویه و غیر آن که متأسفانه با توقف قانون تقسیمات کشوری در دولت شما با مشکلات بسیار و بی‌عدالتی روبرو شده است.

۴ - حفظ و بسترسازی جذب نخبگان (بذریاش - خانم دکتر خیلی ممنون) چشم، یک جمله مانده اگر اجازه بفرمایید، داخل و خارج کشور از طریق اصلاح رابطه صنعت و دانشگاه و اعتماد به جامعه عظیم نخبگانی کشور در حوزه و دانشگاه که همه مردم ما بحمدالله در بستر انقلاب، نخبه تربیت شده‌اند. «والسلام علی من اتبع الهدی».

نایب رئیس - از ناطقین محترم و همکاران گرامی، خیلی متشکر هستم.

۷ - تسلیت نایب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی در خصوص رحلت والدۀ سرلشکر خلبان شهید بابایی

نایب رئیس - اجازه بدهید بنده از سوی همکاران ارجمند، هیأت رئیسه محترم و مجمع نمایندگان استان قزوین، رحلت مادر بزرگوار شهید سرافراز سرلشکر بابایی، خلبان پرتوان نیروی هوایی جمهوری اسلامی که مقام معظم رهبری در مورد این شهید عالی‌قدر و فرمانده ارشد نیروی هوایی فرمودند: «در میان رزمندگان، چه ارتش و چه سپاه، بابایی یک انسان بزرگ و یک چهره ماندگار و فراموش‌نشده است».

رحلت مادر بزرگوار شهید عالی‌قدر را که در آغوش پرمهر و محبت او این انسان فداکار و شجاع تربیت شد محضر ملت عزیز، خصوصاً افسران، خلبانان، پرسنل نیروی هوایی، ایثارگران و خانواده محترم و معزز شهید بابایی و مردم شریف استان قزوین عرض تسلیت دارم و برای آن بزرگوار علو درجات مسألت می‌نمایم.

ضمناً همکاران محترم محبت بفرمایند در صندلی‌های خودشان مستقر باشند، بنده یک رأی‌گیری دارم که خواهش می‌کنم دوستان در صندلی‌های خودشان مستقر باشند آقای منادی! اجازه بدهید قبل از آن تذکر آقای امیرآبادی را داشته باشیم.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای امیرآبادی بفرمایید.

نایب رئیس - مختصر بفرمایید آقای امیرآبادی.

احمد امیرآبادی فراهانی (قم) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

حاج آقا! تذکر من بند (۶) ماده (۲۴) است در خصوص بحث بیمه کارگران ساختمانی، این طرح که از شورای محترم نگهبان اعاده شده بود روز سه‌شنبه در کمیسیون بهداشت و درمان مورد رسیدگی و اصلاح قرار گرفته، خواهش من این است که با توجه به اینکه تعداد زیادی از کارگران ساختمانی جلوی مجلس تجمع کرده‌اند، از طرفی هم این طرح باعث شده که درآمد شهرداری الان پایین آمده و مردم انتظار دارند این قانون زودتر تصویب شود و بعد بروند پروانه بگیرند، من از حضرت‌عالی خواهش می‌کنم هیأت رئیسه این طرح را

در دستور مجلس قرار بدهد که ان‌شاءالله زودتر مشکل این عزیزان حل شود. نایب رئیس - خیلی متشکر، همان‌طور که مستحضر هستید همکاران ارجمند ما از دیرباز بحث بیمه به طور جدی در دستور کارشان بوده، به ویژه بیمه کارگران ساختمانی که دغدغه جدی همکاران عزیز و ارجمند است، در همین راستا مصوبه ارزشمند و راهگشایی را داشتیم، نهایتاً شورای محترم نگهبان در مورد بار مالی‌اش ایرادی را داشتند که کمیسیون ذی‌ربط با نماینده محترم شورای نگهبان در رفع این اشکال به تصمیم مشترک رسیدند، من از کمیسیون هم درخواست دارم که گزارش‌شان را ارائه کنند، ما در اولین فرصت در دستور کار مجلس قرار خواهیم داد، خیلی متشکر.

آقای فرهنگی! ظاهراً آقای فلاح هم یک تذکر مختصری دارند، جناب آقای فلاح! خواهش می‌کنم چند ثانیه‌ای و مختصر بفرمایید.

عباس فلاحی باباجان (اهر و هریس) - آقای رئیس! متشکر، آقای رئیس! حضرت‌عالی تشریف برده‌اید منطقه ارسباران، خدا را شاهد می‌گیرم یک تصادفی دیروز اتفاق افتاده، (۵) نفر در آتش سوختند، شما را به قسمی که یاد کرده‌اید شما به داد این ملت برسید، این مردم عزادارند، مضاعف عزادار شده‌اند، از (۵) نفر یک قطعه خدا را شاهد می‌گیرم در جنازه اینها گوشت پیدا نشد، همه اینها استخوان، همه اینها زغال شدند. خواهش می‌کنم، شما آن جاده را رفتید، به داد این مردم بیچاره برسید، خانواده آنها در زلزله کشته شده بودند، بقیه فرزندان‌شان هم در این حادثه کشته شدند، ما به چه کسی بگوییم این وضعیت را؟ چه کسی به داد ما می‌رسد؟ به آقای رئیس‌جمهور نامه نوشتیم، به آقای وزیر نامه نوشتیم، به قرآن قسم یاد کردیم ولی ظاهراً کسی به داد این مردم نمی‌رسد. (۲۰) سال است این جاده ساخته می‌شود، مدام می‌گویند دارد تمام می‌شود، تمام می‌شود، تمام می‌شود. ممنونم از وقتی که در اختیار بنده گذاشتید.

نایب رئیس - خیلی متشکر، بنده در خدمت جناب‌عالی از وزیر محترم راه و شهرسازی درخواست خواهم داشت که موضوع را به طور جدی در دستور کار قرار دهند و خدمت خانواده محترم سوگوار، خانواده‌های عزادار هم از سوی شما و همکاران محترم عرض تسلیت داریم.

(ادامه رسیدگی به طرح نحوه اجرای قسمتی از اصل ۱۶۰ قانون اساسی)

نایب رئیس - بفرمایید جناب آقای فرهنگی.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون قضائی و حقوقی در مورد طرح دوفوریتی نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی در ماده (۵) جناب آقای دکتر دهقانی پیشنهاد رفع ابهامی دارند. می‌فرمایند که بعد از «پاسخگویی وزیر به» کلمه «سؤالات نمایندگان» لازم است بیاید و الا عبارت مبهم است. بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

پیشنهادی را که جناب آقای عبدی مطرح کردند بنده با اینکه حالا این متن را قبلاً خودمان تنظیم کرده بودیم اما بنده به ابهامی که ایشان مطرح کردند پی بردم که این ابهام وجود دارد چون جمله مطلق است، گفته: مسئولان واحدهای مختلف قوه قضائیه موظفند به منظور پاسخگویی وزیر به مجلس شورای اسلامی این اقدامات را انجام دهند، یک تبصره‌ای دارد که البته این تبصره بعداً اضافه شد. یعنی در تعامل بین ما و قوه قضائیه این

تبصره اضافه شد. چون تبصره یک استثنایی بر اصل ماده است و ماده هم مطلق است اگر ما سؤالات نمایندگان را اینجا نیاوریم یعنی به این شکل ننویسیم «موظفند به منظور پاسخگویی وزیر به سؤالات نمایندگان» اگر این کلمه را نیاوریم آن استثنا به کل ماده می‌شود و ممکن است در زمینه تحقیق و تفحص و در زمینه اظهارنظر و سایر مسائل ما یک مانعی برای خودمان ایجاد کنیم. یا مثلاً در تقاضاهایی که کمیسیون اصل (۹۰) می‌کند ممکن است مانع ایجاد شود.

چون این قانون در خصوص سؤالات نمایندگان است در ماده (۵) هم این را تأکید کنیم که یک وقتی در خصوص تحقیق و تفحص یا در خصوص تعقیب و پیگیری‌هایی که کمیسیون اصل (۹۰) می‌کند ریاست محترم قوه قضائیه در آنجا دخلی نداشته باشند. فقط در خصوص سؤالات و آن استثنای تبصره به سؤالات نمایندگان برگردد نه راجع به تحقیق و تفحص و نه راجع به پیگیری‌های کمیسیون اصل (۹۰). لذا من خواهش می‌کنم برای رفع ابهام که آقای رئیس هم پیرو فرمایشی که آقای عبدی داشتند قبول کردند که ابهام وجود دارد من خواهش می‌کنم این «سؤالات نمایندگان» در اینجا ذکر شود که آن تبصره در واقع استثنای تبصره به سایر مسائل به جز سؤالات دیگر تسری پیدا نکند. من خواهش می‌کنم دوستان به این پیشنهاد رفع ابهام رأی بدهند.

نایب رئیس - خیلی متشکرم، مخالف صحبت نمی‌کنند. قوه قضائیه نظری دارند؟ دولت؟

دبیر (منادی سفیدان) - حاج آقا! آقای قاسم جعفری مثل اینکه می‌خواهند مخالف صحبت کنند. مخالف هستند می‌خواهند صحبت کنند.

نایب رئیس - صحبت می‌فرمایید؟ اگر اجازه بدهید صحبت نمی‌کنند، خیلی متشکرم. دولت نظری ندارند، قوه قضائیه هم نظری ندارد، کمیسیون هم نظری ندارد. بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد رفع ابهام مطرح است که بعد از «پاسخگویی وزیر به» عبارت «سؤالات نمایندگان» اضافه شود.

نایب رئیس - همکاران محترم! توضیح دادند، کمیسیون و دولت هم نظری ندارند. همان طوری که جناب آقای عبدی در اظهارشان متذکر شدند این برداشت ممکن است باشد که حتی در مورد تحقیق و تفحص هم این تبصره شمول داشته باشد. لذا اگر این رفع ابهام را داشته باشیم آن اظهار هم برطرف خواهد شد.

حاضر ۲۰۸ نفر، همکاران محترم پیشنهاد رفع ابهام را اعلام رأی بفرمایید. دولت محترم، قوه قضائیه و کمیسیون نظر خاصی ندارند. همکارانی که ایستاده‌اند اگر در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند شاید مناسب‌تر باشد. کمیسیون و دولت و قوه قضائیه هم نگاهشان مثبت است. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! مثل اینکه فرمودید که آقای محمدی هم پیشنهادشان را در همین ماده مطرح کنند.

نایب رئیس - پس اجازه دهند ما یک رأی‌گیری داشته باشیم. همکاران محترم! همان طور که استحضار دارید طرح اصلاح الحاق برخی از مواد به قانون بخشی از مقررات مالی دولت را که دولت لایحه مرحمت کرده بودند

همان مفاد لایحه دقیقاً در طرح هم مطرح شده و در دستور کار است و همکاران برای اینکه در دستور کار قرار بگیرد رأی مثبت داشتید. با توجه به اینکه ما در آستانه ارائه بودجه هستیم و باید تلاش کنیم قبل از تقدیم بودجه این قانون را نهایی کنیم لذا همکاران محترم محبت بفرمایند برای اینکه ما امروز بعد از ظهر جلسه داشته باشیم و جلساتمان را برای ادامه بحث در مورد این طرح آغاز کنیم اعلام رأی بفرمایند.

حاضر ۲۱۲ نفر، همکاران محترم محبت کنند برای اینکه ما بعد از ظهر بحث مورد اشاره را در دستور کار داشته باشیم و ما جلسه علنی را بعد از ظهر به جای کمیسیون داشته باشیم اعلام رأی بفرمایند. دوستانی که این جلو نشسته‌اند اعلام رأی بفرمایند. نظر هیأت رئیسه این است که بعد از ظهر جلسه داشته باشیم، همکاران محبت بفرمایند همراهی کنند خیلی متشکر خواهیم بود. همکاران محترم اصل اصل است. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، با تشکر از عزیزان **تصویب شد.**

ما بعد از ظهر ساعت (۱۴)، (۲) بعد از ظهر ان شاء الله در محضران هستیم، جلسه علنی مجلس ادامه دارد. همان طور که استحضار دارید قبلاً هم هیأت رئیسه محضر همکاران محترم اطلاع دادند که ما فردا دوشنبه صبح هم جلسه‌مان برگزار خواهد شد. لذا برای ادامه بحث در خدمت همکاران هستیم. جناب آقای فرهنگی! بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای محمدی پیشنهادی در ماده (۲) داشتند حالا می‌خواهند اینجا مطرح کنند.

نایب رئیس - آقای محمدی مختصر و سریع بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - اگر پیشنهاد رأی بیاورد بعد از کلمه «مندرج در این قانون» باید بدون ذکر الفبا آن دو مورد را ذکر کنیم. بفرمایید.

داود محمدی (قزوین، آبیک و البرز) - بسم الله الرحمن الرحیم

یکی از مباحث جدی و مورد توجه جهان امروز موضوع مالکیت فکری یا معنوی است که شامل موارد متعدد و متنوعی مانند مالکیت فکری ادبی، هنری، صنعتی، تجاری و اختراعات است. به لحاظ اهمیت مالکیت فکری در دنیا از مدتها قبل اهتمام ویژه و انسجام فوق العاده‌ای به منظور سامان بخشی به این امر به کار گرفته شده. اما در کشور ما قسمتی از امور راجع به مالکیت معنوی مانند ثبت این نوع مالکیتها به سازمان ثبت اسناد و املاک و بخش دیگری که در صددش هم بیشتر است به تناسب ارتباط موضوع به دستگاههای مختلف اجرایی و وزارتخانه‌ها و سازمانهایی مثل جهاد کشاورزی، بهداشت و درمان، ارشاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت محول شده است.

لذا همکاران عزیز ملاحظه می‌کنند این گونه امور به لحاظ ماهیتی که دارد با دو قوه قضائیه و مجریه در ارتباط هستند و به همین جهت در دولتهای مختلف مسؤولیت سیاستگذاری و پیگیری این امور به وزارت دادگستری محول شده که اخیراً در این راستا اقدامات مثبتی هم صورت گرفته ولی چون قانون صریح و روشنی در این خصوص وضع نشده و پراکنش مراجع تصمیم‌گیری، ساماندهی آن را مشکل‌تر ساخته و لذا نیل به اتخاذ سیاستهای یکسان و رویه‌های واحد به ویژه در مقام پاسخگویی و تعامل با مراجع بین‌المللی فاقد اثربخشی لازم است. در حالی که حمایت از صاحبان

نیاید این امور جزء وظایف وزیر دادگستری، هماهنگی بین ارگانها و نهادهای مختلف را از مسئولیتهای وزیر دادگستری بدانیم و وزیر دادگستری را در این امر پاسخگو بدانیم. والسلام

دبیر (منادی سفیدان) - خیلی ممنون آقای محمدی عزیز، متشکرم. حاج آقا مخالف آقای اسفغانی هستند، آقای اسفغانی! صحبت می کنید؟ بفرمایید.

نایب رئیس - اگر اجازه دهید مخالف صحبت نکنند.

اسفغانی - حاج آقا! اجازه دهید صحبت کنیم چون مطلب مهم است.

نایب رئیس - بآورد بفرمایید دولت محترم یا کمیسیون جای شما صحبت می کنند. اگر اجازه دهید.

اسفغانی - ما صحبت کنیم ان شاء الله دولت صحبت نمی کند حاج آقا!

اجازه دهید کم صحبت می کنیم.

نایب رئیس - بفرمایید.

محمدعلی اسفغانی (فریدن، فریدونشهر و چادگان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

با احترام به تمام فرمایشی که همکار عزیزم جناب آقای محمدی فرمودند، ببینید! اگر بناست که ما چنین وظیفه ای را به وظایف وزیر دادگستری اضافه کردیم مستند قانونی را داشته باشیم که به ما اجازه دهد تا این کار را انجام دهیم. اگر عزیزان دقت کنند! مبنای این کارها جای دیگری است. اولاً در بحث ثبت مالکیت معنوی همین الان بین کمیسیون قضائی و بین دولت مباحثی رد و بدل شده به این لحاظ که یک طرحی در کمیسیون قضائی مطرح شد که بحث مالکیت معنوی را سامان بدهند و با توجه به اینکه قانون آن متعلق به سال ۱۳۱۱ است این را به روز کنند.

دولت محترم اعلام کرد که ما یک لایحه دیگری هم داریم که در مورد بحث مالکیت معنوی می خواهیم ارسال کنیم و اجازه دهید آن لایحه بیايد و با این طرح تلفیق شود. نهایتاً این را مشخص کنیم که آیا تحت نظر و جزء وظایف سازمان ثبت اسناد باشد یا نه زیرمجموعه دولت آن را اجرا کنند. لذا منشأ این هنوز تا زمانی که تعیین تکلیف نشود امکان اینکه ما این را به وزارت دادگستری واگذار کنیم نیست به لحاظ اینکه در حال حاضر قانوناً جزء وظایف و تکالیف سازمان ثبت اسناد و املاک است. لذا تا زمانی که سازمان ثبت اسناد و املاک جزء سازمانهای زیرمجموعه وزارت دادگستری نشود امکان چنین تفویضی وجود ندارد.

در مورد شوراهای حل اختلاف صرف نظر از ماهیت امر که آیا در شوراهای حل اختلاف چه اتفاقی می افتد، آیا بنا هست کار قضائی بکنند یا نه و آیا کار قضائی آنها موجه است یا نه و آیا آن تکلیفی که مشخص است و آن رسالتی که برعهده آنهاست و فلسفه وجودی شوراهای حل اختلاف که بنا هست فقط صلح و سازش کنند آیا اجازه صدور حکم دارند یا نه این مبحث الان ما نیست. اما آنچه که الان مسلم است این است که در حال حاضر ما قانون داریم، قانون شوراهای حل اختلاف داریم که اصلاحیه آن هم توسط قوه قضائیه ارسال شده برای اینکه قانونش اصلاح شود.

لذا با توجه به اینکه آنجا هم قانون داریم امکان اینکه الان این وظایف را جزء وظایف وزارت دادگستری قرار دهیم به اعتقاد من امکان پذیر نیست لذا

آثار مختلف فکری و مخترعان در کشورهای دنیا از اولویت ویژه ای برخوردار است و نقش بسزایی در اقتصاد ممالک مختلف دارد. جا دارد در شرایط فعلی کشورمان که برون رفت از مشکلات پیش رو، عمل بر مبنای ترسیمی از سوی مقام معظم رهبری راجع به اقتصاد مقاومتی است و یکی از شاهبیت های اصلی اقتصاد مقاومتی توجه به شرکتهای دانش بنیان و تجاری سازی علوم و توجه به پارکهای علم و فناوری و تولیدات علمی و فکری است بیش از پیش به این ضرورت توجه کنیم و غفلت از این موضوع آثار زیانبار فراوانی دارد. مثلاً ثبت فرش ایرانی یا زعفران کشور و برخی محصولات و آثار هنری و صنایع مربوط به کشورمان توسط سایر کشورها و عدم اقدام به موقع دستگاههای مختلف کشور یکی از دلایل مهمش خلأ قانونی و عدم تعیین مسئول واحد و پاسخگو در این موضوع است.

عدم هماهنگی کافی بین دستگاههای اجرایی و عدم وجود متولی معین باعث بیشتر شدن این مشکل شده. به همین جهت برای حل این معضل و ایجاد هماهنگی بین بخشی و فرابخشی پیشنهاد می کنیم بدون اینکه این وظیفه از سایر نهادها و ارگانها سلب شود وزیر دادگستری به عنوان یک مقام پاسخگو و ساماندهی و هماهنگ کننده بین بخشهای مختلف دستگاههای اجرایی و قضائی در مقابل مجلس پاسخگو باشند.

بحث دوم ما راجع به شوراهای حل اختلاف و نهادهای میانجی است. به تأیید تمام بررسی ها و اذعان صاحب نظران حقوقی و قضات و تجارب و یافته های کشورهای دنیا و جمهوری اسلامی ایران بهترین، مطمئنترین، آسانترین، سریعترین و کم هزینه ترین راه برای حل و فصل دعاوی و اختلافات از طریق نهادهای میانجی، مردمی و داوری و تقویت و نظام مند کردن این تأسیس مردم نهاد است. کما اینکه مهمترین دعاوی مدنی و تجاری در دنیای امروز و در کشورهای پیشرو از طریق ارجاع اختلافات به داوری حل و فصل می شود و فراتر از این در سطوح فراملی و بین المللی نیز شاهد داوری در اختلافات بین دول و دول و اشخاص، نهادهای خصوصی و رفع اختلافات و خصوصیات از طریق داوری در دعاوی هستیم.

خوشبختانه هم شارع مقدس و هم آموزه های دینی ما و تأکیدات شرع انور نیز این امر را امری ممدوح و پسندیده دانسته و اقبال عمومی در این امر مستلزم تمهید مقدماتی است و آن مقدمات این است که اولاً افرادی که برای این موضوع داوری تعیین می شوند از افراد مجرب، متخصص، بایمان و متعهد، صحیح العمل، بیطرف و آشنا به قوانین باشند که می تواند طمأنینه و آسایش خاطر را در متداعیین و اصحاب دعوا فراهم کند.

از دیگر الزامات داوری ضرورت صدور پروانه داوری برای افراد واجد شرایط از بین حقوق دانان اهل نظر و خبرگان است تا موجب جلب اعتماد عمومی برای مراجعه به داوران باشد. (نایب رئیس - خیلی متشکر) دو جمله هم مانده است.

مؤلفه مهم دیگری که نسبت به ایجاد انگیزه در مردم فوق العاده مؤثر است پیش بینی و تصریح ضمانت اجرای کافی و لازم برای اعتمادبخشی به مردم و ایجاد اطمینان در آحاد جامعه برای ارجاع دعاوی آنها به داوران است. فلذا پیشنهاد مشخص بنده این است که ما این دو وظیفه را هم ضمن اینکه دستگاهها و نهادهای متولی انجام دهند و دخالت در وظایف آنها به وجود

استدعا دارم که به پیشنهاد جناب آقای محمدی رأی مثبت ندهید. متشکرم.
دبیر (فرهنگی) - آقای خسروی بفرمایید.

علیرضا خسروی (سمنان و مهدی شهر) - بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام و ادب و احترام مجدد خدمت همه نمایندگان محترم دارم و قبل از آن یک درخواستی از جناب آقای ابوترابی دارم، جناب آقای ابوترابی! بحث بیمه کارگران ساختمانی در حال حاضر الان در حالت رکود هستیم و واقعاً هم این تأثیرگذار است. خواهش ما از هیأت رئیسه محترم این است که حداقل برای این هفته در دستور کار قرار بگیرد و به یک نوعی از این بلاتکلیفی دربیاید.

اما در ارتباط با پیشنهاد بسیار خوب برادر عزیزم جناب آقای محمدی من فکر می‌کنم دو تا مطلب است که الان در حال حاضر بلاتکلیف مانده است: یکی بحث مالکیت فکری، یکی موضوع حل اختلاف. مخالف محترم جناب آقای اسفغانی هم فرمایش کردند حالا یک لایحه و یک طرح که در دستور کار هست. نهایتاً این هم تداخلی با آن لایحه و طرح ندارد. از همین الان دارد مشخص می‌کند چه زیر نظر ثبت اسناد باشد چه وزیر دادگستری حداقل ما در حال حاضر یک قدم جلوتر هستیم. خیلی با آن کلیات طرح و لایحه مخالفتی ندارد.

در بحث مالکیت فکری جلوی خیلی از اختلافات در حال حاضر گرفته می‌شود. در حال حضری هم که ما الان داریم با همدیگر صحبت می‌کنیم این بخش متولیان زیادی دارد، هر کدامشان هم بدون پاسخگویی هستند و اگر یک اختلافی در جاهای مختلف پیش بیاید غیر از اینکه پرونده‌های دادگاه را زیاد کنیم کار دیگری انجام نمی‌دهیم. خیلی از کسانی هستند ایده و فکر دارند نمی‌توانند پشتیبانی کنند، ایده و فکرشان را به مرحله عمل در بیاورند. من به نظرم می‌رسد که این پیشنهادی که شده در این بخش می‌تواند مؤثر باشد و کار بسیار خوبی است.

در بخش دومش بحث حل اختلاف رویکرد قوه قضائیه به داوریه‌ها بود و جلوی تراکم پرونده‌های قضائی گرفته می‌شود. برادران عزیز و خواهران گرامی! خیلی از قراردادهایی که ما الان با پیمانکاران می‌بندیم قرارداد ترکمانچای است یعنی او نمی‌تواند هیچ اعتراضی بکند، هیچ جایی را و هیچ محلی را برای تنفس کشیدن به ایشان ندادیم. جایی خواسته باشد اعتراض کند اصلاً محکوم است. می‌توانیم در این بخش هم حداقلش یک سرعت عملی بدهیم. سرعت عمل در احکام قضائی هم می‌تواند مؤثر باشد.
(نایب رئیس - خیلی متشکریم)

من به نظرم می‌رسد که مستند قانونی و فرمایشی که جناب آقای اسفغانی گفتند مستند قانونی ندارد ما می‌توانیم اینجا رد پای از این موضوع داشته باشیم. خود همین مستند قانونی ما می‌شود. ممنون و متشکرم.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد را خودشان قرائت کردند، من هم اشاره کردم که در صورتی که رأی بیاورد در متن ماده (۵) ذکر می‌شود. ذیل صفحه (۳) چاپ شده است. (نایب رئیس - متن طولانی است همانجا قرائت می‌کنیم) اگر رأی آورد حتماً قرائت می‌کنم.

نایب رئیس - خیلی متشکرم، دولت مخالفت و موافقتتان را بفرمایید. احتیاجی نیست، مخالفید یا موافقید؟ موافق هستید. قوه قضائیه مخالفید؟

کمیسیون نظری ندارد. حضار ۲۰۹ نفر، پیشنهاد جناب آقای محمدی مطرح شد، مخالف و موافق هم صحبت کردند. دولت موافق هستند، قوه قضائیه مخالف است و کمیسیون هم نظری ندارد. حضار محترم اعلام رأی بفرمایید. متن یک مقدار طولانی است در آنجا وارد می‌کنیم. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۵) - مسؤولان واحدهای مختلف قوه قضائیه موظفند به منظور پاسخگویی وزیر به سؤالیهای نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اجرای مسؤولیتهای مندرج در این قانون، اطلاعات و مدارک لازم را در اختیار وزیر دادگستری قرار دهند.

تبصره - مواردی که رئیس قوه قضائیه بر اساس اختیارات مندرج در اصل (۱۵۶) قانون اساسی ارائه اسناد و اطلاعات مربوط به قوه قضائیه را ناقض استقلال قضائی و یا برخلاف مصالح نظام تشخیص دهد، از شمول این ماده خارج است.

نایب رئیس - حضار ۲۱۱ نفر، همکاران اصل ماده (۵) را اعلام رأی بفرمایند. همکارانی که مقابل ایستاده‌اند در رأی‌گیری مشارکت کنند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ماده (۶) آقای قاضی‌پور پیشنهاد حذف را مطرح می‌کنند، منصرف نیستید عین قانون اساسی است، آقای قاضی‌پور بفرمایید.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای فرهنگی عزیز خسته نباشید. حضرت عالی فرمودید عین قانون اساسی است. در قانون اساسی می‌گوید که: «رئیس قوه قضائیه می‌تواند اختیارات تام مالی و اداری و نیز اختیارات استخدامی غیر قضات را به وزیر دادگستری تفویض کند. در این صورت وزیر دادگستری دارای همان اختیارات و وظایفی خواهد بود که در قوانین برای وزرا به عنوان عالیترین مقام اجرایی پیش‌بینی می‌شود». اینجا همکاران عزیز آمدند برای رئیس قوه قضائیه تعیین تکلیف جدیدی کرده‌اند. «رئیس قوه قضائیه می‌تواند امور مالی، اداری، استخدامی قضات را به وزیر دادگستری تفویض کند. تفویض اختیارات مذکور با سلب اختیارات رئیس قوه نسبت به آن امور نمی‌باشد و وزیر دادگستری هماهنگی لازم را با ایشان به عمل می‌آورد».

اولاً وزیر دادگستری را رئیس قوه تعیین می‌کند به رئیس‌جمهور مربوطه و مجلس رأی می‌دهد این هم در قانون است و شما اینجا اضافه کردید که تفویض اختیارات مذکور با سلب اختیارات رئیس قوه نیست. یعنی اگر قانونی در هیأت دولت تصویب بشود با پیشنهاد به وزیر محترم دادگستری، رئیس قوه این را قبول نکند این چه خواهد شد؟ اجرایی نخواهد شد. با آوردن این کلام همیشه اختلاف بین وزیر و رئیس قوه قضائیه اتفاق می‌افتد، قانون اساسی تکمیل‌تر از این است. اگر در قانون اساسی کامل آمده، آوردن این ماده چیست، با آوردن این ماده است که رئیس قوه اختیارات وزیر را لغو کند، مصوبات هیأت دولت را لغو کند در نتیجه همیشه اختلاف بین دو قوه بین قوه مجریه و قوه قضائیه پیش خواهد آمد. لذا از همکاران می‌خواهم به خاطر اینکه ما قانونی ننویسیم که اختلاف بین دو تا قوه پیش بیاید این ماده را حذف کنیم، قانون اساسی اصل (۱۶۰) به قوت خودش باقی بماند.

آقای ابوترابی! اخطار اصل (۱۶۰) قانون اساسی را هم دارد. والسلام

نایب رئیس - خیلی متشکرم، مخالف صحبت نمی‌کند. دولت و قوه قضائیه نظری ندارند و کمیسیون مخالف هستند. پیشنهاد حذف ماده (۶) است. حضار ۲۱۰ نفر، همکاران محترم اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

دبیر (فرهنگی) - آقای محمدی! پیشنهاد حذف جزء را مطرح می‌کنید؟ اجازه می‌فرمایید بگذریم؟ بفرمایید. پیشنهاد ایشان این است که در آخر ماده (۶) «وزیر دادگستری» تا آخر حذف بشود.

داود محمدی (قزوین، آبیک و البرز) - برادر عزیز و ارزشمندم جناب حاج آقای ابوترابی! من از آن پیشنهاد انصراف می‌دهم منتهای مراتب بحث من این است که راجع به تجمع کارگران زحمتکش ساختمانی که جلوی مجلس هستند، حتماً حضرت‌عالی یک دستور اکیدی صادر بفرمایید که این بندگان خدا که از حداقل امکانات هم محروم هستند این پوشش بیمه‌ای‌شان به نحو شایسته‌ای انجام بگیرد از لطفی که می‌فرمایید ممنونم.

نایب رئیس - خیلی متشکرم، بله همین‌طور که اشاره شد مصوبه مجلس هست. کمیسیون هم ایراد شورای محترم نگهبان را اصلاح کردند در دستور کار قرار می‌گیرد و رفع خواهد شد، بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای علیلو شما پیشنهادتان را به ماده (۶) الحاق می‌کنید یا آخر؟ (نایب رئیس - آخر می‌فرمایند) اگر پیشنهاد دیگری نیست من ماده (۶) را قرائت کنم.

نایب رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۶) - رئیس قوه قضائیه می‌تواند امور مالی، اداری و استخدامی غیرقضات را به وزیر دادگستری تفویض کند. تفویض اختیارات مذکور باعث سلب اختیارات رئیس قوه نسبت به آن امور نمی‌باشد و وزیر دادگستری هماهنگی لازم را با ایشان به عمل می‌آورد.

نایب رئیس - حضار ۲۱۱ نفر، همکاران محترم اصل ماده (۶) را اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد، بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ماده (۷) جناب آقای دهقانی نقنדר پیشنهاد برگشت به ماده (۷) طرح اصلی را دارند، آقای دهقانی بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) - من خواهش می‌کنم نمایندگان محترم دقت بفرمایند! به نظر من فقط یک اصلاح عبارتی است. در طرح اصلی ما درست نوشتیم، نوشتیم: «جهت اجرای اصل (۱۳۶)» در کمیسیون دوستان آنجا که صحبت می‌کردند، شاید دقت نشد یا چطور شد که نوشته: «بر اساس اصل (۱۳۶)» این بی‌معنا می‌شود. من خواهش می‌کنم دوستان دقت کنند! در این متن ماده (۷) نوشته: «رئیس قوه قضائیه می‌تواند گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری را بر اساس اصل (۱۳۶) قانون اساسی به رئیس‌جمهور ارائه دهد» در حالی که وقتی گفتیم «بر اساس» اصلاً این کار غلط می‌شود اصل (۱۳۶) چیست؟ می‌گوید رئیس‌جمهور می‌تواند وزیر را عزل کند، وقتی گفتی «بر اساس» معنی ندارد.

رئیس قوه قضائیه که ابتکار تعیین وزیر دادگستری را برعهده داشته الان در وسط کار متوجه شده که آقا! این وزیر دادگستری دیگر خواسته‌های رئیس قوه قضائیه را برای ایجاد روابط بین قوه قضائیه با بقیه تأمین نمی‌کند لذا

گزارشش را جهت اجرای اصل (۱۳۶) به رئیس‌جمهور می‌دهد نه اینکه بگوییم بر اساس اصل (۱۳۶)، این کلمه را جناب حاج آقای پورمحمدی در کمیسیون مطرح کردند شاید آن موقع هم دقت نکردیم و این کلمه «در اجرای» عوض شد، شد «بر اساس» جمله را غلط کرده است. آقای رئیس شما هم دقت بفرمایید! شاید این اصلاً نیاز به پیشنهاد هم نباشد، این اصلاح عبارتی است.

آنچه ما در متن اصلی نوشته بودیم در طرح اصلی است، نوشته بود: «جهت اجرای اصل (۱۳۶)» اما در کمیسیون این اشتباه صورت گرفت و شد «بر اساس اصل (۱۳۶)» و الان جمله غلط شده است. من خواهش می‌کنم شما یا به عنوان اصلاح عبارتی این را اصلاح بفرمایید یا اینکه بازگشت به طرح اصلی داده بشود که این مشکل برطرف بشود.

نایب رئیس - جناب آقای فرهنگی! آن طرح اصلی آنکه اصلاح ویرایشی، عبارتی است، کمیسیون نظر خاصی دارند؟ اصلاح عبارتی و ویرایشی است. جناب آقای قاضی‌پور! بحث این است که اصلاً ویرایش است. گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری جهت اجرای اصل (۱۳۶)، این اصلاً اصلاح ویرایشی است. یعنی «بر اساس» خیلی معنایی ندارد، خیلی متشکرم. جهت اجرای اصل (۱۳۶) آقای فرهنگی همان اصلاح ویرایشی است.

دبیر (فرهنگی) - بسیار خوب، اگر عبارتی و ویرایشی است که رأی‌گیری نمی‌خواهد اگر تفاوتی در معنا ایجاد می‌کند باید رأی‌گیری بکنیم.

نایب رئیس - می‌گویند پیشنهاد حذف دارند.

دبیر (فرهنگی) - آقای محبوب الان پیشنهاد حذف را مطرح می‌کنند، بفرمایید.

علیرضا محبوب (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

مشکل اصلی این است که شما دارید یک بدعتی را در قانونگذاری مرسوم می‌کنید. در قانون اساسی ترتیب عزل وزرا معلوم شده است اینکه وزرا در مقابل چه کسی مسؤول هستند هم روشن شده است. این هم روشن شده که وزیر دادگستری را رئیس قوه قضائیه معرفی می‌کند، در این هم هیچ تردیدی نیست ولی عرض من خدمت همکاران محترم و هیأت‌رئیس محترم این است که مطابق اصل (۱۳۶) حالا شما هر طوری که این را بنویسید، آن که مسؤول است در مقابل مجلس است رئیس‌جمهور است، آن که مسؤول مطابق اصول دیگر وزیر است. اینها در مقابل مجلس مسؤول هستند نه در مقابل مرجع دیگری، اینجا شما یک واسطه‌ای تعریف می‌کنید.

من از کمیسیون قضایی تعجب می‌کنم که این را اینجا آوردند و خواستند قانونش کنند. به نظر من این شأن قانونی ندارد و لذا پیشنهاد حذفش را دارم.

در ضمن از همه کارگران عزیز ساختمانی که آمدند تا مشکلشان را با مجلس مطرح کنند، تشکر می‌کنم. از همکارانی که رفتند با آنها همدردی کردند، آنهایی که در صحن مثل برادرم آقای قاضی‌پور و دوستان دیگر صحبت کردند، تذکر دادند تشکر می‌کنم. از کمیسیون بهداشت و درمان که ان شاء الله توجه خواهند فرمود اصلاح به وجهی باید انجام بگیرد که حقوق و بیمه کارگران زیر سؤال نرود، این قانون از افتخارات مجلس است. لذا من

خواهش می‌کنم آقای رئیس! به کمیسیون، به همه ما تذکر بدهید که این افتخار را از مجلس نگیریم. قانون بیمه کارگران ساختمانی جزء افتخارات مجلس است و من تشکر می‌کنم از همه کسانی که به این موضوع توجه و عنایت دارند. ان شاءالله به وضعی که کارگران تعقیب می‌کنند، دلخواه قانون اساسی و عامه آنهاست حل و فصل بشود.

نایب رئیس - مخالف صحبت نمی‌کنند، آقای دستغیب اگر اجازه بفرمایید مخالف صحبت نکند، دولت نظری داشته باشند استفاده می‌کنیم. آقای دستغیب متشکرم. یک مقدار تا اذان هستیم شاید از این عبور کنیم، متشکرم. کمیسیون و قوه قضائیه مخالف حذف هستند، دولت هم نظری ندارد. حضار محترم! پیشنهاد آقای محبوب حذف ماده (۷) است. حضار ۲۱۱ نفر، همکاران اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد**، بفرمایید. **دبیر (فرهنگی) -** آقای مطهری! اگر شما مطرح نفرمایید چون «جهت اجرا» که آمد به نظرم نظر حضرت‌عالی هم تأمین شد تأمین نمی‌شود؟ ایشان می‌خواهند مطرح کنند آقای رئیس! بعد از ظهر یا الان می‌شنوید؟ **نایب رئیس -** مطرح بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد چاپ‌شده ایشان صفحه (۵) است.

علی مطهری (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) - دوستان محترم توجه بفرمایید! ببینید در ماده (۷) می‌گوید که: «رئیس قوه قضائیه می‌تواند گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری را جهت اجرای اصل (۱۳۶) قانون اساسی به رئیس‌جمهور ارائه دهد» وقتی ما به اصل (۱۳۶)، مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم که درباره عزل و زراست که رئیس‌جمهور می‌تواند وزرا را عزل کند. ببینید این ماده به شکلی بیان شده که احتمال سوءبرداشت از این ماده وجود دارد. یعنی می‌شود این‌طور فهمید که اگر رئیس قوه قضائیه گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری را به رئیس‌جمهور داد، رئیس‌جمهور باید وزیر را عزل بکند چون می‌گوید که گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری را جهت اجرای اصل (۱۳۶)، این‌طور فهمیده می‌شود. بنابراین رئیس‌جمهور باید بلافاصله وزیر دادگستری را عزل بکند برای اینکه این سوءتفاهم برطرف بشود من هم یک متن جایگزین دادم که به جای «جهت اجرای اصل (۱۳۶)» بیايد «جهت تصمیم مقتضی» و یا اینکه این عبارت «جهت اجرای اصل (۱۳۶)» حذف بشود تا امکان سوءبرداشت وجود نداشته باشد. پس پیشنهاد بنده حذف این عبارت است، خیلی ممنون.

نایب رئیس - متشکرم، جناب آقای مطهری آنچه که نظر کمیسیون هست الزام نیست و اما اینکه شما هم می‌فرمایید ممکن است از آن این‌طور برداشت بشود «جهت اجرا» یعنی الزام برای رئیس‌جمهور، لذا اینجا رفع ابهام هست. من فکر می‌کنم که می‌شود پیشنهاد رفع ابهام داد و برای رفع ابهامش هم دوستان پیشنهادی را دارند. همکاران محترم محبت بفرمایند نکته‌ای که جناب آقای مطهری داشتند این ابهام وجود دارد بالاخره این برداشت می‌شود «جهت اجرا» یعنی رئیس‌جمهور الزام دارد اما اگر رفع ابهام را همکاران محترم اعلام رأی بفرمایند، عبارتی که این را حل کند. پیشنهاد آقای مطهری را هم می‌شود به رأی بگذاریم. اول ما پیشنهاد را به رأی می‌گذاریم اگر رأی نیاورد، رفع ابهام کنیم. بفرمایید، متن پیشنهاد را قرائت کنید.

دبیر (فرهنگی) - خودشان توضیح دادند عبارت همان است «رئیس قوه

قضائیه می‌تواند گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری را جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به رئیس‌جمهور ارائه دهد».

نایب رئیس - خیلی خوب است. کمیسیون و دولت و قوه قضائیه و همه موافق هستند. همکاران محترم پیشنهاد جناب آقای مطهری را به رأی می‌گذارم، اعلام رأی بفرمایید. هم ابهام را از بین می‌برد و هم مطلب را تبیین می‌کند. آقای فرهنگي یک بار دیگر قرائت بفرمایید، همکاران توجه کنند.

دبیر (فرهنگی) - «رئیس قوه قضائیه می‌تواند گزارش سوء عملکرد وزیر دادگستری را جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به رئیس‌جمهور ارائه دهد».

نایب رئیس - کمیسیون نظری دارد؟ خیلی روشن است. پیشنهاد را ارائه می‌کنند رئیس‌جمهور باید تصمیم بگیرد چون ما که نمی‌توانیم رئیس‌جمهور را الزام به تصمیمی بکنیم. اوست که باید در این مورد به استناد قانون اساسی تصمیم بگیرد، همکاران اعلام رأی بفرمایید. آقای جعفری تذکری دارید، بفرمایید.

قاسم جعفری (بجنورد، مانه، سملقان، جاجرمد و گرمه) -

بسم الله الرحمن الرحيم

خدمت دوستان عرض سلام و احترام دارم آقای رئیس! چون مخالف ثبت‌نام شده بود ای کاش یک سؤال می‌کردید صحبت می‌کنید یا نه؟ (نایب رئیس - بفرمایید) چون این ماده با این صورتی که «جهت تصمیم مقتضی» هر شهروندی هم می‌تواند به آقای رئیس‌جمهور بنویسد و بگوید که مثلاً با این وزیر برخورد بکنید یا نکنید. رئیس قوه قضائیه یک گزارشی ارائه بکند خوب، این می‌توانست بدون این ماده یعنی کل ماده (۷) هم نباشد در هر صورت می‌تواند گزارشی به آقای رئیس‌جمهور ارائه بکند، بنابراین الزامی را ایجاد نمی‌کند. من فکر می‌کنم از آن طرف خواسته یک ضمانت اجرایی برای اینکه وزیر محترم دادگستری وظایفی که طبق بعضی مواد به او تفویض شده (نایب رئیس - متشکر) یا آنچه که طبق مسؤولیت‌های خودش دارد اینها را درست انجام بدهد، تأکید بر این بوده که یک ضمانت اجرایی جدی‌تری احساس بکند.

بنابراین به نظر می‌رسد این ماده الان از حیز انتفاع عملاً خارج شده است. امیدواریم که به این مسأله هم یک توجه جدی بشود ما هم خواهش می‌کنیم که به کارگران عزیز ساختمانی ان شاءالله توجه جدی‌تان را داشته باشید.

نایب رئیس - خیلی متشکرم، نظرشان را دادند حالا به عنوان مخالف هم می‌شود تلقی کرد و قوه قضائیه هم نظرشان مخالف است. کمیسیون نظری ندارد. حضار ۲۰۰ نفر، نمایندگان محترم اعلام رأی بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد**.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! با اجازه پس قرائت هم شد دیگر نیازی به قرائت مجدد هم نیست. ماده (۸) را هم اگر آقای دستغیب پیشنهادشان را اصرار دارند، بفرمایید. آقای دستغیب می‌فرمایند: «در مواردی که نیاز باشد» را در ماده (۸) حذف کنیم.

سیداحمد رضا دستغیب (شیراز) - بسم الله الرحمن الرحيم

باید منتظر ماند تا نظر شورای نگهبان را دریافت کرد. جالب است جاهایی که برخلاف قانون اساسی است، اظهارنظری نمی‌شود حتی آقای رئیس جلسه هم نمی‌فرمایند که این برخلاف اصل قانون اساسی است. اصول کاملاً واضح و

مشخص است اما جاهایی که به هر حال تشخیص به نوع دیگری داده می‌شود، سریع اعلام می‌شود که این برخلاف قانون اساسی است.

من خواهم این است که یک رویه واحدی در قبال قوانین و طرح‌هایی که در مجلس قرار است به تصویب برسد برقرار بشود. همچنین این احترام را هم قایل بشویم که اگر قرار است اظهارنظری صورت بگیرد چه موافق، چه مخالف بتوانند نظرات خودشان را مطرح کنند. ماده (۸) که در مورد آیین‌نامه مطرح شده باز مجدداً در مواردی که نیاز باشد چرا ما این کار را انجام می‌دهیم؟ الان ایرادات فراوانی دارد، ساز و کار خاص خودش را می‌طلبد این بخش باید حذف بشود این آیین‌نامه می‌خواهد شما ملاحظه بفرمایید طرحی آماده شده چه قدر استثناء به این طرح وارد شده، یعنی شما همان بحثی که قبلاً هم مطرح می‌شود یک انتظار کاذبی در جامعه ایجاد می‌شود که نمایندگان اختیاراتی را دارند الان در ارتباط با قوه قضائیه در صورتی که این گونه نیست و برخلاف قانون اساسی هم هست همین چند لحظه پیش یکی از موکلین من زنگ زده، تماس گرفته که حالا که شما این قانون را دارید تصویب می‌کنید و این اختیارات را دارید فلان پرونده قضائی را هم مورد بررسی قرار بدهید. این از فردا البته زیاد خواهد بود، اما این آیین‌نامه می‌خواهد حالا که نقائص فراوانی دارد بر فرض اینکه به تصویب شورای نگهبان برسد من خواهم این است که این آیین‌نامه باید توسط وزیر دادگستری به تصویب رئیس قوه قضائیه برسد. بدون آیین‌نامه ابهامات فراوان و مشکلات زیادی را هم برای ما در مقام نمایندگی ایجاد خواهد کرد و هم در خود قوه قضائیه در تعاملاتی که پیش رو است مشکلات فراوانی را به وجود خواهد آورد.

بنابراین من خواهم این است که این آیین‌نامه ماده (۸)، بخشی که نوشته شده «در مواردی که نیاز» هست حذف شود تا آیین‌نامه اجرایی به طور کامل به تصویب برسد وگرنه آن موقع اجتهاد صورت می‌گیرد برخی از بخش‌ها به رؤیت رئیس قوه می‌رسد برخی از بخش‌ها به رؤیت رئیس قوه نمی‌رسد و مشکل جدی را به وجود می‌آورد.

نایب‌رئیس - خیلی متشکرم، مخالف صحبت نمی‌کنند؟

دبیر (منادی سفیدان) - نه حاج آقا! آقای سلیمی بودند مثل اینکه حال صحبت کردن ندارند.

نایب‌رئیس - حاج آقای سلیمی وقت‌شان را به آقای دهقانی دادند، مختصر بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) - چشم، ببینید دوستان دقت بفرمایند! اولاً یک جاهایی ممکن است آیین‌نامه نیاز باشد آن را ما باید تعیین تکلیف می‌کردیم اگر همه موارد را منوط به آیین‌نامه می‌کردیم ممکن بود دیگر این قانون هیچ موقع به اجرا در نیاید. چون قوه قضائیه ممکن است یک نظر داشته باشد، دولت یک نظر داشته باشد. در تدوین آیین‌نامه نهایی و تصویب نهایی این ممکن است ما دچار اختلال بشویم ممکن است دو سال طول بکشد. ممکن است اصلاً نشود. لذا این قانون که شفاف است؛ اولاً در خیلی از موارد نیاز به آیین‌نامه ندارد قانون به محض اینکه وارد روزنامه رسمی شد بعد از (۱۵) روز باید اجرا بشود؛ لذا دیگر خیلی از موارد نیاز به آیین‌نامه ندارد. آن جاهایی که نیاز به آیین‌نامه دارد ما تعیین تکلیف کردیم. اگر این پیشنهاد برادر عزیزم آقای دکتر دستغیب رأی بیاورد و همه آن منوط به

آیین‌نامه باشد ممکن است، (۵) سال، (۱۰) سال طول بکشد این آیین‌نامه به نتیجه برسد چون اختلاف هست درخصوص نحوه تدوین آیین‌نامه، نظرات قوه قضائیه با نظرات دولت ممکن است متفاوت باشد. چون ما اینجا عاجی نداشتیم غیر از اینکه بگوییم رئیس قوه قضائیه تدبیر کند چون این آیین‌نامه هم قضائی هست، هم اجرایی هست، لذا این متنی که نوشته شده به نظر من متن دقیقی است من خواهم می‌کنم به پیشنهاد جناب آقای دکتر دستغیب رأی ندهید که اجرای این قانون را دچار اختلال می‌کند.

نایب‌رئیس - متشکرم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - موافق آقای محمدعلی اسفغانی هستند، بفرمایید.

نایب‌رئیس - جناب آقای سلیمی بزرگواری فرمودند با توجه به اینکه آقای دهقانی از طراحان این طرح بودند وقت‌شان را به آقای دهقانی دادند، آقای منادی خواستند یک مقداری تغییر فضایی بشود.

دبیر (منادی سفیدان) - حاج آقا! می‌گویند به خاطر نماز است وقت نماز است.

نایب‌رئیس - بفرمایید.

محمدعلی اسفغانی (فریدن، فریدونشهر و چادگان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

ببینید! هم پیشنهاد قابل تأمل هست هم مطالبی که جناب آقای دهقانی فرمودند قابل تأمل هست، آنچه که در این ماده آمده گفته «آیین‌نامه اجرایی این قانون در مواردی که نیاز باشد»، اولاً یک اشکال پیش می‌آید که تشخیص این نیاز با چه کسی هست؟ یعنی چه کسی باید تشخیص بدهد که نیاز دارد آیین‌نامه تصویب بشود.

دوم اینکه معمولاً در روال قانون‌نویسی همه کشورها و خصوصاً نظام حقوقی ما و تقنینی ما هر ماده‌ای که نیاز به آیین‌نامه داشته باشد تصریحاً یا در ذیل آن در قالب تبصره یا در قالب یک تبصره در پایان نهایتاً قید می‌شود که آیین‌نامه مواد فلان تا فلان توسط فلان وزارتخانه یا هیأت دولت تصویب می‌شود. لذا اینجا این ابهام وجود دارد که اولاً مشخص نیست که این مواردی که نیاز باشد در این قانون کجاست؟

دوم اینکه حالا اگر تشخیص داده شد که در کجاها باید آیین‌نامه تصویب بشود این نیاز را به چه طریقی باید احساس کنیم و مرجع تشخیص کیست؟ لذا من خواهم می‌کنم تمهیدی در نظر گرفته بشود که مشخص بشود قانون در هر حال... الان ما در مقام قانون‌نویسی هستیم. قانون در مقام بیان هست، الان باید مشخص کنند که کدام ماده نیاز به آیین‌نامه دارد و اگر بناست اصلاً آیین‌نامه نداشته باشد، کلاً این ماده حذف بشود که اصلاً نیاز به تصویب آیین‌نامه نداشته باشد.

نایب‌رئیس - خیلی متشکرم، دولت نظری ندارند، قوه قضائیه نظری ندارند. کمیسیون مخالف هستند، همکاران اعلام رأی بفرمایند. پیشنهاد جناب آقای دستغیب را آقای فرهنگی قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد ایشان حذف «در مواردی که نیاز باشد» از ماده (۸) هست.

نایب‌رئیس - حضار ۱۹۵ نفر، همکاران محترم اعلام رأی بفرمایند. حذف «در مواردی که نیاز باشد» دولت و قوه قضائیه نظری ندارند، کمیسیون

مخالف است. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، تصویب نشد. اصلش را بعد از نماز رأی گیری می کنیم.

۸- اعلام وصول نامه نمایندگان مجلس شورای اسلامی به رئیس جمهور در خصوص تقدیر و تشکر از آقای میرزاده ریاست دانشگاه آزاد اسلامی

نایب رئیس - جناب آقای صادقی بفرمایید.

دبیر (صادقی) - نامه ای که به امضای (۱۹۰) نفر از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به دست ما رسیده و از زحمات و خدمات جناب آقای دکتر میرزاده ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی تقدیر و تشکر کرده اند که برای شورای انقلاب فرهنگی و ریاست جمهوری ارسال خواهد شد.

نایب رئیس - همکاران محترم تنفس اعلام می کنم و ساعت (۲) جلسه ما آغاز خواهد شد، همکاران عنایت بفرمایند که رأس ساعت (۲) محضرشان باشیم.

(در ساعت ۱۲:۰۰ با اعلام تنفس جلسه موقتاً پایان و سپس در ساعت ۱۴:۱۸ به ریاست آقای علی اردشیرلاریجانی ادامه یافت)

۹- تذکرات کتبی نمایندگان مجلس به مسؤولان اجرایی کشور

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه برای ادامه مذاکرات رسمی است. آقای سبحانی نیا تذکرات را بفرمایید.

دبیر (سبحانی نیا) - بسم الله الرحمن الرحيم

تذکرات کتبی همکاران را من اول می خوانم تا دوستان همه بیایند و برای تذکرات شفاهی در خدمتشان باشیم.

تذکرات کتبی نمایندگان محترم به مسؤولان محترم اجرایی کشور:

- آقای جواد نظری مهر (کردکوی، ترکمن، بندرگز و گمیشان) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص اقدام لازم جهت جلوگیری از ورود ضرر و زیان به پرورش دهندگان مرغ گوشتی کشور.

- آقای احمد سجادی (فریمان، سرخس و بخش احمدآباد و رضویه) به وزیر کشور در خصوص عدم توجه کافی به تأمین امنیت مردم شهرستان های سرخس و روستاهای تابعه.

- آقای حسینعلی حاجی دلیگانی (شاهین شهر، برخوار و میمه) به وزیر کشور در خصوص تسریع در بازسازی و بهینه سازی ناوگان داخلی شهری و روستای میمه و برخوار و لزوم جلوگیری از تخریب ارگ تاریخی مورچه خورت.

به وزیر راه و شهرسازی در خصوص تسریع در تأمین اعتبارات لازم جهت اجرای طرح قطار سریع السیر تهران - اصفهان.

به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص لزوم تشکیل کمیسیون ماده واحده برای رسیدگی به پرونده های مطروحه.

- آقای اسماعیل جلیلی (مسجد سلیمان، لالی، هفتکل و اندیکا) به وزیر نفت در خصوص لزوم رسیدگی به برخوردهای غیرقانونی مدیران شرکت هوپیمایی نفت با کارکنان مجموعه.

- آقای عباس مقتدای خوراسگانی (اصفهان) به رئیس جمهور محترم در خصوص صدور دستور اجرای بند «ف» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور.

به وزیر امور اقتصادی و دارایی در خصوص بند «الف» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجم توسعه در خصوص فرزندان شهداء توسط شرکتهای واگذار شده به بخش خصوصی.

- سیدعلی محمد بزرگوار (کهگیلویه، بهمئی و چرام) به رئیس جمهور محترم و وزیر نیرو در خصوص صدور دستور تأمین محیط بانان مناطق حفاظت شده محیط زیست استان کهگیلویه و بویراحمد و همچنین تسریع در پرداخت معوقات حقوق، مزایا، پاداش کارکنان شرکت آبفای روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد.

- آقای احمد شوهانی (ایلام، ایوان، شیروان، چرداول، مهران و ملکشاهی) به وزیر نفت در خصوص لزوم جذب نیروهای بومی در مناطق نفتی استان ایلام.

به وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص جلوگیری از قطع مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد استان ایلام.

به وزیر آموزش و پرورش در خصوص صدور دستور جذب (۴۲۷) نفر مجوز استخدام در استان ایلام.

- آقای علی ایرانپور (مبارکه) به وزیر دفاع، پشتیبانی و نیروهای مسلح در خصوص لزوم اعطاء اولویت استخدام در شرکت صنایع هفتم تیر و فولاد آلیاژی شهرستان مبارکه به نیروهای بومی.

به وزیر کشور در خصوص عدم رعایت شأن و جایگاه نمایندگان مجلس شورای اسلامی از سوی استاندار و برخی از مدیران استانداری اصفهان.

به وزیر نیرو در خصوص لزوم رعایت عدالت در توزیع آب کشت پاییزه بین کشاورزان مناطق شرق و غرب اصفهان.

همچنین به وزیر راه و شهرسازی در خصوص لزوم ارائه پاسخ در خصوص علت بی توجهی به جاده روستایی قلعه حکیم به روستای حوض ماهی.

- آقای احمدعلی مقیمی (بهشهر، نکا و گلوگاه) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص لزوم خرید تضمینی مرغ از تولیدکنندگان مرغ گوشتی.

- آقای نوذر شفیعی (ممسنی و رستم) به وزیر جهاد کشاورزی در خصوص توضیح علت عدم پرداخت بهای خرید ذرت کشاورزان شهرستانهای ممسنی و رستم.

- آقایان: رمضانعلی سبحانی فر (سبزوار، جغتای، جوین و خوشاب) و حسین سبحانی نیا (نیشابور و تخت جلگه) به وزراء جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت در خصوص اقدام لازم جهت جلوگیری از ورود خسارت ناشی از کاهش قیمت مرغ به تولیدکنندگان.

- آقای فرهاد بشیری (پاکدشت) به وزیر ورزش و جوانان در خصوص تسریع در انتخاب پیمانکار و تأمین اعتبارات لازم جهت تکمیل طرح احداث استادیوم (۵۰۰۰) نفری شهدای مرصاد پاکدشت.

- آقای احمد امیرآبادی فراهانی (قم) به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص توضیح علت عدم پرداخت فوق العاده کار با اشعه به کارکنان پرتوکار در مراکز درمانی.

- آقای عباس فلاحی باباجان (اهر و هریس) به رئیس جمهور محترم در خصوص صدور دستور اعزام کارشناس ویژه جهت بررسی علت تصادفات اخیر جاده اهر - تبریز.

- آقای یعقوب جدگال (چابهار، نیک شهر و کنارک) به وزیر جهاد کشاورزی

درخصوص لزوم جلوگیری از صید توسط کشتی‌های ترال در نزدیکی بنادر چابهار و کنارک.

- آقای جعفر قادری (شیراز) و محمدحسن دوگانی آغچغلو (فسا) به رئیس‌جمهور محترم درخصوص لزوم افزایش حقوق و مزایای اعضای هیأت‌علمی دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم همانند وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۱۰- تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس

شورای اسلامی

دبیر (سبحانی‌نیا) - تذکرات شفاهی همکاران محترم: جناب آقای شهباز حسن‌پوریگیری نماینده محترم سیرجان و بردسیر جناب آقای مهندس حسن‌پور بفرمایید.

شهباز حسن‌پوریگیری (سیرجان و بردسیر) - بسم‌الله الرحمن الرحیم پیشاپیش هفته بسیج را به محضر بسیجیان سلحشور، مخلص و متدین که امام عزیزمان فرمودند: «اگر مسؤولین از بسیج و بسیجیان غافل شوند به آتش دوزخ الهی گرفتار خواهند شد» را به محضر رهبر فرزانه انقلاب و همه بسیجیان جهان اسلام خصوصاً مردم شهرستان‌های سیرجان و بردسیر که همگی بسیجی هستند تبریک می‌گویم و گرامی می‌دارم یاد و خاطره هزاران شهید عملیات محرم در سراسر کشور بویژه استان‌های اصفهان و کرمان و همچنین یاد و خاطره بیش از (۶۰۰۰) شهید استان کرمان استانی که رزمندگان همیشه پیروز لشکر ثارالله و سپاه ثارالله آن در جنوب، غرب و شرق افتخار آفریدند و همیشه جزء خط‌شکنان بودند و هم اکنون نیز در مرزهای شرقی کشور با سوداگران مرگ دست و پنجه نرم می‌کنند و از کیان و نظام ولایی جمهوری اسلامی دفاع جانانه می‌نمایند.

تذکر بنده به آقای رئیس‌جمهور، چرا و به چه جرمی بایستی مردم نجیب و متدین محروم‌ترین، پهناورترین و حادثه‌خیزترین استان کشور بیشترین درصد مالیات را نسبت به تولید ناخالص ملی پرداخت نمایند؟ این میزان مالیات تعیین شده در استان کرمان که از محدودیتهای خاص برخوردار است مغایر با عدالت مالیاتی است. این در حالی است که این استان در رتبه‌های آخر تخصیص بودجه‌های عمرانی و جاری کشور نیز می‌باشد. درخواست می‌کنم به صورت ویژه رسیدگی نمایید.

تذکر جدی به وزراء جهادکشاورزی و صنعت، معدن و تجارت بر حمایت از وضعیت تولید است. متأسفانه اکثر تولیدکنندگان در حال ورشکستگی که یکی پس از دیگری با توجه به سودهای بالای بانکی بایستی روانه زندان شوند. خصوصاً مرغداری‌ها، دامداری‌ها، کشاورزان زحمتکش و تولیدکنندگان واحدهای کوچک صنعتی. (سبحانی‌نیا - جناب آقای حسن‌پور خیلی متشکر) آقای رئیس! من که هنوز شروع نکردم. دو دقیقه وقت دارم. (سبحانی‌نیا - ۲ دقیقه و ۱۲ ثانیه فرمایش داشتید).

تذکر به وزیر محترم راه و شهرسازی، می‌خواهم به وضعیت راه‌های سیرجان و بردسیر توجه جدی نموده. تا کی بایستی مردم شاهد پرپر شدن فرزندان‌شان در جاده‌ها شوند و کسی هم پاسخگو نباشد خصوصاً جاده سیرجان - گل‌گهر.

تذکر به وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی مبنی بر رسیدگی فوری به وضعیت بیمه کارگران ساختمانی و بیمه قالیبافان که متأسفانه در استان کرمان اصلاً به کارگران عزیز توجه نمی‌شود و مدتهاست که کارگران در نوبت هستند. (سبحانی‌نیا - جناب آقای حسن‌پور خیلی ممنون) آخرین جمله، سی ثانیه.

از رئیس‌جمهور محترم می‌خواهم جهت بررسی مشکلات عدیده شهرستان‌های بردسیر و سیرجان کمیته ویژه‌ای از تمامی وزارتخانه‌ها تشکیل و نسبت به حل این مشکل اقدام فوری شود.

بقیه موارد را انشاءالله در اختیار مطبوعات قرار می‌دهم.

دبیر (سبحانی‌نیا) - خیلی متشکر، (۳) دقیقه صحبت فرمودید. جناب آقای محسن بیگیری نماینده محترم سقز و بانه بفرمایید.

محسن بیگیری (سقز و بانه) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

قبل از تذکراتم از رئیس‌جمهور محترم و همچنین وزیر باکفایت بهداشت و درمان بخاطر اجرای خوب طرح تحول نظام سلامت تقدیر و تشکر می‌کنم.

تذکرات: رئیس‌جمهور محترم! قرار بود کمیته‌ای جهت رفع محرومیت کردستان تشکیل بدهید اما تا به امروز که در دومین سال دولت جناب‌عالی هستیم هیچ خبری نبوده و نیز قرار بود مرزها را بعنوان فرصت نگاه کنید اما در بانه و سقز ما چیزی ندیده‌ایم.

تذکر بعدی به وزیر محترم نیرو، جناب آقای مهندس قبلاً از مدیریت سدهای کردستان می‌گفتم که چرا در دست استانهای دیگر است و می‌گفتم سدهای چراغ‌ویس سقز و عباس‌آباد بانه را تمام کنید اما امروز گرفتار مشکل شدیدتری هستیم. آیا خبر دارید در سقز به علت شکستگی لوله‌های فرسوده سه روز آب کل شهر قطع بوده و یک هفته است قسمت عمده‌ای از شهر سقز هنوز آب آشامیدنی ندارند؟ چرا به فکر تعویض لوله‌های فرسوده این شهر قدیمی نیستید؟ لازم به ذکر است که مردم سقز شدیداً از جناب‌عالی و وزارت نیرو گله‌مندند.

تذکر بعدی به وزیر جهادکشاورزی است. جناب آقای وزیر! ما در مدت این (۱۵) ماه از توانمندی جناب‌عالی و وزارت جهاد هیچ چیزی ندیدیم. آیا هیچ موقع قیمت نهاده‌های کشاورزی را با محصولات کشاورزی مقایسه کرده‌اید؟ آیا می‌دانید اکثر کشاورزان زندگی‌شان را به سختی سپری می‌نمایند؟ چقدر به فکر تهیه ادوات کشاورزی برای کشاورزان بوده‌اید؟ در بحث بیمه محصولات کشاورزی چقدر موفق عمل کرده‌اید؟ آیا خودتان فکری کرده‌اید؟ برای بحث مالکیت زمینهای کشاورزی که منابع طبیعی به صورت ظالمانه سند را به اسم خودش زده است غیر از شعار چه اقدامی کرده‌اید؟

تذکر بعدی به وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. جناب آقای دکتر ربیعی! شما فرمودید (۴۰۰) هزار نفر در کشور استخدام کرده‌اید از این میزان باید (۱۰) هزار نفر را به کردستان اختصاص می‌دادید در صورتی که در کردستان حتی یک نفر استخدام نشده است (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر) و این ظلم بزرگی است و لازم به ذکر است که سؤال بنده از جناب‌عالی در نوبت طرح است.

آخرین مورد (رئیس - متشکریم) (سبحانی‌نیا - آقای بیگیری! وقتتان تمام است) فقط (۱۵) ثانیه، وزیر محترم راه و شهرسازی! از قتلگاهها و جاده‌های

کردستان گذشته‌ایم ولی اما می‌گویم فرودگاه سقز که مطالبه مردم سقز و (۶) شهر همجوار در کردستان و آذربایجان غربی می‌باشد تبدیل به یک آثار باستانی شده است (سبحانی‌نیا - متشکر، بقیه را به رسانه‌ها بدهید) چرا فکری نمی‌کنید؟ و نیز بیمارستان سقز و بیمارستان بانه نیز همین شرایط فرودگاه سقز را دارد و دارد به آثار باستانی تبدیل می‌شود.

رئیس - تشکر می‌کنیم اجازه بدهید بحث را شروع کنیم.

دبیر (سبحانی‌نیا) - آقای دکتر! سه نفر دیگر ماندند.

رئیس - چشم، بگذارید برای بعد چون دستور جلسه داریم.

(ادامه رسیدگی به تصویب طرح نحوه اجرای قسمتی از اصل ۱۶۰ قانون اساسی)
رئیس - دستور جلسه را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی در مورد طرح دوفوریتی نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی اصل ماده (۸) الان مطرح است اگر اجازه بفرمایید برای رأی‌گیری قرائت کنم.

ماده (۸) - آیین‌نامه اجرایی این قانون در مواردی که نیاز باشد توسط وزارت دادگستری تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضاییه می‌رسد.

رئیس - حضار ۱۹۸ نفر، اصل ماده (۸) را به رأی می‌گذاریم. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.**

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! دوستان چند پیشنهاد الحاقی هم داشتند.

رئیس - اجازه بدهید از این بحث عبور کنیم، از بحث الحاقی‌ها صرف‌نظر کنید که بتوانیم به بحث بودجه برسیم. الان بحث ما راجع به آن لایحه که فرمودید در اولویت بیاید، بخاطر این مانده. اجازه بدهید عبور کنیم، متشکرم. (کاتب - آقای رئیس! اجازه بدهید)

دیگر اجازه بفرمایید عبور کنیم چون ما الان بحث لایحه تنظیم مقررات را داریم اگر هم نرسیم در بودجه امسال مشکل داریم.

کاتب - فقط (۵) دقیقه است.

رئیس - نه، نمی‌رسیم (۵) دقیقه‌ای نمی‌شود. (کاتب - نهایتاً ۱۰ دقیقه می‌شود) نه نمی‌رسیم. دستور بعدی را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! با توجه به اینکه کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری در مورد تحقیق و تفحص از دانشگاه آزاد اسلامی درخواست تکمیل گزارش را کرده دستور بعدی را وارد می‌شویم.

۱۱ - ادامه رسیدگی به طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از

مقررات مالی دولت و اصلاحات و الحاقات بعدی آن (ثبت ۴۸۸)

دبیر (فرهنگی) - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات در مورد طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.

رئیس - تا ماده چند جلو رفتیم؟ ما از شما خواهش کردیم عبور کنیم چون اگر وارد شویم چهار پنج مورد است که تمام وقت امروز را می‌گیرد. خواهش می‌کنم اجازه بدهید چون اگر به بحث تنظیم مقررات نرسیم به لایحه بودجه نمی‌رسیم. حساسیت شما بیشتر از من باید باشد. اجازه بدهید عبور کنیم. دیگر خواهش کردیم که عبور کنیم. بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - در جزء (۴) بند «الف» هستیم.

رئیس - «الف» را که گذشتیم. قاضی‌پور - حذف جزء ۴ را پیشنهاد داریم) در مورد (۴) اگر اجازه بفرمایید چون موضوع پتروشیمی آن دفعه هم بحث شد یک مشکلاتی وجود داشت اگر اجازه بدهید این را ارجاع بدهیم به کمیسیون قدری دقیقتر بررسی کنند. آقای قاضی‌پور! چون همان نکاتی هم که شما در صحبتتان فرمودید بخاطر همین می‌گویم می‌خواهیم بند (۴) را بفرستیم کمیسیون. (قاضی‌پور - نه) دیگر اجازه بدهید بعد از اینکه از کمیسیون آمد نظرتان را بدهید. چون در این ملاحظاتی وجود داشت که اگر اجازه بدهید برود در کمیسیون بحث پتروشیمی یک مقدار دقیقتر شود بعد شاید همان نقطه‌نظرات و پیشنهادات شما تأمین شود. ارجاع این به کمیسیون را به رأی می‌گذاریم.

حضار ۲۰۲ نفر، بند (۴) را می‌خواهیم به کمیسیون ارجاع بدهیم که قدری دقیقتر بررسی شود. دوستان بند (۴) را که مربوط به پتروشیمی است به کمیسیون ارجاع می‌دهیم. اعلام رأی بفرمایید، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** بند بعدی را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - وارد بند «ب» از ماده (۱) می‌شویم.

رئیس - پیشنهاد داریم؟ (فرهنگی - بله) آن مواردی که قابل صرف‌نظر کردن است بگذاریم چون این موادی است چندین بار در مجلس تصویب شده.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد آقای قاضی‌پور حذف «و» برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق است.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ضمن تشکر از حساسیت جناب آقای دکتر لاریجانی به بند (۴) در رابطه با خوراک پتروشیمی‌ها. همکاران عزیز! در بند «ب» در قسمت سطر آخر ما و تعدادی از همکاران عزیز پیشنهاد حذف «برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق نماید» را دادیم.

اینجا باز هم بحث‌هایی هست، بحث‌های بیع متقابل است علی‌الحساب است، کسری بازپرداخت تعهدات است اینها در آن هست، ما حرفی نداریم. دست وزارت نفت را باز می‌کنیم با شرکت‌های داخلی، بانک مرکزی مکلف است هر ماه به طور متناسب هر چند الان در دولت قدیم (۲۷۰) روز هم به کشوری فروختند که هنوز پولش را پرداخت نکرده‌اند. برای داخلی‌ها اگر (۱۰) روز بگذرد قطع می‌کنند.

آقای دکتر لاریجانی! به خارجی‌ها سه ماه هم فروختند که هنوز پولش را نگرفته‌اند که باید وزیر محترم نفت یک گزارش مالی به صحن علنی مجلس در رابطه با عدم تحویل پرداختی بدهد.

بنده و تعدادی از همکاران این سطر آخر را پیشنهاد حذف دادیم. همکاران! این را حذف کنید بگذارید قراردادها مشخص، روشن، دقیقاً مشخص بشود و بانک مرکزی هم بتواند گزارشات مالی را به شورای پول و اعتبار و مجلس شورای اسلامی ارائه بدهند. والسلام

رئیس - متشکر، پیشنهادشان حذف عبارت «و» برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق است. مخالف صحبت نمی‌کنند دولت نظری ندارند، کمیسیون بفرمایید.

دبیر (منادی‌سفیدان) - آقای رئیس! آقای قادری مخالف هستند.

رئیس - حالا اجازه بدهید عبور کنیم. کمیسیون بفرماید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم الله الرحمن الرحيم

من خواهش می کنم همکاران و جناب آقای قاضی پور دقت کنید. اگر پس از کسر بازپرداخت تعهدات بیع متقابل بعنوان علی الحساب، اینجا حذف شود تعهداتی که در هزینه های انجام شده در بند «ق» داریم و آنجا که دولت و وزارت نفت را مکلف کردیم که این تعهدات را انجام بدهد آنجا همه آنها با مشکل مواجه می شود خواهش می کنم به این پیشنهاد رأی ندهید.

رئیس - حضار ۲۰۱ نفر، پیشنهاد آقای قاضی پور این است که آن عبارت آخر بند «ب»، «و برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق» حذف شود. نمایندگان نظرشان را راجع به حذف این عبارت اعلام بفرمایند، کمیسیون مخالف است. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب نشد**. پیشنهاد دیگری نداریم؟

دبیر (فرهنگی) - آقای دکتر کامران هم پیشنهاد الحاقی دارند. آقای رئیس! اگر اجازه بدهید «الف» و «ب» را قرائت کنم که متن ها طولانی نشود بعد وارد الحاق بشویم.

بند الف - به منظور تعیین رابطه مالی و نحوه تسویه حساب بین دولت (خزانه داری کل کشور) و وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذیربط معادل سهمی از ارزش نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص گاز طبیعی) صادراتی و مبالغ حاصل از فروش داخلی که در قوانین بودجه سنواتی تعیین می گردد بعنوان سهم آن شرکت بابت کلیه مصارف سرمایه ای و هزینه ای شرکت مزبور از جمله بازپرداخت بدهی و تعهدات شامل تعهدات سرمایه ای و بیع متقابل و جبران خسارات زیست محیطی و آلودگی های ناشی از فعالیتهای نفتی و هزینه های صادرات با احتساب هزینه های حمل و بیمه (سیف) تعیین می شود. این سهم از نظر مالیاتی با نرخ صفر محاسبه می شود.

وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذیربط موظف است از محل سهم خود از درصدهای مذکور و سایر منابع، قراردادهای لازم را با شرکتهای عملیاتی تولید نفت و گاز براساس قیمت تمام شده و در چهارچوب بودجه عملیاتی پس از مبادله موافقتنامه با معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور منعقد نماید.

۱- قیمت نفت صادراتی از مبادی اولیه، قیمت معاملاتی یک بشکه نفت صادراتی از مبادی اولیه در هر محموله است و قیمت نفت صادراتی عرضه شده در بورس متوسط قیمت صادراتی از مبادی اولیه در یک ماه شمسی است و همچنین برای نفت تحویلی به پالایشگاههای داخلی و مجتمع های پتروشیمی اعم از دولتی و خصوصی (۹۵) درصد متوسط بهای محموله های صادراتی نفت مشابه در هر ماه شمسی است.

۲ - تا زمانی که دولت برای مصرف فرآورده های نفتی در داخل کشور قیمت تکلیفی تعیین می کند، برای تسویه حساب بین دولت و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران، قیمت هر بشکه نفت (نفت خام و میعانات گازی) تحویلی به پالایشگاههای داخلی در هر سال برابر با رقمی خواهد بود که به پیشنهاد کارگروهی متشکل از وزرای نفت و امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور با رعایت قانون

هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۳۸۸ به تصویب هیأت وزیران می رسد و اجازه داده می شود که مابه التفاوت این رقم با قیمت مذکور در جزء (۱) بند «الف» به صورت حسابداری در دفاتر خزانه داری کل کشور ثبت و طبق آیین نامه اجرائی این ماده تسویه حساب شود.

۳- وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذیربط مبالغی از منابع حاصل از فروش گاز طبیعی در داخل کشور و صادرات را پس از کسر هزینه های واردات و سهم شرکت تابعه ذیربط بابت گاز تولیدی که هر ساله به موجب قوانین بودجه سنواتی معین می شود در راستای اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها به خزانه داری کل کشور واریز نماید.

جزء (۴) هم که به کمیسیون برگشت. بند «ب» را هم قرائت می کنم:

ب - وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط، مکلف است دریافتی های حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی اعم از صادرات هر سال و سالهای قبل به هر صورت را پس از کسر بازپرداخت تعهدات بیع متقابل به عنوان علی الحساب پرداخت های موضوع این ماده بلافاصله از طریق حساب های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حسابهای مربوط در خزانه داری کل کشور واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از وجوه حاصله هر ماهه به طور متناسب، سهم وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط (با احتساب بازپرداخت های بیع متقابل)، سهم صندوق توسعه ملی و سهم درآمد عمومی دولت را که به موجب قانون تعیین می شود پس از فروش مبالغ ارزی به نرخي که ضوابط آن را شورای پول و اعتبار مشخص می کند به حساب مربوط نزد خزانه داری کل کشور و مازاد آن را به حساب ذخیره ارزی واریز نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سهم وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط را به حسابهای آن شرکت مورد تأیید خزانه داری کل کشور در داخل و مورد تأیید آن بانک در خارج از کشور برای پرداخت به پیمانکاران، سازندگان و عرضه کنندگان مواد و تجهیزات مربوط به طرف قرارداد و هزینه های جاری ارزی شرکت واریز و برای قراردادهای تسهیلات مالی خارجی توثیق نماید.

آقای رئیس! پیشنهاد الحاقی را آقای کامران دارند، بفرمایند. ایشان پیشنهادی در مورد مازاد دارند که در صفحه (۶) پیشنهادات چاپ شده.

حسن کامران دستجردی (اصفهان) - بسم الله الرحمن الرحيم

در رابطه با بنیه دفاعی آن دفعه چیزی نیاوردند این دفعه در کمیسیون گفتند حداقل (۴) درصد از رشد متوسط بودجه عمومی. در بودجه پارسال عین این متن بوده؛ یعنی در بند «ب» بودجه ۹۳ عین این بوده که ما بیاییم از مازاد نفت برای تقویت بنیه دفاعی انجام بدهیم حالا یک ریال هم هنوز ندادند حالا این چه اتفاقی افتاده؟

ببینید خانم ها و آقایان! ما کشوری هستیم پرمسایه بعد از چین و روس. تهدیدات هم ماشاءالله فراوان. در آستانه هفته بسیج هم هستیم. تهدیدها هم انواع و اقسام دارد ما هم یگان هایمان چه در دریا چه در زمین چه در هوا با مشکلاتی روبرو هست. بالاخره این بنیه دفاعی را ما کی می خواهیم حل کنیم؟ حالا قوانین دائمی هم دارد مطرح می شود که در اینجا هم قابل توجه

آقای تاجگردون هم آقای کاتب که دارد صحبت می کند ببینید آقایان، جناب آقای لاریجانی! (۴) درصد، آن روز دوشنبه نشستیم اول که هیچ چیز نیاوردند بعد هم که آن روز نوشتیم گفتند حداقل (۴) درصد بودجه عمومی
رئیس - آقای کامران! شما این را می توانید این که الان بودجه نیست این تبصره های مربوط به تنظیم است.

کامران دستجردی - عین همین است.

رئیس - نخیر شما در بودجه سالانه می تواند در یک ردیف این را بگذارید.

کامران دستجردی - نه آوردند این حکم کلی شد.

رئیس - ما که پارسال موافق بودیم این کار انجام شد. من می گویم یک ردیفی آنجا بگذاریم.

کامران دستجردی - آقای دکتر! من از شما تشکر می کنم یک ریال هم امسال ندادند، پول ندادند.

رئیس - این بحث دیگری است.

کامران دستجردی - وعده سر خرمن شده.

رئیس - من می گویم از نظر جانمایی جایش در بودجه است.

کامران دستجردی - نه جانمایی درست است. آقای دکتر ببینید! ما در بودجه بنا شد احکام بیاوریم ما هم کلی برای بنیه دفاعی آوردیم. دیگر کجا. اگر آنها آمدند یک چیزی تنگ گوش تان گفتند گوش نکنید ما هم حرف داریم.
رئیس - نه، من بغل گوش شما هم این را گفتم.

کامران دستجردی - بله، منتها ما بنا شد مطرح کنیم. خدمت شما ببینید اگر یادتان باشد آقای دکتر! وقتی این لایحه ارائه شد ما مخالفت کردیم گفتیم اینها هیچ چیز نیاورده اند، دوشنبه ما را دعوت کردند، (۱۳) تا آدم بودیم چندتایشان هم نیامدند، خیلی چیزهای ما هم نیامد. دفاع هم فراموشی است. اصلاً ربطی به بخش ندارد. یک چیز فرابخشی است مربوط به همه است و کشور هم با آن درگیر است هم در دریا هم در هوا هم در زمین و باید ما بنیه دفاعی را بالاخره یک جا حل کنیم آقای دکتر صالح اینجا توضیح بدهد. امسال یک ریال دادند یا نه؟ تازه ما پارسال آمدیم گفتیم که یک کمی هم نفت گران شد آن موقعی که بودجه را داشتیم تصویب می کردیم. گفتیم اول به اینها بدهید. ده شاهی تا به حال ندادند. آقای سازمان راهبردی بیاوید توضیح بدهد آقای دکتر صالح چه قدر دارد؟ آقای دکتر! من عرض این است یک آن که آوردند در آن روز دوشنبه نشستیم حداقل (۴) درصد رشد متوسط بودجه عمومی است. اینکه هر سال می آوریم چیزی نمی دهند حداقل ما بیاییم در بنیه دفاعی یک حکم بدهیم هر سال در دسرها نداشته باشیم. با توجه به اینکه دور و برمان داعش هست، صهیونیسم هست، طالبان هست، بالاخره ما باید جواب بدهیم دیگر.

رئیس - بسیار خوب، پیشنهادشان را مطرح کردند، در صفحه (۶) هست. مخالف صحبت می کند.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای موسوی نژاد صحبت نمی کنند.

رئیس - دولت بفرماید.

علیرضا صالح (معاون حقوقی و امور مجلس معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحیم

ببینید این پیشنهادی که مطرح شده چند تا ایراد دارد. یک ایراد اینکه

مازاد درآمد نفتی که سه ماهه معنا ندارد، مازاد درآمد (۱۲) ماهه است همین امسال را شما در نظر بگیرید ما (۶) ماهه (۱۰۴) دلار فروختیم، در (۶) ماهه دوم متوسط (۸۲)، (۸۳) دلار می شود ما که نمی توانیم بگوییم، (۶) ماه مازاد داشتیم ما (۱۲) ماهه هم (۸) درصد کم داشتیم. این یک مورد.

مورد دوم؛ ببینید! ما در بودجه های سنواتی است که اینها را تعیین تکلیف می کنیم ما الان طبق ماده (۸۵) قانون برنامه پنجم تمام این مصارف مان هر مازادی داشته باشیم باید در حساب ذخیره ارزی برود که بتوانیم تنظیمات مان را با آن حساب ذخیره ارزی تنظیم کنیم. بحث بودجه دفاع را هم باید در بودجه بینیم نه با این موارد. لذا هم مغایر با ماده (۸۵) قانون برنامه است و هم ما به عنوان دولت با آن مخالفیم.

رئیس - کمیسیون بفرماید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم الله الرحمن الرحیم

همکاران عزیز! من هم خواهش می کنم دقت کنید! همانطور که جناب آقای دکتر لاریجانی اشاره کردند این حکم، حکم بودجه ای است و باید در بودجه سالانه آورده شود احکامی که الان داریم می آوریم این احکام دائمی است نه احکام یک ساله خواهش می کنم اصلاً ممکن است شما درآمدهای نفتی، امسال که الان درآمدهای نفتی (۱۰) درصد، (۱۵) درصد کاهش پیدا کرده، اصلاً مازادی وجود ندارد. سال آینده ممکن است اصلاً هیچ مازادی وجود نداشته باشد. اما ممکن است یک سالی هم وجود داشته باشد مازادی وجود داشته باشد به جای (۷۵۰۰) تا بگویید، (۱۰) هزار تا، بگویید (۴۰۰۰) تا.

ببینید عزیزان من! وقتی که یک حکم قانون دائمی داریم می نویسیم نمی توانیم در حکم دائمی قانون دائمی بحث بودجه یکساله را ما تکرار کنیم. من خواهش می کنم دوستان دقت کنند اولاً شورای نگهبان رد می کند چون اصلاً این بار مالی دارد طبق قانون اساسی هم شورای نگهبان تأیید نمی کند، خواهش می کنم به این پیشنهاد رأی ندهید.

رئیس - متشکریم، حضار ۲۱۱ نفر، پیشنهاد آقای کامران که در صفحه (۶) هست را به رأی می گذاریم. چون خلاف برنامه است، دوسوم رأی می خواهد. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب نشد.**

پیشنهاد دیگری اگر نیست، بند «ج» را بفرماید.

دبیر (فرهنگی) - در بند «ج»، پیشنهاد حذف کل دارند. آقای محجوب بفرماید.

رئیس - بفرماید.

علیرضا محجوب (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحیم

اصولاً تنظیم مقررات مالی برای شفاف کردن عملیات مالی و صورت دادن به این عملیات مطابق عملیات حسابداری یا نظامات مالی است که تعریف شده است. من نمی دانم این بند «ج» با چه تعریفی اینجا قابل گنجاندن است و قابل نوشتن است که ما بگوییم که شرکت هایی را که خوراک دریافت می کنند یا شرکت هایی که نفت خام دریافت می کنند بعد از این که اینها را دریافت کردند درآمدها را باید واریز کنند بعد اگر واریز نکردند، شرکت نفت برخورد کند، اگر شرکت نفت برخورد نکرد، رأساً وزارت دارایی با آن حساب

روبرو بشود. ببینید! این اساسنامه نداشتن شرکت نفت و مرتب هم شما از سر ناچاری قوانینی می نویسد اگر در قانون بودجه بود موقت بود گفتگو نمی کردیم. ولی شما اینجا دارید براساس یک چیزی که باید در جای دیگر نوشته بشود در اساسنامه شرکت نفت تکلیف بخشی از آن روشن بشود اگر آنجا مشکلی بود یا آنجا رابطه مالی خواست بین دولت و شرکت نفت معلوم بشود یا وزارت نفت معلوم بشود اینجا بنویسد آوردید با مفروضی که ما اساسنامه نداریم مقررات نداریم یک ماده ای نوشتید این ماده هم هر جزئی را می خوانیم با جزء دیگر مشکل دارد آخرش هم در تبصره اش آوردید که «به منظور تضمین وصول عواید حاصل از فروش نفت» الی آخر می گوید که «را از طریق گشایش اعتبار اسنادی ریالی و یا ارزی به فروش خواهد رساند». ما متوجه نشدید بند «ج» فروش داخلی است، فروش خارجی است؟ گشایش اعتبار اسنادی هر یک ترتیبات خودش را دارد. چیزی که اصلاً تنها قسمت مالی این بند هست در تبصره در یک قید مبهم تر از بقیه نوشته شده. بنابراین ما پیشنهاد حذف بند «ج» را داریم. من و برادر عزیزم آقای قاضی پور که این پیشنهاد را ارائه کردیم، فکر می کنیم آنچه که اینجا نوشته شده یا حواله داده شده به جزء (۲) همین قانونی که قبلاً در بند «الف» خوانده شده همه اینها ابهاماتی است که اضافه می کند به کار شفاف سازی حساب. این صورتهایی را که این عیناً از بودجه برداشته شده ولی این نگارش این ترتیب نوشتن این مقررات بودجه ای است. مالی نیست و لطفاً مقررات مالی را از مقررات بودجه ای مجزا بحث کنیم. این سبب می شود که بعداً هیچ استفاده ای نشود و بعد باز هم قانون بودجه را ناچار باشیم به همان شکلی که الان می نویسیم بنویسیم. من تعجب می کنم از اینکه شتاب زده کمیسیون محترم پیشنهاداتی که این همه اشکال داشت عیناً برداشت، نوشت، آورد و آن هم یک کار مطالعه نشده ای است من خواهش می کنم از هول اینکه ما بودجه در پیش داریم و در بودجه اینها را رعایت کنیم بنویسد چیزهایی را که بعداً اصلاً نشود درستش کرد و کار را خراب تر می کند.

رئیس - پیشنهادشان حذف بند «ج» هست. مخالف صحبت نمی کند دولت مخالف، کمیسیون هم مخالفند. دیگر این قدر توضیح ندهید می خواهیم سریع تر به نتیجه برسیم. بفرمایید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) - ببینید! من خواهش می کنم ببینید این حکم چیست؟ ما در سال ۱۳۹۳ جناب آقای دکتر لاریجانی! این حکمی را که آوردیم نزدیک (۱۰) میلیارد دلار از پالایشگاهها طلب داشتیم توانستیم با اجرای همین حکم همه طلب دولت را بگیریم و الان در حال حاضر از (۹) تا پالایشگاهی که در کشور داریم (۷) تا پالایشگاه خصوصی است، (۲) پالایشگاه دولتی است. اگر ما این حکم را حذف کنیم عملاً باز باعث می شود که طلب مان را از پالایشگاههای خصوصی و دولتی دولت نتواند بگیرد باز با مشکل مواجه می شویم. خواهش می کنم رأی ندهید.

رئیس - متشکریم، حضار ۲۰۷ نفر، پیشنهاد حذف بند «ج» است. نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند، دولت و کمیسیون مخالفند. پیشنهاد حذف بند «ج» است. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، تصویب نشد. پیشنهاد دیگری دارید؟

دبیر (فرهنگی) - کمیسیون انرژی پیشنهاد چاپ شده دارند در اینجا که عبارت «و شرکت های پتروشیمی» اضافه شود. آقای امیری مطرح می کنند. **رئیس -** بعد از عبارت «خوراک پالایشگاه» «شرکت های پتروشیمی» اضافه شود. بفرمایید توضیح بدهید.

دبیر (فرهنگی) - آدرس را هم بفرمایید. **حسین امیری خامکانی (سخنگوی کمیسیون انرژی) -** پیوست (۱) صفحه (۷). آقای دکتر ببینید! در صدر و ذیل این بند «پالایشگاهها و شرکت های پتروشیمی» آمده هم در پاراگراف اول بند «ج» و هم در تبصره. منتها این وسط پاراگراف دوم «شرکت های پتروشیمی» از قلم افتاده. پیشنهاد ما این است که در سطر اول که گفته می شود: «وجوه مربوط به سهم دولت از بهای خوراک پالایشگاهها»، «و شرکت های پتروشیمی» هم اضافه شود در سطر سوم که گفته می شود «از حساب های شرکت مزبور» بشود «شرکت های مزبور». این «شرکت های پتروشیمی» از قلم افتاده چون در صدر و ذیل این بند «ج» «شرکت های پتروشیمی» هست ولی در پاراگراف دوم از قلم افتاده.

دبیر (فرهنگی) - در واقع شما هر دو پیشنهادتان را می خواهید مطرح کنید.

امیری خامکانی - بله، هر دو پیشنهاد در واقع پاراگراف دوم بند «ج» را تکمیل می کند با هم باید باشند. بله.

رئیس - پیشنهاد (۱۷) و (۱۸) با هم می آیند. مخالف صحبت نمی کند، دولت موافق، کمیسیون بفرمایید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) - آقای دکتر! خواهش من این است که اگر می خواهند این «پتروشیمی ها» به سطر (۲) اضافه بشود در سطر (۴) هم آقای دکتر باید بعد از «پالایشگاهها» کلمه «پتروشیمی» اضافه بشود، کمیسیون اگر محبت کند ما موافقیم به شرط اینکه این دو جا با هم بیاید. آقای دکتر! دو تا با هم بیاید آن کلمه «شرکت» هم بشود «شرکت های». موافقیم.

رئیس - بسیار خوب، پیشنهاد را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد را اعلام کردند که بعد از عبارت «خوراک پالایشگاهها» و «شرکت های پتروشیمی» و به جای «آن شرکت»، «شرکت های پالایشی و پتروشیمی» اصلاح شود.

کاتب - در سطر (۴) بعد از «پالایشگاهها» «پتروشیمی» اضافه شود.

دبیر (فرهنگی) - آن که پیشنهاد چاپ شده است این است.

رئیس - نه دیگر در سطر سوم.

کاتب - در سطر (۴) هم باید بعد از «پالایشگاهها»، «پتروشیمی» بیاید.

رئیس - در سطر (۴)؟

کاتب - «خوراک پالایشگاهها و پتروشیمی ها».

رئیس - آن که آمد.

کاتب - فقط شد «شرکت های» اما این پایین هم باید بیاید.

رئیس - یک خط پایین تر، همانجا که خوراک پالایشگاهها آمده؟ آنجا باید بیاید «و پتروشیمی».

کاتب - کمیسیون انرژی هم موافق است، هر دو جا با هم بیاید.

رئیس - هر دو جا با هم نباید درست است. حضار ۲۰۷ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به این اصلاح که پیشنهاد کمیسیون انرژی است اعلام بفرمایند دولت و کمیسیون موافق است. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب شد.**

دبیر (فرهنگی) - آقای پورابراهیمی! شما چرا قبلاً نفرمودید که ما اینجا برای پیشنهاد شما آمادگی داشته باشیم. پیشنهاد ایشان الان می فرمایند که اصلاحی صورت بگیرد و عبارتی اضافه شود. کمیسیون اقتصادی، اینها را قبل از ورود به بند بفرمایید که اینجا نظمی داشته باشیم.

دبیر (فرهنگی) - آقای پورابراهیمی بفرمایید.

محمدرضا پورابراهیمی داورانی (عضو کمیسیون اقتصادی) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای دکتر لاریجانی! همانطور که مستحضر هستید ما درخصوص بحث نرخ ارز و تبدیل ارز الان یکی از مشکلات اصلی مان در اقتصاد کشور این است که این نرخ ارزی که ما داریم محاسبه می کنیم میانگین (۲۵) تا (۳۰) درصد متفاوت است با نرخ واقعی آن در اقتصاد. دولت هم مکلف بوده، براساس قانون برنامه پنجم درخصوص نرخ ارز شناور مدیریت شده اقدام کند. ما در پیشنهادی که در کمیسیون مطرح کردیم این را مکلف کردیم که: «بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از وجوه حاصله هر ماهه به طور متناسب پس از پرداخت سهم شرکت ملی نفت ایران (با احتساب بازپرداخت بیع متقابل) و سهم صندوق توسعه ملی با فروش مبالغ ارزی به نرخ مورد تأیید بانک مرکزی بر مبنای نظام ارزی شناور مدیریت شده» که این حکم قانون است اقدام کند «سهم درآمد عمومی دولت را به حساب مربوط به خزانه داری کل کشور و مازاد آن را به حساب ذخیره ارزی واریز نماید. سهم های موضوع این ماده توسط قانون تعیین می شود».

آقای دکتر لاریجانی! همانطور که شما مستحضرید این تفاوت نرخ یک رانتی در اقتصاد کشور ایجاد کرده و عملاً شرایطی را به وجود آورده که ما برای اینکه بتوانیم سهم واقعی ریالی دولت را مبنا قرار بدهیم از این جهت لازم است در این خصوص تصمیم گیری کنیم لذا پیشنهاد ما این است که مبنای محاسبه نرخ ارزی که در اینجا آمده براساس حکم قانون برنامه پنجم نرخ ارز شناور مدیریت شده ای باشد که ما براساس آن بتوانیم تعیین تکلیف کنیم این نرخ که الان اینجا محاسبه می شود و براساس آن عمل می شود نرخ است که عملاً امکان محاسبه اش نیست.

دبیر (فرهنگی) - آقای دکتر! آن اصلاحی که الان انجام شد این نظر را تأمین نمی کند؟

پورابراهیمی داورانی - نه آقای دکتر! آنجا می گوید مبنای نظام ارزی شناور مدیریت شده.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد شما صفحه (۷) است؟

رئیس - این شناور مدیریت شده که اینجا نداریم. شما نوشتید این حکم درخصوص بهای خوراک پالایشگاه ها و واحدهای پتروشیمی نافذ است. چیز دیگری نداریم.

پورابراهیمی داورانی - آقای دکتر! صفحه (۶) را نگاه کنید. صفحه (۶) پیشنهادات بند (۱۵)، پاراگراف دوم ذیل بند «ب» به شرح زیر اصلاح

می شود.

رئیس - ذیل بند «ب» که گذشتیم. بند «ب» که خواندیم تمام شد الان بند «ج» هستیم.

پورابراهیمی داورانی - آقای دکتر! این عدد محاسبه که اشکال ندارد در آن می آید اصلاً کاری به آن ندارد.

رئیس - نه دیگر، ما دانه دانه داریم می خوانیم عبور می کنیم. الان راجع به بند «ج» من فکر کردم شما صفحه (۷) پیشنهاد کمیسیون اقتصادی دارید.

پورابراهیمی داورانی - نه آقای دکتر! من درخصوص نرخ ارز شناور مدیریت شده.

رئیس - نه، آن را که دیگر گذشتیم و عبور کردیم.

پورابراهیمی داورانی - آقای دکتر! شما پیشنهاد کمیسیون انرژی را پذیرفتید اجازه بدهید!

رئیس - کمیسیون انرژی مربوط به بند «ج» است.

پورابراهیمی داورانی - این را می خواهم بگویم فکر کنید الحاقی است. محاسبات مربوط به نرخ ارز است اصلاً فرق نمی کند شما ذیل «ج» آن را بیاورید. مربوط به این است ما می گوئیم به جای اینکه دولت بیاورد نرخ ارزی محاسبه کند، که (۳۰) درصد با نرخ بازار متفاوت است و رانت در اقتصاد ایجاد بکند ما براساس آن عمل کنیم.

رئیس - نه شما الحاق نگفتید، گفتید ذیل بند «ب» به شرح ذیل اصلاح می شود.

پورابراهیمی داورانی - عرض کردم آقای دکتر! هیچ فرقی نمی کند شما اصلاً الحاقی ذیل ماده بیاورید.

رئیس - پیشنهادشان را مطرح کردند، مخالف صحبت نمی کنند، دولت کوتاه صحبت بفرمایید.

احمد داودی (معاون امور زیربنایی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام

ملاحظه بفرمایید در متنی که در بند «ب» داریم در گزارشی که «ب» عبور کرده بودیم شورای پول و اعتبار مرجع تعیین آن نرخ ارز شده. فرمایش نماینده محترمی که پیشنهاد می فرمایند برگشت به ضابطه ای است که در قانون برنامه پنجم آمده؛ یعنی نظام شناور مدیریت شده، قانون برنامه پنجم قانونی است که سال آینده سال انتهایی اش است. این چون یک قانون دائمی است ما ارجاع کردیم به آنچه که مبنای قانون دائمی ما می گوید یعنی نرخ ارز را شورای پول و اعتبار بایستی تعیین کند برای آینده و به صورت دائمی همین عبارتی که در متن بوده مناسب تر است بنابراین جایگزینش با یک متنی که سال آینده قانوناً به سر می آید به صلاح نیست.

رئیس - متشکریم، کمیسیون مخالفند، حضار ۲۰۷ نفر، پیشنهاد کمیسیون اقتصادی در صفحه (۶) که آقای پورابراهیمی توضیح دادند را به رأی می گذاریم. نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند، کمیسیون و دولت مخالفند. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری داریم؟

دبیر (فرهنگی) - در بند «ج» ظاهراً پیشنهاد دیگری نیست.

رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ج - شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت‌های پالایش نفت داخلی و شرکت‌های پتروشیمی موظفند در پایان هر ماه بهای خوراک نفت خام و میعانات گازی دریافتی خود و همچنین خوراک معادل فرآورده‌های شرکت‌های پتروشیمی تحویلی به شرکت ملی پالایش و پخش را به قیمت مذکور در جزء (۲) بند «الف» این ماده محاسبه و به خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند.

وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط، مکلف است وجوه مربوط به سهم دولت از بهای خوراک پالایشگاه‌ها و شرکت‌های پتروشیمی (البته باید بگویم از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط چون بعداً تعداد اضافه شد) از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط مکلف است وجوه مربوط به سهم دولت از بهای خوراک پالایشگاه‌ها و شرکت‌های پتروشیمی را وصول و ماهانه به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید، در صورت عدم واریز، در پایان هرماه خزانه‌داری کل کشور مبالغ مربوط به ماه قبل را از حساب‌های شرکت‌های پالایش و پخش و پتروشیمی به صورت علی‌الحساب برداشت می‌کند. در صورت عدم واریز بهای خوراک پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها به حساب خزانه‌داری کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) مکلف است با اعلام وزارت نفت رأساً نسبت به برداشت از حساب شرکت‌های بدهکار و واریز آن به حساب خزانه‌داری کل کشور اقدام نماید.

تبصره - به منظور تضمین وصول عواید حاصل از فروش نفت خوراک پالایشگاه‌ها و شرکت‌های پتروشیمی، وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط نفت خوراک واحدهای پالایشی و پتروشیمی را از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و یا ارزی به فروش خواهد رساند.

رئیس - در بند «د» پیشنهادی داریم؟

دبیر (دهقانی نقدر) - آقای دکتر! دوستان تذکر دارند، حاج آقای مصباح اجازه می‌فرمایید؟

رئیس - آقای مصباحی! راجع به بند «د» است

دبیر (منادی سفیدان) - بفرمایید.

غلامرضا مصباحی مقدم (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

تذکر من بند (۲۴) آیین‌نامه داخلی ماده (۱۱) است، حفظ شأن و منزلت و اقتدار مجلس و دفاع از حقوق و جایگاه قانونی نمایندگان.

آقای دکتر لاریجانی! بنده به شما ارادت داشتم و امیدوارم که رفتارتان را اصلاح کنید که بعد از این هم این ارادت به وجود بیاید. علتش این است که شما باید بی‌طرف مجلس را اداره کنید بنده حق اظهار نظر داشتم، بنده حق پیشنهاد داشتم، آدم خدمت شما، شما فرمودید که پیشنهادتان را مطرح نکنید عرض کردم اجازه بدهید که ما هم رأی و نظر خودمان را داشته باشیم.

رئیس - مخالفتی نداریم.

مصباحی مقدم - انتظار نداشتم که حضرت‌عالی به گونه‌ای اداره کنید که اجازه صحبت کردن به ما داده نشود.

رئیس - ما از شما خواهش کردیم، شما هم نشستید.

مصباحی مقدم - خواهش‌تان باید با اجابت و موافقت بنده روبرو بشود.

رئیس - شما هم نشستید خوب بله، شما می‌گفتید من قبول ندارم.

مصباحی مقدم - من موافقت نکردم، من استدعا کردم.

رئیس - شما قبول کردید، یعنی نشستید، من فکر کردم قبول فرمودید.

مصباحی مقدم - شما کاری را که می‌خواستید کردید.

رئیس - ما کاری نمی‌خواستیم بکنیم.

مصباحی مقدم - آنچه که بنده انتظار داشتم این بود که اجازه بدهید مطرح کنم، مخالف، موافق صحبت کنند.

رئیس - آن نظر جناب‌عالی بود.

مصباحی مقدم - ای بسا رأی نمی‌آورد. نه اینکه به گونه‌ای جناب‌عالی اداره کنید که بی‌طرفی را در اداره مجلس مورد مناقشه قرار بدهید.

رئیس - ما حساسیتی روی این موضوع نداریم. متشکریم تذکراتان را دادید.

اولاً جناب آقای مصباحی مقدم بنده در این جریان طرفی نیستیم. به شما گفتم که از نظر من در این قضیه ممکن است، من هم خلاف قانون اساسی ندانم ولی چون شورای نگهبان اظهار نظر کرده راجع به خلاف قانون اساسی ما باید تبعیت کنیم از نظر قانون. شما فرمودید حتی اگر شورای نگهبان نپذیرد آن را مجمع ببریم به هر حال آنجا هم یک مشکلاتی دارد یعنی یک قانونی که الان می‌تواند ابلاغ شود می‌افتد در یک پروسه یک ساله یعنی زمان می‌برد آخرش هم همان نکته‌ای که من فکر می‌کنم، درمی‌آید. من به شما گفتم این مصلحت نیست شما مطرح نفرمایید. شما گفتید نه، من نظرم هست. من در آخر گفتم چون چندین بحث الحاقی هست و ما الان مشکل بودجه داریم و اگر ما این را تصویب نکنیم بودجه دوباره با تبصره‌های این می‌آید و شما دیگر نمی‌توانید در ردیف‌ها پیشنهاد بدهید اجازه بدهید در این بحث باشد حتی در هیأت‌رئیس هم که مطرح شد ما می‌گفتیم اگر این دوفوریتی نباشد بهتر است چون ما از بحث تنظیم مقررات که تبصره‌های بودجه است می‌افتیم.

من به همین دلیل به شما گفتم که خواهش کنم از شما و دوستان دیگر، شما چون سکوت فرمودید، من فکر کردم شما پذیرفتید اگر می‌گفتید نه، الا و لابد ما نظرم این است ما مشکلی نداشتیم ما به جناب‌عالی ارادت داریم و اگر می‌فرمودید حتماً مصرید ما حرفی نداشتیم.

در مورد بند «د» بفرمایید که پیشنهادی هست؟

دبیر (فرهنگی) - در بند «د» آقای عبدالمهدی پیشنهادشان برگشت به بند «د» طرح اصلی است.

رئیس - بند «د» به طرح اصلی برود؟

دبیر (فرهنگی) - بند «ه» را می‌خواهید برگردد؟

رئیس - به آن می‌رسیم.

دبیر (فرهنگی) - نه می‌فرمایند که متناظر بند «د» بند «ه» طرح اصلی است. بفرمایید.

رضا عبدالمهدی (ماه‌نشان و ایجرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام و ادب و احترام خدمت همکاران محترم دوستان عنایت داشته باشند که در بند «د» گزارش کمیسیون آمده که پالایشگاه‌هایی که نفت خام و میعانات گازی خوراک تحویلی خود را به بهای (۹۵) درصد تحویل می‌گیرند. اینها مشمول آن پرداختی است که باید به حساب صندوق

توسعه ملی چیزی پرداخت کنند نمی‌شود، آنجا بند «ه» طرح اصلی را شما دوستان ملاحظه بفرمایید صفحه (۳) انتهای صفحه این را آوردیم این جامع‌تر و کامل‌تر هست. اینجا ما گفتیم که تبصره بند «الف» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به آن به شرح زیر الحاق می‌گردد.

آقای دکتر! عنایت کنید می‌گوییم که «قیمت فروش نفت خام و میعانات گازی تحویلی به پالایشگاه‌های غیردولتی در داخل (۹۰) درصد قیمت تحویل روی کشتی فوب خلیج فارس تعیین می‌شود. پالایشگاه‌های مذکور می‌توانند فرآورده‌های خود را به قیمت صادراتی یا وارداتی در داخل به فروش رسانده یا صادر کنند. این پالایشگاه‌ها مشمول مفاد جزء (۱) بند «ه» ماده (۸۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند».

جناب آقای دکتر لاریجانی هیأت‌رئیس و همکاران محترم ببینید! ما الان از صدر اسلام تا کنون (۹) تا پالایشگاه بیشتر نداریم. کل ظرفیت پالایشی ما هم (۱/۸) میلیون بشکه بیشتر نیست. ما ناچاریم که مابقی تولید نفت خودمان را که ان‌شاءالله از تحریم هم خارج می‌شویم مابقی را به صورت خام صادر کنیم مقام معظم رهبری، بارها و بارها تأکید داشتند، عرض کنم خود ما هم معتقدیم عقل هم حکم می‌کند که ما خام‌فروشی نکنیم. نفت را خام صادر نکنیم. ما این را تبدیل کنیم، چرا بخش خصوصی و بخش غیردولتی نمی‌آید برای پالایشگاه زدن؟ برای اینکه با (۵) درصد فوب خلیج فارس با توجه به شرایطی که ما داریم، نرخ بهره، رتبه کسب و کار، قانون کار این برای سرمایه‌گذاران نمی‌صرفد. پالایشگاه یک صنعت سرمایه‌بر هست. (۱/۵)، (۲) میلیارد، (۲/۵) میلیارد دلار سرمایه‌گذاری می‌خواهد این باید برگردد ظرف (۴) سال، (۵) سال باید برگردد.

آقای دکتر! با این نرخ برنخواهد گشت. ما اگر امروز به جای (۱/۸) میلیون بشکه (۲/۸) میلیون بشکه اگر می‌توانستیم فرآوری کنیم و نفت را تصفیه کنیم یا بیشتر من معتقدم که بخش زیادی از تحریم را (دوستان دولت هم توجه داشته باشند). ما دور می‌زدیم در نفت خام درست است که ما مشکل داریم واقعاً شاهرگ ما را گرفته‌اند ولی در فرآورده‌ها، بنزین، گازوئیل، نفت سفید عرض کنم که حتی مازوت ما می‌توانستیم (۱) میلیون بشکه یا بیشتر را حتی به کشورهای منطقه هم بفروشیم، یعنی تحریم این قدر نمی‌تواند برای ما مشکل‌ساز باشد.

بنابراین ما پیشنهادمان این است که به جای اینکه ما روی (۹۵) درصد پافشاری کنیم آقای دکتر لاریجانی و دوستان دیگر! (۵) درصد ما اینجا تخفیف قائل بشویم.

آقای دکتر! این (۵) درصد در (۱/۸) میلیون بشکه، حدود (۳) میلیارد دلار می‌شود. ما در این (۳) میلیارد دلار آنجا که پالایشگاه‌ها سودآور می‌شوند (۲۵) درصدش را باید مالیات بدهند، حدود (۷۵۰) میلیون دلارش برمی‌گردد. یعنی کلاً ما اینجا (۲) میلیارد، یک خرده بیشتر از (۲) میلیارد دلار ضرر می‌کنیم؛ ولی راه را باز می‌کنیم برای کسانی که می‌خواهند در ایران پالایشگاه بزنند ارزش افزوده ایجاد کنیم، اشتغال ایجاد کنیم. عرض کنم که تا حدودی برای تحریم‌ها یک فکری بکنیم.

بنابراین من خواهم این است که دوستان به این موضوع خوب توجه

کنند درست است که ظاهر کار حدود (۳) میلیارد دلار، اشاره می‌کنم یعنی دوستان مخالف، شاید دولت یا کمیسیون بروند بگویند آقا پیشنهاد فلانی (۳) میلیارد دلار درآمدهای ما را کم می‌کند. اینها را خودم دارم می‌گویم ولی ما (۳) میلیارد می‌دهیم، (۳۰) میلیارد دلار می‌گیریم. ما اگر (۱) میلیون بشکه بتوانیم بیشتر پالایش کنیم، (۱) میلیون بشکه تقریباً در یک سال حدود (۳۰) میلیارد دلار با قیمت‌های فعلی است. یعنی باز جمع جبری شده، (۲۷) میلیارد دلار به نفع کشور است. ضمن اینکه اشتغال ایجاد کردیم، ارزش افزوده ایجاد کردیم. خام‌فروش نکردیم. این اتفاقات در کشور افتاده و به فرمایش مقام معظم رهبری هم عمل کردیم ما از خودمان باید شروع کنیم. چه طور برای دیگران می‌گوییم که باید عوارض برای بخش خصوصی برای بخش غیردولتی بگذاریم ولی به خودمان که می‌رسد می‌گوییم اشکال ندارد؟ ما پیشنهادمان این است که برگردیم به پالایشگاه‌های غیردولتی با (۹۰) درصد نفت خام را به ایشان تحویل بدهیم و این باعث خواهد شد که این انگیزه ایجاد بشود بیايند دنبال پالایشگاه‌داری این در شاخص‌های بورس هم می‌تواند اثر مثبت ایجاد کند. اینها را به هر حال ما به این شکل پیشنهاد کردیم. امیدواریم که دوستان مورد توجه قرار بدهند.

رئیس - متشکریم، مخالف صحبت نمی‌کنند، دولت بفرمایید.

احمد داودی (معاون امور زیربنایی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ملاحظه بفرمایید در سال‌های گذشته تاکنون بهای نفت خام خوراک پالایشگاه‌ها برای صنایع داخلی و پالایشگاه‌های داخلی را معادل (۹۵) درصد گذاشتیم سال‌هاست این مانده. مهم هم در قانونگذاری ثبات رویه‌ها و مبانی هست که الان این چند سال است برقرار شده. این یک. یعنی (۹۵) درصد الان در صنعت پالایش کشور جا افتاده. در دنیا چگونه است؟ صنعت پالایش یک صنعت سرمایه‌بری هست در دنیا می‌گیرند تمام آن (۱۰۰) درصد فوب خلیج فارس ما را آنها می‌گیرند با هزینه حمل و کرایه‌ها و هزینه‌های متعلقه‌اش فرض کنید بیش از (۱۰۰) درصد همه پالایشگاه‌های جهان می‌گیرند نفت خام را و پالایش می‌کنند و می‌فروشند. حالا ما آمدیم (۵) درصد تخفیف دادیم. یعنی دولت و مجلس بر این سیاست ماندند که (۵) درصد تخفیف بدهند. بیش از آن هر (۵) درصدی حدوداً (۳) میلیارد دلار از سرمایه‌ای را که بایستی باید صرف مخارج عمومی بشود در این صنعت تخفیف داده شده تا الان و در آینده هم به همین ترتیب ادامه پیدا می‌کند.

اگر (۵) درصد دیگر ما تخفیف بدهیم گویا که (۳) میلیارد دلار دیگر در سال ما باز تخفیف اضافه دادیم به صنعتگران یک رشته‌ای از منابع عمومی. این در واقع یک نوع تخصیص ناصحیح یا نادرست منابع ممکن است تلقی بشود، یک. دو اینکه در رقابت با صنایع رقیب خودشان در جهان اینها از آن (۵) درصد الان برخوردارند. کل حاشیه سود صنعت پالایش در جهان بین (۰)، (۱)، (۲)، (۳) تا (۵) درصد در سال است. صنعت پالایش یک صنعتی نیست که این پالایشگران دنیا سود آنچنانی. ما اینجا فقط (۵) درصد یا (۳) میلیارد دلار در سال سود دادیم. بنابراین هیچ صنعت‌گری با این خوراک (۹۰) درصد انگیزه‌ای برای پالایش خوب و مناسب نفت خام نخواهد داشت همه‌اش را تبدیل به قیر و نفت کوره می‌کنند صادر می‌کنند بنابراین این هیچ

بهبودی را در صنعت پالایش و در صنعت و اقتصاد کشور به بار نخواهد آورد به این دلیل ما مخالف هستیم.

رئیس - کمیسیون مخالف است. آقای فرهنگی! پیشنهاد را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! پیشنهاد جایگزینی بند «ه» طرح اصلی است به جای بند «د» گزارش کمیسیون که آدرسش را اعلام کردند.

رئیس - حضار ۲۰۶ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به این پیشنهاد آقای عبدالهی اعلام بفرمایند. کمیسیون و دولت مخالفند. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری دارید؟

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای قادری هم پیشنهادی دارند.

رئیس - در همین بند «د».

دبیر (فرهنگی) - بله، می گویند بعد از «پالایشگاههایی»، «پتروشیمی هایی» آنجا اضافه بشود، آقای قادری بفرمایید.

جعفر قادری (شیراز) - بسم الله الرحمن الرحيم

دوستان توجه کنند! این بند «د» اشاره می کند که پالایشگاههایی که ما نفت خام و میعانات گازی را به قیمت (۹۵) درصد فوب به آنها می دهیم؛ اینجا اگر بخواهند یک بخشی از فرآورده هایشان را صادر کنند دیگر سهم صندوق توسعه ملی را پرداخت نکنند. حالا پتروشیمی هایی داریم که به همین شکل عمل می کنند. شما بنزین پتروشیمی ها دیگر برای همه شناخته شده است ما اگر در شرایط تحریم قرار بگیریم از ظرفیت پتروشیمی ها بخواهیم استفاده کنیم میعانات گازی به ایشان بدهیم اینها تبدیل به فرآورده کنند، صادر کنند. چه اشکال دارد؟ چرا اینها باید سهم صندوق توسعه ملی پرداخت کنند؟ شما تصور کنید که قیمت میعانات گازی هر بشکه (۱۰۰) دلار باشد ما به اینها می دهیم (۹۵) دلار بعد بگوییم که شما (۲۰) درصد یا (۳۰) درصد سهم صندوق توسعه ملی را اضافه کنید، (۹۵) دلار به دولت بدهند، (۳۰) دلار هم سهم صندوق توسعه ملی، این برای شان چیست؟ (۱۲۵) دلار تمام می شود. حالا در خارج بفروشند (۱۰۰) دلار. کدام آدم عاقلی می آید چنین کاری را انجام بدهد؟ بنابراین در کنار «پالایشگاهها» کلمه «پتروشیمی ها» را هم اضافه کنیم که اگر پتروشیمی های ما در یک شرایطی خواستند از نفت خام یا میعانات گازی که ما به قیمت (۹۵) درصد فوب به ایشان می دهیم فرآورده تولید کنند، فرآورده صادر کنند، اینجا دیگر ملزم به پرداخت سهم صندوق توسعه ملی نباشند. چون اگر بنا باشد سهم صندوق توسعه ملی هم پرداخت کنند، نه تنها هیچ چیز به ایشان نمی رسد به ازای هر بشکه نزدیک به (۲۰) تا (۳۰) دلار ضرر می کنند؛ بنابراین این محدودیت ایجاد می کند من پیشنهادم این است که در کنار پالایشگاهها کلمه «و پتروشیمی ها» هم اضافه بشود.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، آقای موسوی نژاد مخالف هستند، بفرمایید.

سیدمهدی موسوی نژاد (دشتستان) - بسم الله الرحمن الرحيم

من اکنون در این زمان ندای «هل من ناصر ینصرنی» قائد و رهبر و مرجع یگانه ام که همچون حسین که در (۱۴) قرن پیش برخاست می شنوم پس به یاری اش می شتابم.

شهید غلامعلی خجسته از روستای کله

ببینید! این پیشنهادی که برادر عزیزمان جناب آقای قادری فرمودند

پیشنهادی است که در رابطه با پتروشیمی ها و اضافه کردن پتروشیمی ها به پالایشگاه من دو نکته را عرض کنم؛ اولاً اینکه پتروشیمی ها قواعد و شرایط خاص خودش را دارد که حالا با توجه به اینکه بند قبلی هم در رابطه با پتروشیمی ها مطالبی مطرح شد و قواعدی برایش احصا شد منتها در رابطه با بحث پالایشگاهها وضعیتشان با پتروشیمی ها متفاوت است. اولاً اینکه پالایشگاهها، یک مجموعه و صنایع بالادستی است که هم اداره آن هم مدیریت آن به عهده دولت است و هم اینکه نقش استراتژیک را در حوزه نفت و تبدیل نفت به بعضی از محصولات و به بعضی از کالاهای دیگری دارد و مأموریتش در آن حوزه است ما باید توجه کنیم که پتروشیمی هایی که الان با همان خوراک که برای آنها تعریف شد با توجه به اینکه آنها سود بسیار بالایی را هم در آن زمینه دارند و با توجه به آن فرمولی که برای آنها تعریف شده و می توانند از این طریق هم کالاهایی را با ارزش افزوده بالا تولید کنند و هم اینکه به هر حال از طریق سوختی که با قیمت پایین به آنها داده می شود به یک فواید خوب و سود بالایی برسند. فلذا این حالت پتروشیمی ها با پالایشگاهها متفاوت است.

پالایشگاهها وظیفه و مأموریت تأمین کالاهای اساسی و تبدیل و فرآوری کالای اساسی را دارد و در اختیار دولت است و دولت بر آنها مدیریت می کند، امروز پالایشگاههای بزرگ و بالادست ما در بخش خصوصی نداریم ولی پتروشیمی ها چرا.

ببینید! ما از آن طرف هم داریم برای پالایشگاههایی که زیانده هستند از این طریق برای آنها یک امتیازی قائل می شویم برای پتروشیمی هایی که زیانده نیستند اتفاقاً کلی هم سوددهی دارند و بخش خصوصی هم دارد از آنها متنفع می شود ما برای همانها باز می خواهیم امتیاز قائل بشویم. ما خواهش مان این است که این امتیاز برای پالایشگاهها را جدا از پتروشیمی ها بینیم در بندهای دیگر به پتروشیمی ها امتیاز داده شده. فلذا این پالایشگاههایی که در این بند «د» آمده بند مناسبی است و قید مناسبی است فلذا ما پتروشیمی را با این قضیه الحاق نکنیم تا اینکه مبادا خدای نخواستہ حق بیت المال و حقوق دولت در اینجا تضییع شود چون به هر حال این متعلق به بیت المال است برای مردم است و این را نباید ما الحاق کنیم به پالایشگاههایی که متعلق به بیت المال و مردم است.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، جناب آقای لاهوتی موافق هستند، بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

بنده کوتاه عرض کنم، آقای قادری کاملاً فرمودند دوستان ببینید! ما آمدیم در خصوص پالایشگاهها این بحث (۹۵) درصد را مطرح کردیم. سؤال اینجاست آیا واقعاً پتروشیمی ها همین کار را دارند انجام می دهند یا نه؟ مخالف محترم فرمودند چون اینها بخش خصوصی هستند و آنجا پالایشگاهها را دولت دارد اداره می کند ما نیاییم. این دلیل قانع کننده ای نیست، همانطور که ما در واقع منافع را برای پالایشگاهها که خود دولت هم ایشان اشاره کردند که دارد ایجاد می کند و نفت خام معادل (۹۵) درصد فوب خلیج فارس داریم تحویل می دهیم خوب پتروشیمی ها هم همین کار را دارند می کنند. واقعاً این تبعیض است و ما بیاییم در هر صورت پتروشیمی ها را اضافه کنیم. آن نگاهی

را هم که مخالف محترم داشتند که حالا بخش خصوصی این باعث انگیزه بیشتر می‌شود. انگیزه بیشتر سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در بخش پتروشیمی در پالایشگاه‌ها و در دیگر. ما الان در بحث لایحه برون‌رفت هم آمديم همین کار را کردیم. گفتیم اگر آنهایی که تمایل دارند در بخش سرمایه‌گذاری نفت بیایند سرمایه‌گذاری کنند، دولت خرید آنها را تضمین کند. بنابراین ما صف بین بخش خصوصی و دولت را نیاییم جدا کنیم بگوییم حالا دولت یک نرخ، بخش خصوصی یک نرخ دیگر. به نظر من این تبعیض است، پیشنهادی را که جناب آقای قادری مطرح کردند پیشنهاد درستی است اجازه بدهید «پتروشیمی» هم به آن اضافه شود.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر.

رئیس - دولت و کمیسیون مخالفند، بفرمایید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران دقت کنند ببینید! در حال حاضر حدود (۱۲۰) هزار بشکه خوراک به پتروشیمی‌ها تحویل می‌شود که از این (۱۲۰) هزار بخشی از این را به تولیدات پالایشگاه‌ها تحویل می‌شود، بخشی هم محصولات پتروشیمی تولید می‌کنند که آنها را به فروش می‌رسانند. اصلاً اینجا آوردن پتروشیمی‌ها بعد از پالایشگاه‌ها موضوعیت ندارد.

نکته دوم جناب آقای رئیس! بحث این است که اگر ما اینجا پتروشیمی‌ها را بیاوریم یک ابهامی هم به وجود می‌آید باز صندوق توسعه ملی می‌گوید که ما برویم از این و آن هم سهم بگیریم. یک ابهامی هم ایجاد می‌شود که باز کلاً به ضرر پتروشیمی‌ها است.

رئیس - متشکریم، حضار ۲۰۴ نفر، پیشنهاد آقای قادری را در بند «د» به رأی می‌گذاریم، نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند. دولت و کمیسیون مخالفند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.**

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! بند «د» را قرائت می‌کنم منتها اگر مغایرتی با...

رئیس - خلاف برنامه را دارید می‌فرمایید، بله، قرائت بفرمایید

دبیر (فرهنگی) - بند «د» را قرائت می‌کنم:

د - پالایشگاههایی که نفت خام و میعانات گازی خوراک تحویلی خود را به بهای (۹۵) درصد قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس از شرکت تابع ذی‌ربط وزارت نفت خریداری می‌کنند، مشمول احکام مربوط به پرداخت سهمی از ارزش صادرات فرآورده‌های تولیدی خود به حساب صندوق توسعه ملی نمی‌باشند.

آقای رئیس! اگر مغایرت داشته باشد این بند باید رأی‌گیری بشود.

رئیس - بند «ه» را بخوانید. مطلب‌تان را گفتید من دارم روی آن فکر می‌کنم، ابهام دارد، بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - در بند «ه» کمیسیون انرژی پیشنهاد دارید؟ بفرمایید.

حسین امیری خامکانی (سخنگوی کمیسیون انرژی) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای دکتر ببینید! این بند «ه» تعهدات سرمایه‌ای شرکت‌های تابعه وزارت نفت را باز کرده که در بند «ب» به آن اشاره شده که از سهم (۱۴/۵)

درصدشان بتوانند تعهدات آن را اجرا کنند. در تعریف این (فرهنگی) - آدرس پیشنهادتان را فرمودید؟ بله، پیوست (۱) صفحه (۹).

دبیر (فرهنگی) - که عبارت «انبارداری» بعد از «سیف» اضافه شود.

امیری خامکانی - این «انبارداری» از هزینه‌هایی است که گاهی اوقات در این جریان تحریم‌ها بیشتر به وزارت نفت تحمیل می‌شود. گفته شده که از محل آن سهم خودش «هزینه‌های صدور و فروش نفت را با احتساب هزینه‌های حمل و بیمه (سیف) و انبارداری»

(در این هنگام آقای محمدرضا باهنر «نایب رئیس دوم» ریاست جلسه را به عهده گرفتند)

ببینید! انبارداری هم مثل حمل و بیمه از هزینه‌های بالادستی شرکت ملی نفت هست. لذا باید اجازه داده شود که این انبارداری را هم در قالب تعهدات‌شان اجرا کنند.

جناب آقای رئیس! آقای مهندس باهنر؛ اگر دقت بفرمایید! لذا من پیشنهاد می‌کنم که بعد از عنوان «احتساب هزینه‌های حمل و بیمه»، «انبارداری» هم اضافه شود، چون این از هزینه‌های بالادستی شرکت ملی نفت است. قبل از صادرات باید این هزینه‌ها را بکنند.

نایب رئیس - دولت و کمیسیون موافقت، بسیار خوب قرائت کنید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد این است که بعد از عبارت «سیف»، در بند «ه»، «انبارداری» اضافه شود.

نایب رئیس - حضار ۲۰۳ نفر، عزیزان رأی خودشان را اعلام بفرمایند. دولت و کمیسیون موافق هستند، خواهش می‌کنم در رأی‌گیری شرکت کنید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** پیشنهاد دیگری نداریم؟

دبیر (فرهنگی) - نه، پیشنهاد دیگری نیست، بند «ه» را قرائت می‌کنم:

نایب رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ه - بازپرداخت تعهدات سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی تابع وزارت نفت از جمله طرح‌های بیع متقابل که به موجب قوانین مربوط، قبل و بعد از اجرای این قانون ایجاد شده و یا می‌شوند و همچنین هزینه‌های صدور و فروش نفت با احتساب هزینه‌های حمل و بیمه (سیف) و انبارداری به‌عهده شرکت‌های یادشده می‌باشد.

در بند «و» پیشنهاد را مطرح می‌کنند؟ کمیسیون اقتصادی پیشنهاد مطرح می‌کنند؟ آقای پورابراهیمی بفرمایید.

محمدرضا پورابراهیمی داورانی (عضو کمیسیون اقتصادی) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آن چیزی که در اینجا آمده (صادقی - آدرس را می‌فرمایید) صفحه (۹) سطر دوم، بند «و» پیشنهاد کمیسیون اقتصادی، آنچه که در اینجا آمده مطرح کرده «در راستای اجرای بودجه عملیاتی وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابع ذی‌ربط موظف است موافقتنامه‌های طرح‌های سرمایه‌گذاری از محل سهم خود» و الی آخر را این توضیح می‌دهد. اینجا ما چیزی که اضافه کردیم این است که به دلیل نظارت‌های دقیقی که لازم است در حوزه‌های تخصصی صورت بگیرد پیشنهاد ما این بوده بجز بحث‌هایی که حالا در کمیسیون مطرح شده و مورد نظر هست، این گزارش‌ها در مقاطع سه‌ماهه به وزارتخانه‌های اقتصاد و دارایی، معاونت

برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی کل کشور هم ارائه بشود.

به دلیل اهمیت موضوعات و قراردادهایی که در این بخش آمده لازم است مفادی از اینها ارائه شود. پیشنهاد کمیسیون اقتصادی این است که اگر همکاران موافقت کنند به دلیل نظارت بیشتر بر این قراردادها و اینکه ما بتوانیم اطلاعات دقیق‌تری در این خصوص داشته باشیم موافقت کنیم با پیشنهاد کمیسیون اقتصادی مبنی بر آنچه را که خدمت‌تان قرائت کردم به عنوان پیشنهاد صفحه (۹) که در اینجا آمده.

نایب‌رئیس - بسیار خوب، آقای فرهنگی آدرس این پیشنهاد کجاست؟
دبیر (فرهنگی) - صفحه (۹)، پیشنهاد (۲۴) را به عنوان اصلاح کل بند «و» مطرح فرمودند.

نایب‌رئیس - دولت نظری دارید؟ باید گوش بدهند، جزء (۲۴)، صفحه (۹) کمیسیون اقتصادی.

دبیر (فرهنگی) - بعضی از این دستگاه‌هایی که باید گزارش بدهند را تغییر دادند. بعضاً همان‌هاست، بعضاً تغییر دادند.

نایب‌رئیس - کمیسیون توضیح بدهید. دولت مخالف است. آقای کاتب بفرمایید شما نظری دارید، بدهید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) - ببینید آقای دکتر! فرقی را من می‌گویم بعد همکاران هر کدام نظرشان بود. ببینید! فرقی این است که در پیشنهاد کمیسیون اقتصادی اینجا آمده «از محل سهم خود از درصدهای پیش‌گفته» عرض کنم خدمت شما «و سایر منابع»، که اینجا «سایر منابع»، فقط اینجا یک کلمه «درصدهای پیش‌گفته» جایگزین «درصدهای مندرج در بودجه سنواتی» است، فقط فرقی این است.
نایب‌رئیس - آقای پورابراهیمی شما فکر می‌کنید توضیحات‌تان کافی نبوده؟ بفرمایید.

محمد رضا پورابراهیمی (عضو کمیسیون اقتصادی) - آقای کاتب! اگر دقت کنید من لحظه‌ای که توضیح دادم آن بحث از پیش گفته عین همان متن شماس، هیچ فرقی نمی‌کند. شما گفتید «موارد مذکور»، ما گفتیم «از پیش گفته». اینجا ذیل آن، انتهای بحث را اگر نگاه کنید ما به دلیل نظارت‌هایی که لازم داریم در این قراردادها اتفاق بیفتد سازمان بازرسی کل کشور را به عنوان موضوع اضافه کردیم این کمک می‌کند، می‌گویید این گزارش‌ها را وزارت نفت به این مجموعه‌ها هم بدهد، آن بحث اولی که شما مطرح کردید اصلاً موضوع بحث ما نیست، همان که شما می‌گویید به قوت خودش هست. این... دقیق نیست.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) - آقای رئیس! یک نکته فقط باز اختلاف پیش می‌آید اگر نظر شما این است ما اینجا کمیسیون برنامه و بودجه را به دیوان محاسبات به کمیسیون انرژی مجلس آوردیم، آن وقت شما اینجا کمیسیون انرژی و کمیسیون‌های مجلس را حذف کردید، سازمان بازرسی را اضافه کردید، اگر مد نظرتان این است این...
پورابراهیمی (داورانی) - نه آقای کاتب! ما دیوان محاسبات را آوردیم.
نایب‌رئیس - متشکر، آقای کاتب! مخالف هستید؟ کمیسیون مخالف است، دولت هم مخالف است. آقای پورابراهیمی رأی‌گیری کنیم؟ بسیار

خوب، حضار ۲۰۱ نفر، پیشنهاد کمیسیون اقتصادی را به رأی می‌گذاریم در نظارت‌ها سازمان بازرسی را اضافه کردند، کمیسیون انرژی و دیوان محاسبات را حذف کردند، بله، دیوان محاسبات هست. همکاران رأی خودشان را اعلام بفرمایند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری هست؟

دبیر (فرهنگی) - آقای مفتاح! پیشنهاد حذف جزء را مطرح می‌کنند؟

نایب‌رئیس - اگر مطرح نمی‌کنند بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - مطرح نمی‌کنند.

بند «و» - در راستای اجرای بودجه عملیاتی وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط موظف است، موافقتنامه‌های طرح‌های سرمایه‌ای از محل سهم خود را از درصدهای مندرج در بودجه‌های سنواتی و سایر منابع با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور مبادله و گزارش عملکرد تولید نفت و گاز را به تفکیک هر میدان در مقاطع سه‌ماهه به وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

در بند «ز»، آقای پورابراهیمی پیشنهاد بازگشت به طرح اصلی را دارند در بندهای «ز»، «ک»، «ل» و «م»؟ یا فقط «ز» منظورتان است؟ جداست بازگشت به طرح اصلی دارند در بند «ز»؟ بفرمایید.

محمد رضا پورابراهیمی (داورانی) (کرمان و راور) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای مهندس باهنر! در طرح اصلی بند «ز» غیر از این چیزی است که اینجا آمده و دوستان به نظر می‌رسد این را جا انداختند، اصلاً در خصوص مابه‌التفاوت قیمت فرآورده‌های اصلی و سوخت هوایی اصلاً باید تعیین تکلیف می‌شد اینجا اصلاً این نیامده. یعنی ما در بودجه داریم کاری را عمل می‌کنیم که این بند جا مانده است. پیشنهاد ما الان این است که بند «ز» طرح اصلی که در آنجا اشاره می‌کند «مابه‌التفاوت قیمت پنج فرآورده اصلی و سوخت هوایی، شامل فرآورده‌های نفتی و مواد افزودنی تحویلی از سوی شرکت‌های پتروشیمی به شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت و گاز طبیعی فروخته‌شده به مصرف‌کنندگان داخلی با قیمت صادراتی یا وارداتی این فرآورده‌ها حسب مورد به علاوه هزینه‌های انتقال داخلی فرآورده‌ها و نفت خام معادل آنها و توزیع و فروش، مالیات و عوارض...»

دبیر (فرهنگی) - ببخشید، آقای دکتر یک لحظه توجه بفرمایید! بند «ز» که ما اینجا داریم مالیات بر ارزش افزوده است، متناظرش در طرح اصلی بند «ض» است، منظورتان همان بند «ض» است چون بند «ز» که شما می‌فرمایید متناظر این گزارش کمیسیون نیست.

پورابراهیمی (داورانی) - آقای دکتر فرهنگی! آن چیزی که ما اینجا داریم مطرح می‌کنیم در طرح اصلی صفحه (۴) بند «ز» که اینجا مطرح شده وجود ندارد، ما در بند «ز» گفتیم کجا مطرح کنیم؟ شما فرمودید اینجا مطرح کنید، ما هم به استناد این بند جامانده را داریم مطرح می‌کنیم.

نایب‌رئیس - نه متناظر نیست دیگر شما تا پایان رفتی...

پورابراهیمی (داورانی) - آقای مهندس باهنر! یک لحظه به عرض من

برسید، (نایب رئیس - متوجه می‌شوم) ما سؤال کردیم که این بند «ز» که آن جا متناظر آنجا مانده کجا مطرح کنیم؟ مجلس را شما بگویید ما مطرح می‌کنیم.

نایب رئیس - آقای دکتر! حضرت عالی بندهایی را که کمیسیون گزارش داده نگاه کنید اگر در آن متناظر هست همان موقع مطرح کنید اگر هم نیست، بعداً به عنوان الحاقی مطرح کنید.

پورابراهیمی داورانی - یعنی الان این بند «ز» که اینجا گفته.

نایب رئیس - این بند «ز» را که شما مشخصاً می‌بینید که با آن حرفی که شما می‌زنید اصلاً ارتباط ندارد. شما یک لحظه به صحبت من گوش دادید؟ (پورابراهیمی داورانی - بفرمایید) من عرض این است که ما الان یک بند «ز» داریم که یک محتوا و یک سری احکام دارد، (پورابراهیمی داورانی - درست است) شما اگر این بند «ز» را مخالف هستید بگویید حذف شود، بگویید جایگزین شود. یک مطلبی در ذهن شماست که در طرح بوده، ببینید اگر در گزارش کمیسیون جایی آمده نمونه‌اش یا متناظرش همان موقع مطرح کنید اگر هم نیامده آخر ماده بعد که رسیدیم به عنوان الحاقی می‌توانید مطرح کنید. الان متناظر این «ز» که ما داریم مطرح کنیم در طرح اولیه «ض» است. ادامه دهید.

دبیر (فرهنگی) - آقای مفتاح پیشنهاد حذف کل دارند، بفرمایید.

محمد مهدی مفتاح (تویسرکان) - بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم عنایت بفرمایید! در بند «ز» آمده دو پیام کلی دارد؛ یکی اینکه مالیات بر ارزش افزوده را گفته بر مبنای قیمت فروش داخلی باشد و دوم اینکه یک بار در انتهای زنجیره تولید که به مردم فروخته می‌شود این مالیات گرفته شود. این یک مورد هست. مورد دوم هم گفته پالایشگاه و واحدهای پتروشیمی مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی هستند، کانه اینها باید همیشه آلاینده باشند و عوارض را پرداخت کنند. این دو مطلب و این دو مفهوم را به طور کلی اینجا دارد. من پیشنهاد حذف دادم به چند دلیل؛ اولاً اینکه قانون مالیات بر ارزش افزوده یک قانون موقت است، قانون پنجساله است، زمانش می‌گذرد، آیا تمدید می‌شود یا نمی‌شود مشخص نیست؟ چون بر اساس قانون‌های موقت که نوشته می‌شود بر اساس اصل قانون اساسی بر این مبناست که آزمایش شود این کار آن موضوعی که برایش قانون نوشته می‌شود، آیا مناسب هست، مناسب نیست؟ چگونه است؟ ممکن است که یکبار اصلاً به طور کلی قانون مالیات بر ارزش افزوده دائمی نشود، نتیجه‌ای که از دوران اجرای موقت گرفته شده است این باشد که انجام نشود. برخی از احکامش برود در قانون مالیات‌های دائمی، قانون دائمی مالیات که داریم، ممکن است که با تغییراتی تصویب شود، اگر با تغییراتی تصویب شد، بعد اینجا که ما اشاره کردیم به برخی از مواد قانون مثلاً گفتیم طبق ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده. حالا این ماده (۳۹) شماره‌اش تغییر کرد، آن ماده‌ای که در آنجا داریم تغییر کرد، ماده (۳۹) چیز دیگری شد اصلاً خوب این چگونه می‌خواهید حکم داده شود؟ بنابراین چون این قانون موقت است در کمیسیون اقتصادی هم در حال بررسی است، بررسی مجددش این که دائمی بررسی شود، چون معلوم نیست نتیجه‌اش چه بشود باید منتظر کار دوستان عزیزمان در کمیسیون اقتصادی باشیم و بعد در مجلس تصویب

شود، بنابراین اصل این مطلب که اشاره کرده‌ایم در یک قانون دائمی که این قانونی است که داریم بررسی می‌کنیم به یک قانون موقت، خود این از نظر قانون‌نویسی یک اشکال عمده است، اشکال بزرگ است، عرض کردم از جمله اشکالاتش این است که برخی مواد ممکن است تغییر کند، اولاً.

ثانیاً؛ اینکه گفته شده است که یک بار در انتهای زنجیره گرفته می‌شود اگر می‌خواهیم این کار را بکنیم چرا فقط برای نفت این کار را بکنیم؟ خیلی از اصناف، خیلی از واحدهای تولیدی، زنجیره‌های تولید این درخواست را دارند که ما در انتهای زنجیره فقط مالیات بر ارزش افزوده را بگیریم. در صورتی که بر اساس منطقی که بر بحث مالیات بر ارزش افزوده است در دنیا V.A.T بر هست، در دنیا اینکه در هر مرحله گرفته شود که این سیر تولید و سیر اضافه شدن ارزش افزوده بتواند در جایی بررسی شود.

بنابراین این مورد هم که یک بار در انتهای زنجیره گرفته شود این هم می‌تواند یک بابی باز بکند بعد از این افراد و واحدهای مختلف، اصناف مختلف بیايند و این درخواست را داشته باشند و با این ترتیب من فکر می‌کنم که ما اینجا اگر حذف کنیم چیزی را از دست نمی‌دهیم در قانون مالیات بر ارزش افزوده که دارد بررسی می‌شود در آنجا اشاره می‌کنیم، مگر شما الان مالیات‌هایی که می‌خواهد گرفته شود در اینجا می‌نویسید؟ حکم قانون در خود قانون مالیات هست لازم نیست که ما هر قانون دائمی را بیاییم و در هر جا تکرار کنیم؟ این یک مطلب.

مطلب دوم اینکه شما همواره پالایشگاه‌ها و واحدهای پتروشیمی را مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی کرده‌اید. عوارض آلاینده‌گی یک عوارضی است که گرفته می‌شود که واحد تولیدی تشویق شود که برود آلاینده‌گی‌اش را از بین ببرد. ما تولید آلاینده را طبق قانون اساسی نمی‌توانیم انجام دهیم، ممنوع است. طبق اصل (۵۰) قانون اساسی. عوارض گرفته می‌شود که برای واحد تولیدی این مقرون به صرفه باشد، انگیزه ایجاد کند که برود آلاینده‌گی محیط‌زیست را از بین ببرد. شما اینجا همواره می‌خواهید مشمول عوارض آلاینده‌گی... دیگر انگیزه‌ای برای پالایشگاه و پتروشیمی باقی نمی‌ماند که برود و آلاینده‌گی‌اش را از دست بدهد. (صادقی - خیلی ممنون) به این دلیل من فکر می‌کنم که مجموعه این را حذف کنیم، این دو دلیلی که عرض کردم مجموعه این بند را حذف کنیم.

دبیر (صادقی) - دست شما درد نکند. مخالف صحبت نمی‌کنند؟ آقای رئیس! دولت بفرمایید.

علیرضا صالح (معاون حقوقی و امور مجلس معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور) - ببینید! پیام بند «ز» دو چیز است؛ یکی اینکه مالیات بر ارزش افزوده را ما در انتهای زنجیره تولید بگیریم. این اگر حذف شود چه اتفاقی می‌افتد؟ اولین اتفاق این است که پالایشگاه ما وقتی که نفت خام را می‌خرد باید مالیات بر ارزش افزوده دهد. تولید بنزین کرد، بنزینش را خواست بفروشد مالیات بر ارزش افزوده می‌دهد، در پمپ بنزین من و تو می‌خواهیم بنزین بزنیم باید مالیات بر ارزش افزوده دهیم. اصلاً حساب و کتاب از دست در می‌رود.

ببینید! این بند اتفاقاً یک بند انضباطی و کنترلی است. ما بحث‌مان این است، می‌گوییم داریم قیمت فرآورده را قیمت تکلیفی تعیین می‌کنیم، ما که

نمی‌توانیم این (۸) درصد را در همه موارد اضافه کنیم. این اصلاً قیمت سوخت را می‌برد بالا و گرفتاری درست می‌کند. به همین خاطر این را حواسمان باشد اگر حذف کنیم در هر مرحله باید مالیات بر ارزش افزوده بگیریم.

نکته دوم این است که ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده که برای پالایشگاه‌ها عوارض آلاینده می‌گذارد اینجا دائمی شده. یعنی اگر این هم حذف شود باز شهرهایی که شهرداری‌هایشان از بحث مالیات بر آلودگی این پالایشگاه‌ها استفاده می‌کردند آنها هم حذف خواهد شد، لذا با حذف این بحث دولت مخالف است.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر.

نایب‌رئیس - کمیسیون بفرماید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

ببینید! دو تا موضوع را جناب آقای مفتاح مطرح کردند؛ یک بحث اینکه این قانون دارد به قانون موقت متصل می‌شود. علی‌ای حال ما بحث قانون ارزش افزوده چون فقط صرفاً این یک بند نیست، باید دولت مدت قانون ارزش افزوده به اتمام رسید، حتماً باید اصلاح قانونش را بیاورد به موقع هم حتماً خواهد آورد، نهایتش هم یک سال تمدید می‌کند مثل سنوات گذشته. از این جهت دولت مکلف است که قانون را بیاورد و حتی قانون دائمی شود، مشکل را حل می‌کند.

نکته دوم همانطوری که توضیح دادند تولید فرآورده یک فرآیندی است، خوب ابتدا نفت خام استخراج می‌شود بعد می‌رود به پالایشگاه‌ها بعد تولید فرآورده‌ها. ما اگر الان این قانون را تصویب نکنیم، عملاً با مشکل مواجه می‌شویم به طوری که یک، تمام روابط درون سیستم تولیدهای فرآورده‌های نفتی به هم می‌خورد. خود سیستم عوارض ارزش افزوده سازمان مالیاتی می‌آید هم از نفت خام می‌تواند بگیرد هم از پالایشگاه می‌تواند بگیرد هم از تولید فرآورده بگیرد، یک بهم‌ریختگی در سیستم دریافت ارزش افزوده می‌شود که قابل کنترل نیست و بی‌انضباطی نظام مالی را ایجاد می‌کند، خواهش می‌کنم به این پیشنهاد رأی ندهید.

نایب‌رئیس - بسیار خوب، پیشنهاد آقای مفتاح حذف بند «ز» است، حضار ۲۰۴ نفر، دولت هم مخالف است، همکاران محترم در رأی‌گیری شرکت بفرمایند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب نشد.

دبیر (فرهنگی) - جناب آقای امیری از طرف کمیسیون انرژی پیشنهاد اصلاحی دارند که در صفحه (۱۰) قسمت اول چاپ شده، بند (۲۷). آقای امیری بفرماید.

نایب‌رئیس - بفرماید.

حسین امیری خامکانی (سخنگوی کمیسیون انرژی) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای رئیس! فکر کنم اصلاً نیاز به رأی‌گیری نباشد، این اصلاح عبارتی است. در سطر پنجم گفته شده، «شرکت‌های توزیع آب» ما اصلاً شرکت توزیع آب نداریم. شرکت‌های آبفا و برق استانی. اگر می‌پذیرید که اصلاح کنید اگر نه که رأی بگیریم.

نایب‌رئیس - درست است آقای کاتب! اشکال ندارد، آقای فرهنگی! اصلاح عبارتی بفرمایید «شرکت‌های توزیع آب» را بنویسید «شرکت‌های آبفا». بسیار خوب پیشنهاد بعدی را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقایان پورابراهیمی و عبدالمی پیشنهاد حذف دارند.

نایب‌رئیس - «شرکت‌های آبفا و توزیع برق».

دبیر (فرهنگی) - روستایی هم منظورشان است.

نایب‌رئیس - بله «آبفا و آبفا».

دبیر (فرهنگی) - آقای پورابراهیمی جمله آخر قبل از تبصره را پیشنهاد حذف دارند، «پالایشگاه‌ها و واحدهای پتروشیمی» تا آخر جمله.

نایب‌رئیس - بفرماید.

محمدرضا پورابراهیمی داورانی (کرمان و راور) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای مهندس باهنر! ما در مجلس دو، سه بار این موضوع را بحث کردیم من باز هم تکرار می‌کنم همکاران هم عنایت کنند، اگر انتهای جلسه هم هست یک مقدار خسته هم هستند خواهش می‌کنم به این موضوعات دقت کنند.

نایب‌رئیس - آقای پورابراهیمی اصلاً اقامت نکنید، هیچ خسته هم نیستند، شاداب هم هستند تا ساعت (۵) هم در خدمتان هستیم.

بفرماید.

پورابراهیمی داورانی - ممنون و متشکر، بسیار خوب. توضیحی که آقای

مهندس باهنر! قبلاً هم در صحن علنی داده شده این است که ما باید بین پالایشگاه و واحدهای پتروشیمی که آلاینده‌ها دارند و بین آنهایی که آلاینده‌ها ندارند تفکیک قائل شویم. اگر قرار باشد ما یک قانونی وضع کنیم بگوییم تمام پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها باید حق آلاینده‌ها را بپردازند.

من سؤال از مسؤولین نظام، بخش دولت که متولی این بخش هستند این است که اگر این اتفاق بیفتد کدام یکی از این واحدها می‌رود سراغ اینکه آلاینده‌ها را کاهش دهد. چه اثری اتفاق می‌افتد؟ الان شما می‌گویید تهران شهر آلوده است، اصفهان یکی از کلانشهرهای آلوده است، مشهد به همین شکل.

امروز اگر مطرح می‌کنیم که اینها باید بروند سراغ تولیداتی که آلاینده‌ها نداشته باشد، اگر رفتند باید اینها را تشویقشان کنید نه اینکه تنبیه‌شان کنید. شما آمدید قانونی دارید وضع می‌کنید که اگر اینها رفتند مشکل

آلاینده‌ها را حل کردند حق آلاینده‌ها را باید بدهند، کجا اینطور عدالتی برقرار می‌کند، این کجا همخوانی دارد؟ با کدام قانون؟ حتماً شورای محترم نگهبان هم این را رد می‌کند. ما باید بگوییم واحدهایی که آلاینده هستند باید

حق آلاینده‌ها را بپردازند، اما اگر یک واحد پتروشیمی یک پالایشگاهی آمد رفت هزینه کرد، تکنولوژی جدید استفاده کرد، آلاینده هم نبود، از نظر سازمان محیط زیست آلاینده نبود خوب این نباید بپردازد. چرا این قانون را

می‌آورید؟ یعنی شما دارید دوغ و دوشاب را یکسان حساب می‌کنید این خلاف قانون است، این نمی‌شود مبنا قرار داد، من خواهش می‌کنم این است همکاران محترم به این پیشنهاد رأی دهند، تا انتهای بند «ز» ماده (۱) که الان داریم بررسی می‌کنیم حذف شود و ما تشویق کنیم شرکت‌هایی که

آلایندگی‌هایشان را دارند کاهش می‌دهند نه تنبیه کنیم. با این قانون ما داریم تنبیه می‌کنیم، خواهش من از این عزیزان از کمیسیون بودجه و دولت این است که همکاری کنند تا بتوانیم با یک رأی بالایی این را حذف کنیم، تشویق کنیم برای فضایی که دیگران علاقمند هستند، واحدهای اقتصادی که در خصوص کاهش آلایندگی اقدام کنند. ممنون و متشکر.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر. مخالف که صحبت نمی‌کنند؟

نایب رئیس - دولت. مخالف صحبت می‌کنید؟ اصرار دارید؟ بفرمایید.

علی محمد احمدی (دهلران، دره شهر و آبدانان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن عرض خداحوت و خسته نباشید خدمت همکاران عزیز. عزیزان ببینید! این موضوعی که اینجا اشاره کرده همانطوری که مستحضر هستید برای پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌هایی که تولید سبز دارند و با استانداردهای زیست‌محیطی تولید می‌کنند نیست. با این تکنولوژی و شرایطی که ما الان داریم این قانون اگر تا (۱۰) سال هم قابل تغییر نباشد، مطمئن باشید که وضعیت تکنولوژی ما در بحث آلایندگی بهبود پیدا نخواهد کرد، لذا بر این اساس در خود قانون هم آمده که عمده‌ترین عوارض و مالیات شامل آن واحدهایی می‌شود که ایجاد آلایندگی می‌کنند. اگر ما شرایطمان به سمت و سویی رفت که ما توانستیم واحدهای تولیدی داشته باشیم که استانداردهای زیست‌محیطی را داشته باشند، خوب به طور طبیعی خود آن سازمان گیرنده مالیات که اشاره کرده که برای محاسبه عوارض آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات، یعنی این شکلی نیست که ما باییم به شکل فراگیر تمام شرکت‌ها و واحدها را مشمول مالیات کنیم. اگر مثلاً در سال ۲۰۱۵ یا ۲۰۱۴ یک شرکتی رفت یک تکنولوژی جدیدی آورد که هیچ آسیبی به محیط زیست وارد نکرد، دلیلی ندارد که ما این کار را نکنیم. ضمن اینکه این بحث در قانون قبلی هم وجود داشته این اطمینان را به ما می‌دهد که ما فرآورده‌های تولیدمان را به سمت و سویی هدایت کنیم که تولیدات ما تولیدات سبز باشد، من از همکاران عزیزم خواهش می‌کنم دنیا دارد الان به شکل جدی به سمت این مسأله می‌رود لذا ما نگران این نباشیم که اگر قانونی داشتیم که این قانون آمد به شکل جدی حفاظت از محیط زیست و تولید سبز را حمایت کرد، جلوی تولید را می‌گیرد. لذا من احساس می‌کنم که این هیچ مانعی برای شرکت‌ها و واحدهای تولیدی ایجاد نمی‌کند بلکه کمک می‌کند به فعالیت‌های زیست‌محیطی ما و مؤثر هست لذا دوستان لطف کنند و رأی مثبت ندهند.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، موافق آقای محمدی هستند، بفرمایید.

داود محمدی (قزوین، آبیک و البرز) - بسم الله الرحمن الرحيم

همانطوری که عزیزان استحضار دارند اصلاً فلسفه‌ای که مطرح شد طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت که قبلاً هم به شکل لایحه توسط دولت تقدیم شده بود برای این بود که ما احکام دائمی را از بودجه‌های سنواتی جدا کنیم. اگر ما در یک حکم دائمی بیاوریم و خودمان در قانون تثبیت کنیم که آلایندگی را به عنوان یک امتیاز به شمار بیاوریم و دائمی در جریان قرار دهیم خوب این هیچ انگیزه‌ای و رغبتی برای ترک آلایندگی به وجود نمی‌آورد، ضمن اینکه این قانون، قانون دائمی است. این

که آقای احمدی فرمودند اگر واقعاً عملیاتی است در ذیل همین ماده آورده شود که تشویق و ترغیبی برای رفع آلایندگی در شرکت‌های پالایشگاهی و واحدهای پتروشیمی به وجود بیاید و الا آنچه که الان اینجا آمده کأنه ما خودمان مجوزی صادر کردیم که همه پالایشگاه‌ها و واحدهای پتروشیمی الی‌الابد آلایندگی داشته باشند، که هیچ انگیزه و رغبتی برای حرکت به سمت تولیدات سبز که مورد اشاره بود صورت نخواهد گرفت و این انگیزه زمانی صورت می‌گیرد که ما برای تولیدکننده یک رغبتی را ایجاد کنیم و با آنچه در بند «ز» آمده واقعاً این محقق نخواهد شد. لذا خواهش من این است که دوستان به این رأی ندهند.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، دولت بفرمایید.

علیرضا صالح (معاون حقوقی و امور مجلس معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور) - ببینید دوستان! بدیهی است که اگر پتروشیمی آلایندگی هست باید عوارض آلایندگی دهد، ببینید اگر جایی هم پتروشیمی آلایندگی نیست و می‌رود هزینه می‌کند و خودش را یک صنعت سبز می‌کند باید معاف شود، آن قسمت آخر اتفاقاً دوست‌مان که پیشنهاد از پالایشگاه‌ها و یعنی آن نیم خط آخر را اتفاقاً کمک می‌کند به سرمایه‌گذاری، لذا ببینید! اگر جایی آلایندگی بود آلایندگی‌اش را طبق قوانین می‌پردازد، حذف این هیچ مشکلی را به وجود نمی‌آورد و ابهام‌زدایی هم می‌کند. به همین لحاظ ما با حذف این قسمت آخر موافقیم.

نایب رئیس - متشکر، کمیسیون نظری دارید؟ کمیسیون! یعنی شما نظرات این است که آلایندگی بود و نبود عوارض بدهد؟ خیلی ممنون.

بسیار خوب، می‌دانم ببینید دوستان، آقای تاجگردون! این جمله دارد حکم می‌کند که پالایشگاه و پتروشیمی اعم از اینکه آلایندگی باشد و نباشد باید عوارض دهد، حذفش که کنید طبق قانون مالیات اگر آلایندگی بود می‌دهد اگر هم نبود نمی‌دهد، یعنی باقی ماندن این جمله باعث می‌شود که اصلاً پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها نروند دنبال آلایندگی‌زدایی. گرفتاری ایجاد می‌کند. متشکر.

حاضر ۱۹۹ نفر، دولت موافق است و کمیسیون هم حرفی ندارد، پیشنهاد حذف آن جمله آخر بند «ز» است. عزیزان در رأی‌گیری شرکت کنند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. پیشنهاد بعدی را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - در ادامه در متن قبل از تبصره پیشنهاد اصلاحی داریم که می‌گویند عبارتی اضافه شود به صدر این بند. آقای کامران شما مطرح می‌کنید؟

نایب رئیس - کجاست؟

دبیر (فرهنگی) - پیشنهادشان چاپ شده است، آدرس می‌فرمایند، پیوست (۱) صفحه (۱۰) دو پیشنهاد است.

نایب رئیس - الحاق به بندها می‌شود؟

دبیر (فرهنگی) - بله به بند «ز».

حسن کامران دستجردی (اصفهان) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای باهنر! راجع به آب و برق مسجد و حسینیه قبلاً داشتیم در هم بودجه‌های سنوات قبل و هم در امسال ما می‌خواهیم یک حکم کلی بیایید. جناب آقای لاریجانی هم در تلفیق گفتند بیاوردند ولی نیاوردند. من از آقای

کاتب هم سؤال کردم، همیشه مسجد، حسینی، دارالقرآن، حوزه بود اینها نیامده، یک حوزه فقط آمده، حالا چرا؟ امسال هم سال فرهنگ و اقتصاد است ما تازه گفتیم الگوی مصرف، یعنی حتی یک مسجد زیادی اگر مصرف کرد، یک حسینی، یک تکیه این در واقع باید اضافه‌اش را بدهد ولی یک مسجد که دیگر نمی‌تواند در ده، شما اغلب در روستاها تازه محرم دایر است و ماه رمضان. مابقی هم آقا ندارد. لذا این دیگر بد است که ما دور بیفتیم برای مسجد و حسینی پول قبض آب و برق و گاز جمع کنیم. این است که تیباً هم مساجدی هست که در مناطق محروم و به عبارتی هم واقعاً کلاه‌نمدی هستند. در روستاها تیباً ما مشکل داریم. این است که هر سال لطف می‌کردید برای آب و برق و گاز مسجد آوردید معاف بودند. الگوی مصرف را هم ما آوردیم. حتی ما گفتیم آنچه که در قانون اساسی هم آمده شامل اقلیتها هم می‌شد، این است که خواهران و برادران یک رأی قاطعی به این بدهید به دلیل اینکه ما هر سال برای مسجد و حسینی و دارالقرآن باید بیاییم و فرهنگ ایثار و شهادت هم که امروز ذکر کردیم از همین مساجد آمده است. امام (رحمه الله علیه) فرمودند: «مسجد پایگاه انقلاب اسلامی است».

دوستان! با یک نگاه فرهنگی که در سال فرهنگ و اقتصاد دارید لطف کنید به این پیشنهاد رأی بدهید، جای دوری هم نمی‌رود، الگوی مصرف را هم آورده‌ایم هر که زیادی مصرف کرد از او می‌گیرند. پس جناب آقای باهنر! اینجا نه شامل مغازه می‌شود، نه شامل فضاهای زیادی می‌شود، در حد الگوی مصرف است. در بودجه‌های سالهای قبل هم داشتیم یعنی سال ۹۳ هم داشتیم، ۹۲ هم داشتیم. یک حکم می‌آید و امیدوار هستم که به هر حال در ماه محرم هم که هستیم و امام (رحمه الله علیه) فرمودند: «محرم و صفر را زنده نگه دارید تا اسلام زنده بماند» بالاخره محرم و صفر هم در همین مساجد است که ما مراسم می‌گیریم. همه اینها هم به هر حال ما... (نایب‌رئیس - متشکر) دوستانی که در روستاها زندگی می‌کنند، دسترسی دارند، شما ببینید که ما واقعاً مشکل داریم. لذا توقع من این است که در این ماهی که ماه محرم و صفر است به برکت این ماه توجهی شود و شما هم توجه دارید و حرفهای ما هم «زیره به کرمان بردن است»، ان شاء الله رأی را لطف کنید. خیلی ممنون.

نایب‌رئیس - بسیار خوب، دولت بفرماید.

علیرضا صالح (معاون حقوقی و امور مجلس معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبری رئیس‌جمهور) - ببینید! اصلاً بند «ز» بحث مالیات بر ارزش افزوده است. اصلاً ربطی به بحث پرداخت حق انشعاب و هزینه‌های مرتبط با آب‌بها و برق‌بها را ندارد. این دو تا اصلاً کاملاً متفاوت است.

نکته دوم: ببینید! ما الان داریم شرکتهای ارائه‌دهنده خدمات این گونه خدمات را بخش خصوصی می‌کنیم پس باید مابه‌التفاوتش را بدهیم، از کجا این بحث را بدهیم؟ این با اصل (۷۵) قانون اساسی، این بار دارد و ما با این مخالفیم.

نایب‌رئیس - کمیسیون نظراتان را بدهید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب آقای باهنر! اگر حضرت‌عالی موافق باشید و جناب آقای کامران هم

موافق باشند ما در ماده الحاقی (۲۳) بند (۳) برای حوزه‌های علمیه آوردیم، آنجا اصلاح عبارتی با پیشنهاد آقای کامران، «مساجد» را اضافه کنیم دیگر این مشکل هم حل می‌شود که این تخفیف و معافیت را آنجا داریم و فقط اگر یک کلمه «مساجد» را آنجا اضافه کنیم این مشکل حل می‌شود.

دبیر (فرهنگی) - البته آقای دکتر کاتب! برعکسش هم امکان‌پذیر است.

کاتب - برعکسش هم می‌شود، یا آنجا باید حذف کنیم یا اینجا باید حذف کنیم.

نایب‌رئیس - بله، بعداً آنجا ممکن است.

دبیر (فرهنگی) - اگر اینجا رأی آورد آن وقت از یکی حذف می‌کنیم.

نایب‌رئیس - آنجا حذف می‌کنیم. حضار ۱۹۹ نفر، پیشنهاد جناب آقای کامران مطرح است. عزیزان رأی خودشان را اعلام بفرمایند. کمیسیون و دولت مخالفند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.**

دبیر (فرهنگی) - پس آقای رئیس! من متن را قرائت می‌کنم. «مساجد، حسینی‌ها، دارالقرآن» اگر حوزه‌های علمیه بعداً در بند الحاقی رأی آورد از اینجا حذف می‌شود «گلزار شهدا، امامزاده‌ها و خانه عالم از پرداخت حق انشعاب و هزینه‌ها با رعایت الگوی مصرف معافند».

آقای کامران! بعدی را که دیگر مطرح نمی‌فرمایید؟

نایب‌رئیس - نه دیگر، تبصره را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای کامران اجازه نمی‌دهد. آقای کامران! اجازه می‌فرمایید بعدی را مطرح کنیم؟

نایب‌رئیس - تبصره را بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف تبصره را جمعی از همکاران دارند. (نایب‌رئیس - تبصره ۴۱) بله. (نایب‌رئیس - مطرح می‌کنند؟) بله، آقای لاهوتی پیشنهاد حذف دارند. بفرمایید. قبل از شما آقای لاهوتی اعلام کرده بودند. با هم هماهنگ کنید.

دبیر (صادقی) - آقای رئیس! جمعی از همکاران ما اخطار و تذکر دارند.

نایب‌رئیس - بفرمایید.

مهرداد بائوچ لاهوتی (لنگرود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ببینید همکاران محترم! در تبصره (۱)، این نکته مهمی است خواهش می‌کنم عنایت بفرمایید، اگر واقعاً عنایت نشود برای همه شهرداریهای شما ایجاد مشکل می‌شود. ببینید! در قانون مالیات بر ارزش افزوده الان این مطلبی که اینجا آورده شده کاملاً تعیین تکلیف شده. در تبصره (۱) اینجا آمده: «وجوه واریزی به عنوان عوارض سهم شهرداریها و دهیاریها درآمد دولت نبوده»، نکته اینجاست، جناب آقای دکتر قادری استاد بنده هم کمک کنند، واقعاً ایشان در همه زمینه‌ها عنایت دارند. اینجا آمده: «و خزانه‌داری کل کشور مکلف است (۱۰۰) درصد درآمد را به حسابهای ذی‌ربط برگرداند». ما در بودجه سال ۱۳۹۱ هم گرفتار همین مطلب بودیم. اینجا کلمه «خزانه‌داری» که آمده معنی‌اش این است که سازمان شهرداریها باید برود آنجا ایجاد مبادله موافقتنامه داشته باشد. واقعاً خواهش من از دوستان این است که با توجه به اینکه در قانون مالیات بر ارزش افزوده کاملاً این موضوع شفاف و روشن آمده، الان هم آقای فتحی‌پور آمدند اینجا با ماده (۳۹) تعارض دارد، یعنی الان دو تا حکم جداگانه، قانون مالیات بر ارزش افزوده همین موضوع را تعیین تکلیف

کرده، سازمان امور مالیاتی روی روال طبیعی همین پول را به حساب شهرداریهای محل شما واریز می کند.

اما دوستان ببینید و عنایت کنید! این تبصره (۱) ظاهرش بسیار زیباست، هر کسی که می خواند معنی اش این است که آقا! این میزان مشمول درآمد دولت نیست، «خزانه داری کل» را که آورده اند «خزانه داری کل» معنی اش این است که سازمان شهرداریها باید برود آنجا مبادله موافقتنامه شود و عملاً این حق شهرداریهای شما ضایع خواهد شد.

من خواهش می کنم با توجه به اینکه دو تا حکم جداگانه است. ما در قانون مالیات بر ارزش افزوده این موضوع را داریم، دیگر لزومی به آوردن در اینجا نبود. این برای شهرداریها ایجاد مشکل خواهد کرد. من خواهش می کنم و استدعای عاجزانه دارم که دوستان! واقعاً این پیام همه شهرداریهای کل کشور است، همان شهرداریهای کوچک شما، عنایت بفرمایید بگذارید تبصره (۱) حذف شود حق این شهرداریهای کوچک ضایع نشود.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، آقای رئیس! تعدادی از همکاران اخطار و تذکر دارند، اجازه می فرمایید؟

نایب رئیس - اگر مربوط به همین موضوع است بفرمایید.

دبیر (صادقی) - آقای دکتر مفتاح! در رابطه با همین موضوع است؟ بفرمایید.

محمد مهدی مفتاح (تویسرکان) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای مهندس باهنر! من خیلی وقت است که درخواست اخطار دارم قاعداً باید مذاکرات قطع شود. عرض این است که در اصل پنجاهم قانون اساسی اگر عنایت بفرمایید بیان شده است که: «در جمهوری اسلامی حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسلهای بعد باید در آن حیات اجتماعی روبه رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد. از این رو فعالیتهای اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند ممنوع است». بنابراین براساس این بحث قانون اساسی اگر یک فعالیت اقتصادی بخواهد محیط زیست را آلوده کند یا تخریب غیر قابل جبران داشته باشد این اصلاً نباید اتفاق بیفتد.

از یک طرف می گویند که قانونگذار حکیم است. اگر این جمله تصویب شود البته پیشنهاد حذفش هم رأی نیاورد که پالایشگاهها و واحدهای پتروشیمی مشمول پرداخت عوارض آلودگی هستند یعنی این قانونگذار حکیم می گوید که این فعالیت محیط زیست را آلوده می کند. بنابراین ادامه فعالیت این نوع واحدها طبق اصل پنجاهم قانون اساسی ممنوع است و نمی تواند این گونه فعالیتی داشته باشد. یا باید همان بحثی که حتی حضرت عالی هم در موقع اداره جلسه موافق صحبت کردید ولی یا باید این حذف می شد که حالا نشد، حالا این واقعاً با قانون اساسی مغایرت دارد و ما نمی توانیم به این ترتیب تصویب کنیم و قاعداً اگر شورای محترم نگهبان توجه داشته باشد باید قاعداً رد کند من هم تذکر بیشتر این بود که حالا اگر اینجا اعمال هم نشود شورای محترم نگهبان توجهش به این موضوع جلب شود که با این ترتیب که ما نوشته ایم به نظر می رسد با اصل پنجاهم قانون اساسی مغایرت داشته باشد.

نایب رئیس - ببینید! حالا من یک جمله عرض کنم. جناب آقای مفتاح!

همان که فرمودید اگر شورای نگهبان واقعاً موضوع، این اصل با آن صراحتی که حضرت عالی می خوانید حتی اگر عوارض آلودگی هم بگیریم ممنوع است اصلاً حق فعالیت ندارند. شما می خواهید تفکیک قائل شوید که آقا! اگر آلوده کرد بعد عوارض گرفتیم مشکل قانون اساسی حل می شود، نه این هم حل نمی شود. ظاهراً حل نمی شود.

من قبول دارم یعنی من خودم هم گفتم این جمله آخری یک مقدار به نظر می رسد که مغایر با حفظ محیط زیست است که حالا باید برایش یک فکری بکنیم.

دبیر (صادقی) - آقای رئیس! مثل اینکه جناب آقای قاضی پور اصرار دارند.

نایب رئیس - ببینید! من فکر می کنم یک راه حل و یک پیشنهاد دارد. جناب آقای تاج گردون و دولت دقت بفرمایند! این قسمت اخیر بند «ز» را دوستان اخطار قانون اساسی می دهند و می گویند این مغایر واقعاً حفظ محیط زیست است و درست هم هست. اگر ما به این ترتیب رفع ابهام کنیم یعنی پیشنهاد بیاوریم که: «پالایشگاهها و واحدهای پتروشیمی آلاینده مشمول قانون مالیاتهای...» می شود. اگر این بشود تفکیک می شود، آنهایی که پاک تولید می کنند مشمول نمی شوند و آنهایی که ناپاک تولید می کنند باید... دوستان! اگر این طور رفع ابهامی را موافق باشید من به عنوان رفع ابهام رأی گیری کنم؟ بسیار خوب، پس می گوئیم: «پالایشگاهها و واحدهای پتروشیمی آلاینده». حضار ۱۹۸ نفر، کمیسیون و دولت هم موافق هستند. عزیزان محبت کنند برای رفع این ابهام در رأی گیری شرکت کنند و اینکه تردید نداشته باشید با قانون اساسی مغایر است. می شود: «پالایشگاهها و واحدهای پتروشیمی آلاینده». عزیزان رأی خودشان را برای رفع ابهام اعلام بفرمایند. محبت کنند در رأی گیری شرکت کنند، همان دفعه هم من فکر کنم چون یک عده در رأی گیری شرکت نکردند رأی کافی نیلورد. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، تصویب شد.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! تکلیف آن پیشنهاد حذف روشن شد؟ آقای رئیس! وسط مذاکره پیشنهاد حذف تبصره (۱) این بحث پیش آمد.

دبیر (صادقی) - مخالف آقای اسفنانی هستند، بفرمایید.

محمد علی اسفنانی (فریدن، فریدونشهر و چادگان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم عنایت بفرمایند! ظاهراً نحوه نگارش این تبصره یک ابهامی را در ذهن همکار محترممان به وجود آورده و آن این است که تصور این طور شده که اینجا که گفته: «وجوه واریزی به عنوان عوارض سهم شهرداریها و دهیاریها درآمد دولت نبوده» و بعدش می گوید: «خزانه داری مکلف است (۱۰۰) درصدش را پرداخت کند» این تصور در ذهنشان است که خزانه داری با توجه به اینکه آنها جزء درآمد دولت نبوده باید از جای دیگر یا از اعتبارات دیگر پرداخت کند.

در حالی که در این تبصره آنچه که به درستی آمده این است که گفته: آن وجوهی که به عنوان عوارض سهم شهرداریها و دهیاریها است اینها جزء درآمد دولت نیست. از آنجایی که تمام عوارضها و تمام دریافتها باید به خزانه داری واریز شود لذا اینها هم به خزانه داری واریز می شود و لذا خزانه داری مکلف است تمام آن پول و درآمد را به شهرداریها و دهیاریها واریز کند.

اتفاقاً این مطلبی که همکار عزیزمان فرمودند که کمک به شهرداریها می‌شود اگر ما بخواهیم به شهرداریها کمک کنیم عیناً باید این تبصره وجود داشته باشد چون گفته (۱۰۰) درصد این عوارض وقتی دریافت شد و به خزانه‌داری واریز شد چون جزء مال دولت و اعتبارات مربوط به دولت محسوب نمی‌شود و جزء درآمدهای دولت محسوب نمی‌شود از این بابت خزانه‌داری مکلف است (۱۰۰) درصد آن وجوه را به شهرداریها و دهیاریها برگرداند. لذا وجود این تبصره بهترین کمک به شهرداریها و دهیاریها است، خصوصاً شهرداریها و دهیاریهایی که در مناطق کمتر توسعه‌یافته هستند و درآمد کافی ندارند.

لذا نکته دیگری هم که اشاره فرمودند، فرمودند که قانون مالیات بر ارزش افزوده تکلیف را مشخص کرده، همین الان بعضی از همکاران گفتند آن قانون، قانون موقت است در حالی که این قانون، قانون دائم است. الان ما داریم قانون دائم در مورد بخشی از درآمدهای دولت می‌نویسیم، اتفاقاً باید اصرار کنیم بر اینکه چون این قانون، قانون دائمی است این را در قانون بیابیم که عوارضی که برای شهرداریها و دهیاریها دریافت می‌شود به طور کامل و (۱۰۰) درصد به حساب آنها واریز شود تا به درآمد آنها برای اعتباراتی که لازم دارند کمک شود. لذا خواهش می‌کنم که همکاران محترم به پیشنهاد ایشان رأی ندهند. متشکرم.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، موافق آقای امیرآبادی هستند، بفرمایید.

احمد امیرآبادی فراهانی (قم) - بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران عزیز عنایت داشته باشند! ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده تصریح کرده که: «سازمان امور مالیاتی کشور موظف است عوارض وصولی را هر ماه تا پانزدهم ماه بعد به ترتیب به حساب شهرداری محل یا تمرکز وجوه حسب مورد واریز کند». اینجا نکته‌ای که عزیزان عنایت داشته باشند ما در حال حاضر (۷) درصدی که مالیات بر ارزش افزوده در سال ۹۳ می‌گیریم غیر از آن یک درصدی که برای بحث درمان بوده قسمتی از این دریافتی سازمان مالیاتی، مالیات است که به خزانه‌داری کشور به عنوان درآمد عمومی واریز می‌شود. بخشی از این به عنوان عوارض است که مال شهرداری همان منطقه و محل و همان شهر است. الان اتفاقی که اینجا می‌افتد در بند «ز» ماده (۳۹) دقیقاً تصریح کرده که سازمان مالیاتی به حساب شهرداری بدهد یعنی براساس همان ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده اما در تبصره (۱) دوباره آمده یک تخصیصی زده که سهم شهرداریها را به خزانه‌داری کل کشور واریز کنند.

ما این را یکی، دو مورد که در قانون بودجه‌های سنواتی آورده‌ایم شهرداریها به مشکل برخوردند. حتماً باید بعد از اینکه به حساب خزانه‌داری کل کشور رفت مبادله موافقتنامه شود، باید تخصیص داده شود، در بودجه کشور باید بیاید. یکی از مشکلاتی است که ما در بعضی از سالها با آن مواجه بوده‌ایم. من فکر می‌کنم که اگر تبصره (۱) قطعاً این طور است حذف شود مشکل ما حل است، به جهت اینکه عوارضی که مرتبط با شهرداریها و دهیاریهای کشور است مستقیماً از طریق سازمان امور مالیاتی که اخذ می‌شود سهم شهرداریها و دهیاریها به حساب خودشان یا حساب تمرکزی که وزارت کشور دارد واریز می‌شود سهم مالیات هم به حساب

خزانه‌داری کل کشور می‌رود (نایب‌رئیس - متشکر).

عزیزان لطف کنید با حذف تبصره (۱) موافقت کنید که ما مشکل مبادله موافقتنامه، تخصیص از طرف دولت برای شهرداریها نداشته باشیم. خواهش می‌کنم عزیزان به حذف تبصره (۱) رأی بدهند.

نایب‌رئیس - متشکر. دولت نظری ندارد و کمیسیون هم مخالف است. حضار ۱۹۷ نفر، پیشنهاد حذف تبصره (۱) رسیده، دولت نظری ندارد، کمیسیون مخالف است، همکاران در رأی‌گیری شرکت بفرمایند، صحبت‌های مخالف و موافق را هم شنیدید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب** نشد. تبصره (۱) دیگر پیشنهادی ندارد؟

دبیر (فرهنگی) - آقای پژمان فر فرموده‌اند که این «واریزی» بهتر است «دریافتی» باشد.

نایب‌رئیس - حالا این دیگر ویرایشی است، نمی‌دانم اصطلاح کدام یکی بهتر است. خیلی فرق نمی‌کند.

دبیر (فرهنگی) - پس آقای پژمان فر! با کمیسیون مشورت کنید هر چه که صحیح است همان بیاید.

نایب‌رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! ادامه‌اش مانده.

نایب‌رئیس - تبصره (۱) پیشنهاد دارد؟

دبیر (فرهنگی) - آقای پژمان فر پیشنهاد حذف «خزانه‌داری کل کشور» را هم داده‌اند.

نایب‌رئیس - جمله درست نمی‌شود، می‌شود: «وجوه واریزی به عنوان عوارض سهم شهرداریها و دهیاریها درآمد دولت نبوده و مکلف است»، چه کسی مکلف است؟ نه اینکه روشن است. آقای پژمان فر! چیزی از آن در نمی‌آید.

پژمان فر - اجازه دهید آقای عزیزی توضیح بدهند.

نایب‌رئیس - ببینید آقای پژمان فر! اصل پیام این است که این تبصره یک پیام داشت و یک حکم داشت که آقایان برای رفع آن حکم پیشنهاد حذف دادند رأی نیاورد، حالا دیگر شکل‌های دیگری را شما می‌گویید حذف «خزانه‌داری کل» را هم رأی‌گیری کنیم؟ (امیرآبادی فراهانی - آقای عزیزی توضیح بدهند) بفرمایید آقای عزیزی.

قاسم عزیزی (شازند) - بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن عرض خسته‌نباشید خدمت همه همکاران عزیز. استحضار دارید که ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده پنج سال به خوبی اجرا می‌شد و همه حسابهای سازمان دهیاریها، حساب تمرکز وجوه نزد وزارت کشور و همه حساب شهرداریها را سازمان مالیاتی کشور نزد خزانه باز کرده عزیزان! نگران نباشید که حساب جای دیگر است، تمام حسابهای شهرداریها و دهیاریهای کشور و حساب متمرکز وجوه نزد سازمان دهیاریها و شهرداریهای وزارت کشور توسط سازمان امور مالیاتی نزد خزانه باز شده منتها مستقیماً سازمان امور مالیاتی اقدام می‌کند. سال گذشته در تبصره‌های بودجه یک متنی این طوری آورده شد یک چند ماه تأخیر شد، وصولی عوارضی که حق دهیاریها و شهرداریها است به تأخیر افتاد و این چنین استنباط می‌شد که حتماً اینها باید بروند مبادله موافقتنامه بکنند.

جناب آقای مهندس باهنر! اگر این پاراگراف حذف شود جمله این می شود که «وجوه واریزی به عنوان عوارض سهم شهرداریها و دهیاریها درآمد دولت نبوده و (۱۰۰) درصد آن براساس احکام قانون مالیات بر ارزش افزوده به صورت ماهانه به حسابهای ذی ربط واریز می شود»، هم حساب خزانه عمل می شود هم سازمان مالیاتی مستقیماً انجام می شود هم پایان هر ماه وصول می شود دیگر چند ماه هم آن حق دهیاریها و شهرداریها با تأخیر مواجه نمی شود.

دبیر (فرهنگی) - نه، آقای دکتر عزیزی! شما نظراتان را هم در مورد عبارت بفرمایید.

عزیزی - ببینید! عبارت «خزانه داری کل کشور مکلف است» حذف می شود.

دبیر (فرهنگی) - «را» هم بعد از «آن» حذف می شود. پس (۱۰۰) درصد آن براساس فلان واریز می شود.

عزیزی - بله، بقیه جمله می ماند. عبارت «و خزانه داری کل کشور مکلف است» حذف می شود جمله می شود: «وجوه واریزی به عنوان عوارض سهم شهرداریها و دهیاریها درآمد دولت نبوده و (۱۰۰) درصد آن براساس احکام قانون مالیات بر ارزش افزوده به صورت ماهانه به حسابهای ذی ربط واریز می شود». در همین بند «ز» هم همین را الان تصویب کردیم. در ماده (۳۹) هم همین است. عزیزان با رأی مثبت این قانون را شفاف کنیم.

نایب رئیس - خیلی ممنون، دولت مخالف است توضیح بدهید.

احمد داودی (معاون امور زیربنایی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) - ببینید! این طور که قرائت فرمودند چون متن نوشته را ندیدیم ولی اینکه قرائت فرمودند ابهام دارد که فاعل واریز کننده مشخص نیست. الان این متن تبصره ای که هست می گوید وجوه واریزی را خزانه داری واریز می کند. بعد اگر این خزانه داری را حذف کنیم مردم که عوارض می دهند که نمی توانند به حساب...

نایب رئیس - دوستان اجازه بدهند آقایان! بفرمایید. دوستان نمی گذارند،

بگذارید صحبتشان را بکنند.

داودی - این عبارت پیشنهادی واریز کننده را مشخص نکرده است.

نایب رئیس - متشکر، من هم عرض کردم این طوری می شود. کمیسیون مخالفند. همکاران محترم پیشنهاد حذف کلمه «خزانه داری کل کشور» است که این بعد باید رفع ابهام هم بشود.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! توضیح دادند که «مکلف است» و «را» هم جزء حذفها است. «خزانه داری کل کشور مکلف است» حذف می شود.

نایب رئیس - حضار ۱۹۹ نفر، همکاران در رأی گیری شرکت بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، تصویب نشد. متشکر.

ادامه مذاکرات را برای فردا صبح می گذاریم. عزیزی که می خواهند بروند در برنامه هفتگی اعلام کردیم که فردا جلسه علنی خدمتتان داریم. فقط من قبل از اینکه جلسه تمام شود خواهش کنم که این پیشنهادی را که جناب آقای کامران دادند که این رأی آورد، دو، سه تا ابهام دارد. یکی مسئله «دارالقرآن» دارد که ما عملاً در کشور دارالقرآن نداریم، مراکز قرآنی غیرانتفاعی داریم، یکی هم «مصلی ها» و «مراکز دینی اقلیتهای دینی» که اینها هر سال می آمده در قضیه نبوده. کمیسیون این را نگاه کنید یک پیشنهاد فنی بیاورید که ان شاء الله اصلاح کنیم.

۱۲ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

نایب رئیس - دقت بفرمایید! جلسه آینده فردا دوشنبه (۲۶) آبان ماه ساعت (۸) صبح است و دستور هم ادامه همین دستور است. ختم جلسه اعلام می شود.

(جلسه ساعت ۱۶:۳۱ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی اردشیر لاریجانی

۱۳- ضمیمه:

- فهرست مصوبات

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	توضیحات
طرح نحوه اجرای قسمتی از اصل (۱۶۰) قانون اساسی	۵۲۴	قضایی و حقوقی	متعاقب جلسات ۲۵۵ و ۲۵۷ تصویب و به شورای نگهبان ارسال گردید.
طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و اصلاحات و الحاقات بعدی آن	۴۸۸	برنامه، بودجه و محاسبات	به دلیل ادامه رسیدگی متعاقب جلسات ۲۵۵، ۲۳۱ و ۲۵۷ در آمار مصوبات ارسالی به شورای نگهبان تغییری ایجاد نمی نماید

عملکرد مجلس تا پایان جلسه دویست پنجاه و هشتم

الف - وضعیت طرح‌ها و لوایح

جمع کل اعلام وصولی‌ها ۵۲۴

۱۴۴	لوایح	طرح‌های شورای عالی استان‌ها ۱۸	طرح‌های نمایندگان ۳۶۲
-----	-------	--------------------------------	-----------------------

عنوان آخرین وضعیت	طرح نمایندگان	طرح شورای عالی استان‌ها	لایحه	جمع
مصوبات ارسالی به شورای نگهبان	۱۲	-	-	۱۲
مصوبات ارسالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام	۴	-	۲	۶
مسکوت مانده	۱	-	-	۱
تحت بررسی در مجلس	۲۰۳	۱۴	۷۱	۲۸۸
قوانین ابلاغی به دولت	۵۴	-	۵۰	۱۰۴
مسترد شده	۳	-	۱۳	۱۶
بایگانی شده	۸۵	۴	۸	۹۷
جمع کل	۳۶۲	۱۸	۱۴۴	۵۲۴

ب - وضعیت سؤال‌ها، استیضاح‌ها و تحقیق و تفحص‌ها

اعلام وصولی‌ها

۲۲۳	سؤال‌ها	استیضاح‌ها ۴	تحقیق و تفحص‌ها ۱۸
-----	---------	--------------	--------------------

عنوان آخرین وضعیت	سؤال	استیضاح	تحقیق و تفحص
مسترد شده/ رد شده	۲۳	۲	۷
تحت بررسی	۱۵۰	-	۹
طرح در جلسه علنی	۵۰	۲	۲
جمع کل	۲۲۳	۴	۱۸

چاپ روزنامه رسمی کشور

بها : ۱۷۰۰ ریال